

ΜΕ ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΧΗ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΕΛΑΣΗ

και ροκάνισμα «νεκρής ζώνης»

Φτάνει το 3,76% επί του εδάφους των ελεύθερων περιοχών μετά το '74 και μαζί με τη «νεκρή ζώνη» στο 7,7% ΣΕΛΙΔΕΣ 8-9

ΦΑΚΕΛΟΣ

ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ στην Κύπρο

462 περιστατικά - 613 θύματα σε 19 χρόνια

ΣΕΛΙΔΕΣ 2-3

ΔΙΕΘΝΩΣ ΕΚΤΕΘΕΙΜΕΝΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΠΙΑΣΑΜΕ ΠΑΤΟ

Ένα στα τέσσερα άτομα με αναπηρία δεν τα βγάζει πέρα

Όνειρο απατηλό η απόκτηση ιδιόκτητης στέγης

ΣΕΛΙΔΕΣ 16-17

Cy Patrol Checks: Το νέο «όπλο» στα χέρια της Αστυνομίας

ΣΕΛΙΔΑ 13

Κοροϊδίας συνέχεια με την κάρτα φιλάθλου

ΣΕΛΙΔΕΣ 14-15

Η σαπίλα της Ε.Ε. και οι... βραχνοκόκορες στην αυλή της

ΣΕΛΙΔΑ 26

Η πρόσφατη έκθεση της Eurostat για το 2024 έρχεται να υπενθυμίσει κάτι που οι οργανώσεις ατόμων με αναπηρία καταγγέλλουν εδώ και χρόνια, ότι στην Κύπρο η αναπηρία εξακολουθεί να ταυτίζεται με την οικονομική εξαθλίωση. Συγκεκριμένα, το 27,6%

των ατόμων με κάποια μορφή αναπηρίας δήλωσαν ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες να επιβιώσουν οικονομικά. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ποσοστά είναι επίσης υψηλά, αλλά η Κύπρος εμφανίζεται και πάλι κάτω από τον μέσο όρο σε παροχές. Συγκεκριμένα, το 22,8% των ατόμων με

αναπηρία στην ΕΕ δυσκολεύονται να καλύψουν τα αναγκαία έξοδα, έναντι 15% για τα άτομα χωρίς αναπηρία. Η χώρα μας, με σχεδόν τρεις στους δέκα πολίτες με αναπηρία σε καθεστώς οικονομικής ασφυξίας, αποδεικνύεται αδύναμη να προσφέρει βασική προστασία. ΣΕΛΙΔΑ 12

Πώς η ΕΟΚΑ οριοθετεί την πολιτική επιβίωση των κομμάτων

ΣΕΛΙΔΕΣ 4-5

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Ναι, τα κατεχόμενα εδάφη μας είναι ΚΑΙ σοβαρό πρόβλημα ασφάλειας του Ισραήλ

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ

Όταν ο πολιτικός λόγος καταντά μπαρούφα

ΣΕΛΙΔΑ 3

ΘΕΣΗ

Τουρκική καταιγίδα...

Τα κράτη είναι συνήθως επεκτατικά ή δίνουν αγώνα επιβίωσης. Η Τουρκία ανήκει στην πρώτη κατηγορία και η Ελλάδα με την Κύπρο στη δεύτερη. Το ερώτημα είναι κατά πόσον μπορούμε τελικά να σωθούμε ή όχι. Και η απάντηση δεν είναι ζήτημα που αφορά μόνο στην Τουρκία, αλλά και σ' εμάς τους ίδιους, που αντιμετωπίζουμε τον κίνδυνο να γίνουμε βιλαέτι της νέας Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Συνέχεια στη σελίδα 2

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Το νέο πεδίο μάχης και τι φέρνουν τα νομοσχέδια

Η παραοικονομία στην Κύπρο βρίσκεται στο 23,7% του ετήσιου ΑΕΠ ΣΕΛΙΔΕΣ 22-23

ΘΕΣΗ

Μπορούμε, λοιπόν, ν' αποφύγουμε τη διχοτόμηση και την τουρκοποίηση; Ή μήπως έχουμε παγιδευτεί στην πλάνη ότι, καλά την έχουμε και ότι η Τουρκία δεν θα μας καταβροχθίσει επειδή ανήκουμε στην ΕΕ; Ποια είναι, λοιπόν, η πραγματικότητα;

Πρώτο, η Τουρκία γίνεται μέρα με τη μέρα πιο ισχυρή και σημαντικότερη από την Ελλάδα και την Κύπρο για την ΕΕ, η οποία, λόγω αναγκών, εκτιμά πως θα χρησιμοποιήσει τον τουρκικό στρατό για ν' αποτρέψει την όποια νέα ρωσική απειλή. Υπό αυτές τις συνθήκες, όχι μόνο πίεση δεν ασκεί στην Άγκυρα, αλλά θεωρεί το Κυπριακό μπelά, όπως και η Αθήνα. Αμφότερες δεν θα διστάσουν να δεχθούν μια τουρκική λύση μακράν των δημοκρατικών αρχών για να εξευμενίσουν το θηρίο. Θα γεννήσουν όμως μετά το Γερμανικό, το Τουρκικό Ζήτημα: Κατά πόσον δηλαδή θα προκύψει από αυτήν τη σχέση μια Ευρωπαϊκή Τουρκία ή μια Τουρκική Ευρώπη μέσω γεωπολιτικών εξαρτήσεων και μουσουλμανικών πληθυσμιακών αλλαγών. Εάν η ΕΕ αντιμετωπίζει τέτοιους κινδύνους, εμείς πώς θα σωθούμε;

Δεύτερο, οι ΗΠΑ θέλουν

εμφανώς να τραβήξουν την Τουρκία από τις αγκάλες της Μόσχας και να βελτιώσουν τις σχέσεις της με το Ισραήλ. Οι συμμαχικές ευκαιρίες που υπάρχουν σήμερα για την Κύπρο θα κάνουν φτερά. Και αυτό που ονομάζεται συμβιβασμός θα γίνει υποταγή. Διότι, ούτως ή άλλως, ποιος ελέγχει την Ανατολική Μεσόγειο; Η Τουρκία, αφού η Ελλάδα είναι απούσα. Και χάνει έδαφος συνεχώς. Και στη Λιβύη και στην Αίγυπτο. Είναι περικυκλωμένη από την Αλβανία ως τις ανατολικές πύλες του Αιγαίου, τις οποίες κλείνει η Άγκυρα.

Ούτε οι ΗΠΑ, ούτε η ΕΕ, ούτε οι όποιοι εν δυνάμει σύμμαχοί μας ή γείτονές μας θα μας στηρίξουν έναντι της Τουρκίας. Ενώ ο Ερντογάν υιοθετούσε πολιτική ισχύος, εμείς εφαρμόζαμε την πολιτική της αμέριμνης πεταλούδας, που κινείται ασκόπως, χωρίς συνείδηση και ορθολογισμό, δεξιά και αριστερά. Πάνω - κάτω. Χωρίς μέση, αρχή και τέλος. Εξευμενιστικά και ασπόνδυλα. Αθήνα και Λευκωσία μοιάζουν με φτερό στον άνεμο. Πώς, λοιπόν, με τον εξευμενισμό και τις ψευδαισθήσεις θα σωθούν από την τουρκική καταίγίδα του νεο-οθωμανισμού;

Η χαρτογράφηση των ρατσιστικών επιθέσεων στην Κύπρο

462 περιστατικά - 613 θύματα σε 19 χρόνια

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Έτος 46ο - 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976

Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής

Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντης Χατζηκωστής (2002-2010)

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας: Χρύσανθος Τσουρούλλης

Βοηθός Αρχισυντάκτης: Ανδρέας Κόκκινος

Advertising Specialist: Καρολίνα Νεοκλέους

Λειτουργός Εμπορικού: Ελισάβετ Ηρακλέους

Brand Manager: Σωτήρης Κυριάκου

Δημιουργικό: Χάρης Κασιάμης

Ιδιοκτησία: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580,

Φαξ: 22580518

Εμπορικό Τμήμα: 22580513, 22580491, 22580487, Φαξ: 22580455

Ιστοσελίδα: www.simerini.com

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: sintaxi@simerini.com

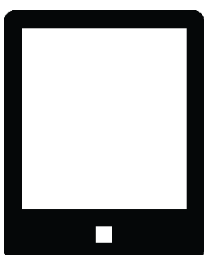
Λεωφόρος Άντη Χατζηκωστή 31 και Αρχαγγέλου Γωνία, 2059 Στρόβολος, Λευκωσία.

Εκτύπωση: MILKRO DIGITAL CYPRUS LTD

Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά προτίμηση ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ.

PDF EDITION

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ «Σ» ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ
SMARTPHONES
ΚΑΙ TABLETS

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

Για έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση στο
www.simerini.com.cy

ΠΕΤΡΟΣ
ΑΒΕΖΕΝΤΙΟΥ

Από το 2005 μέχρι και το 2024, η Κύπρος κατέγραψε εκατοντάδες περιστατικά ρατσιστικής βίας και διακρίσεων, τα οποία σκιαγραφούν μια ανησυχητική εικόνα της κοινωνικής πραγματικότητας στο νησί. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Αστυνομίας, τα τελευταία 19 χρόνια σημειώθηκαν 462 ρατσιστικές υποθέσεις, με αυξομειώσεις που αντικατοπτρίζουν τόσο κοινωνικές όσο και πολιτικές συγκυρίες.

Το 2023 καταγράφηκε ο υψηλότερος αριθμός περιστατικών, με 57 υποθέσεις, ενώ και το 2024 οι καταγγελίες παρέμειναν ιδιαίτερα αυξημένες. Πίσω από τους αριθμούς βρίσκονται 613 θύματα και 719 κατηγορούμενοι, με τις περισσότερες επιθέσεις να στρέφονται κατά προσώπων αλλά και να εκδηλώνονται μέσω φραστικών επιθέσεων, απειλών και πράξεων

μίσους. Η πλειοψηφία των θυμάτων και δράστών είναι Ελληνοκύπριοι, ενώ ως βασικά κίνητρα καταγράφονται η εθνικότητα, το χρώμα και ο σεξουαλικός προσανατολισμός.

Η ανάλυση 19 ετών

Μέσα από την ανάλυση των δεδομένων διαφαίνεται η αυξομείωση των ρατσιστικών επιθέσεων.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Αστυνομίας, από το 2005 μέχρι το 2024 κατήγγειλαν ρατσιστικό περιστατικό 613 πρόσωπα, με τους κατηγορούμενους να ανέρχονται σε 719

Αναλυτικότερα, το 2005 είχαμε 2 περιστατικά, το 2006 ήταν 18, το 2007 ήταν 3, το 2008 καταγράφηκαν 6, το 2009 ήταν 8, το 2010 ανήλθαν σε 34, το 2011 μειώθηκαν σε 16, το 2012 ήταν 14, το 2013 μειώθηκαν σε 8, το 2014 και 2015 καταγράφηκαν 11 περιστατικά, το

2016 αυξήθηκαν σε 17, το 2017 είχαμε 27 υποθέσεις, το 2018 ήταν 30, ενώ το 2019 έφτασαν τις 40. Το 2020 οι υποθέσεις ήταν 41, το 2021 33, το 2022 32, ενώ το 2023 καταγράφηκε αριθμός ρεκόρ με 57 ρατσιστικά περιστατικά. Πέροι οι υποθέσεις ήταν 54. Συνολικά, από το 2005 μέχρι το 2024 καταγράφηκαν στην Κύπρο 462 ρατσιστικές υποθέσεις.

Επιπλέον 190 υποθέσεις αρχειοθετήθηκαν ως απλές καταγραφές, ενώ οι 272 προχώρησαν ως ποινικές υποθέσεις. Άλλες 79 υποθέσεις κρίθηκαν ως ανεξιχνίαστες ή ανεπαρκείς. Τη δεδομένη στιγμή βρίσκονται υπό εξέταση 15 υποθέσεις, ενώ σε εκκρεμότητα βρίσκονται δύο υποθέσεις που καταγγέθηκαν το 2017. Σημειώνεται ότι η Αστυνομία προέβη σε αυστηρή παρατήρηση σε ένα πρόσωπο, ενώ έδωσε και δύο γραπτές παρατηρήσεις σε δύο ανηλίκους.

Επιπρόσθετα, καταχωρήθηκαν στο Δικαστήριο 158 υποθέσεις. Υπό εκδίκαση τη δεδομένη στιγμή βρίσκονται 40 υποθέσεις, ενώ αναστάληκαν και διακόπηκαν 43 υποθέσεις. Επίσης αθωώθηκαν 8 κατηγορούμενοι, ενώ μία υπόθεση αποσύρθηκε λόγω μη επίδοσης της κλήσης. Συνολικά καταδικά-

στηκαν 81 πρόσωπα. Αξίζει να σημειωθεί ότι 136 περιστατικά σημειώθηκαν κατά προσώπου, 101 κατά περιουσίας και 359 περιστατικά αφορούσαν φραστικές επιθέσεις, πράξεις μίσους και απειλές.

613 θύματα
με 719 δράστες

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Αστυνομίας, από το 2005 μέχρι το 2024 κατήγγειλαν ρατσιστικό περιστατικό 613 πρόσωπα, με τους κατηγορούμενους να ανέρχονται σε 719.

Συγκεκριμένα, το 2005 οι παραπονούμενοι ήταν 6 με έναν κατηγορούμενο. Το 2006 οι παραπονούμενοι ανήλθαν σε 22 με 14 θύτες. Το 2007 οι παραπονούμενοι ήταν μόλις 3 με 4 θύτες, ενώ το 2008 έφτασαν τους 11 τα θύματα με 16 παραπονούμενους. Το 2009 ήταν 9 θύματα με 14 θύτες και το 2010 τα θύματα εκτοξεύθηκαν σε 58 με 46 θύτες. Επιπλέον, το 2011 τα θύματα μειώθηκαν σε 29 με 45 δράστες και το 2012 είχαμε 16 θύματα ρατσιστικών επιθέσεων με 32 δράστες.

Το 2013 καταγράφηκαν 11 παραπονούμενοι και 16 δράστες, ενώ το 2014 καταγράφηκαν 20 θύματα και 14 κατηγορούμενοι. Το 2015, 12 θύματα και 22 κατηγορούμενοι, το 2016, 18 παραπονούμενοι και 26 θύτες, το 2017, 36 θύματα και 42 κατηγορούμενοι. Το 2018 είχαμε

35 θύματα με 42 θύτες, ενώ το 2019 οι παραπονούμενοι ανήλθαν σε 53 και οι δράστες έφτασαν τους 63. Το 2020 είχαμε 50 θύματα ρατσιστικών επιθέσεων και 63 κατηγορούμενους, ενώ το 2021, 45 παραπονούμενους με 44 κατηγορούμενους. Το 2022 είχαμε 38 θύματα με 35 κατηγορούμενους, ενώ το 2023 καταγράφηκε εκτόξευση στον αριθμό των θυμάτων, καθώς έφτασαν τους 85 με 96 θύτες. Την περσινή χρονιά κατήγγειλαν ρατσιστικό περιστατικό 56 άνθρωποι, με τους θύτες να είναι 84.

Η καταγωγή
παραπονουμένων
και κατηγορουμένων

Μέσα από την ανάλυση των δεδομένων διαφαίνεται και η εθνικότητα των θυμάτων και των δραστών. Ειδικότερα, από τα 613 θύματα, οι 167 είναι Ελληνοκύπριοι. Ακολουθούν οι Τουρκοκύπριοι με 60 παραπονούμενους, 38 Σύροι, 36 αγνώστου εθνικότητας, 32 Ρουμάνοι και Έλληνες, 20 Βούλγαροι, 16 Βρετανοί και Ισραηλινοί. Ακόμη έχουν καταγγείλει ρατσιστικό περιστατικό 13 άτομα από το Καμερούν, 10 από το Μπανγκλαντές και το Πακιστάν. Επίσης 18 αστυνομικοί έχουν καταγγείλει ρατσιστικό επεισόδιο. Οι υπόλοιπες καταγγελίες των παραπονουμένων περιορίζονται σε μονοψήφιους αριθμούς.

Όσον αφορά τους δράστες, πρώ-

τοι είναι και πάλι οι Ελληνοκύπριοι με 544 κατηγορούμενους. Στη δεύτερη θέση είναι πρόσωπα αγνώστου εθνικότητας με 87 δράστες, ενώ ακολουθούν οι Έλληνες με 17 θύτες. Μετά έχουμε τους Ρουμάνους με 15 κατηγορούμενους και 10 Παλαιστίνιους. Οι υπόλοιποι κατηγορούμενοι περιορίζονται σε μονοψήφιους αριθμούς.

Κίνητρο: Εθνικότητα,
χρώμα και σεξουαλικός
προσανατολισμός

Η εθνοτική καταγωγή είναι το πιο συχνό ρατσιστικό κίνητρο.

Συγκεκριμένα, τα τελευταία 19 χρόνια καταγράφηκαν 275 υποθέσεις που αφορούν την εθνικότητα. Στη δεύτερη θέση βρίσκονται ρατσιστικά περιστατικά με κίνητρο το χρώμα, όπου καταγγέλλθηκαν 70 περιστατικά, ενώ ακολουθεί ο σεξουαλικός προσανατολισμός με 68 περιστατικά. Στη συνέχεια είναι τα περιστατικά με κίνητρο την κοινότητα, με τις υποθέσεις να ανέρχονται στις 47. Οι ρατσιστικές επιθέσεις με κίνητρο τη θρησκεία ανέρχονται σε 45, ενώ καταγράφηκαν άλλες 42 που αφορούν τις πολιτικές πεποιθήσεις. Ακόμη, έχουμε 16 υποθέσεις με άγνωστο κίνητρο, 7 που αφορούν τη φυλή, 4 ρατσιστικά περιστατικά με κίνητρο τη γλώσσα και τις ειδικές ανάγκες και μια για το φύλο. Συνολικά οι ρατσιστικές υποθέσεις με βάση το κίνητρο ανέρχονται σε 575.

Τα θύματα και οι δράστες
την τελευταία δεκαετία

Έτος	Θύματα	Δράστες
2014	20	14
2015	12	22
2016	18	26
2017	36	42
2018	35	42
2019	53	63
2020	50	63
2021	45	44
2022	38	35
2023	85	96
2024	56	84
Σύνολο	448	531

Οι υποθέσεις με τα πιο συχνά κίνητρα	
Κίνητρο	Υποθέσεις
Εθνικότητα	275
Χρώμα	70
Σεξουαλικός προσανατολισμός	68
Κοινότητα	47
Θρησκεία	45
Πολιτικές πεποιθήσεις	42

ΔΡΟΜΟΙ ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ

Όταν ο πολιτικός
λόγος καταντά
μπαρούφα

Ηδη μπήκαμε στην τροχιά των επερχομένων εκλογών και οι μηχανισμοί προβολής του γεγονότος αυτού άρχισαν να βάζουν μπρος και ν' αποκτούν όλο και πιο κεντρικό ρόλο στην εικόνα της δημοσίας ενημερώσεως και του δημοσίου διαλόγου.

Μέσω των εκλογικών διαδικασιών της τελευταίας δεκαετίας γίνεται εμφανές ότι η υποκατάσταση του πολιτικού προγράμματος και οράματος από μηχανισμούς παραγωγής και επιβολής εντυπώσεων διαμόρφωσε έναν συγκεκριμένο τύπο διεκδικητή εξουσίας, του οποίου τα χαρακτηριστικά είναι ο έγκαιρος και μακροχρόνιος εθισμός στον χειρισμό των εικόνων και η ικανότητα στην προπαγανδιστική υποκατάσταση της πραγματικότητας από την ψευδαίσθηση. Το ενδιαφέρον για τα κοινά, το ηγετικό ταλέντο, η δημιουργική φιλοδοξία, η στράτευση σε κοινωνικά και πολιτικά οράματα δεν αρκούν.

Κατά κανόνα η πολιτική υπαλληλία σε μία δημοκρατία όπου κυριαρχεί η εντύπωση των εικόνων που προβάλλουν τα ΜΜΕ και τα ΜΚΔ, η πολιτική ως αξία καταντά κουκλοθέατρο. Γι' αυτό παρατηρούμε το φαινόμενο της περιφοράς των πολιτικών, και ακόμη περισσότερο των υποψηφίων, από τα ραδιόφωνα, τις τηλεοράσεις (είναι άλλωστε αναγκαστική υποχρέωση του ασφυκτικού καθημερινού προγράμματος) και τα ΜΚΔ εκθειάζοντας το κυβερνητικό ή το αντιπολιτευτικό έργο, εξωραϊζοντας ακόμη και τις πιο εξοφθαλμες αποτυχίες, δικαιολογώντας παιδαριωδώς τα ασυγχώρητα, με τρόπο συχνά ανδραποδωδή, ευτελιστικό της στοιχειώδους πολιτικής νοημοσύνης.

Όταν η πολιτική γίνεται έρμαιο των επαγγελματιών της δημοσιότητας, η δημοκρατία καταντά πρόσχημα και κενή ρητορεία και η πολιτική, ως αξία, θέατρο παντομίμας. Τα περιθώρια πολιτικών διαφορών και αντιθέσεων διευρύνονται στο έπακρον. Τα ίδια τα κόμματα παύουν να είναι πολιτικοί σχηματισμοί γιατί δεν αντιστοιχούν σε ανάγκες και στόχους συγκεκριμένων κοινωνικών και ιδεολογικών ομάδων. Καυχώνται με διάχυτη αφέλεια ότι είναι «πολυσυλλεκτικά», όχι μόνο ψήφων αλλά και απόψεων, ιδεολογικών ανιλήψεων, κοινωνικών επιδιώξεων. Με άλλα λόγια, απολιτικά συνδικάτα διαπλεκόμενων συμφερόντων. Γι' αυτό και τα κομματικά συνέδρια, οι κεντρικές επιτροπές, τα εκτελεστικά γραφεία

των κομμάτων λειτουργούν στην πολιτική της παντομίμας, μόνο σαν εκφάνσεις ενός στερεότυπου θεαρινίστικου τελετουργικού. Ούτε εκφράζουν κοινωνικά αιτήματα ούτε παράγουν πολιτική. Προβάλλουν μονίμως ρητορικές κορόνες και υπηρετούν τα κενά προσχήματα - στην καλύτερη περίπτωση και αναλώσιμες επικοινωνιακές εντυπώσεις, τύπου καρικατούρας.

Σε αυτό το πλαίσιο, η προσαγωγή πολιτικών προτάσεων και πολιτικών προβληματισμών είναι μάταιη, γιατί ο χώρος της πολιτικής και πιο ειδικά ο πολιτικός λόγος έχει καταντήσει άγονος και μόνο εθιμοτυπικά λειτουργικός και καταλήγει ως τελικό προϊόν στον πολίτη (βλ. και αναλωτή-ψήφο) ως μπαρούφα*. Ακόμη και τέτοιον μπορεί κάποιος να τον διακρίνει ποιοτικώς σε κενολογικό, ο οποίος αποσκοπεί στο να γεμίσει τον επικοινωνιακό χρόνο από τα ΜΜΕ με ανούσιες και κουραστικές συζητήσεις, σε επιδεικτικό, ο οποίος αποσκοπεί στο να διακοσμήσει το προφίλ του πολιτικού, ώστε να εκπέμψει την εικόνα του μορφωμένου και καλλιεργημένου (όπως π.χ. είναι γερό κεφάλι αυτός) και ο πλέον εκνευριστικός, υποκριτικός και ανυπόφορος, και σε συνθηματολογικό, ο οποίος εκφράζεται μέσω κυρίως της μιντιακής αντιπαράθεσης, υπακούοντας στον εμπορικό κανόνα πωλούμε ό,τι μπορεί να καταναλωθεί και μάλιστα φρέσκο προϊόν γιατί το παλιό έχει φθαρεί.

Η δημοκρατία δεν είναι συνταγή ή θεομική φόρμουλα που μπορεί να εφαρμοστεί από οποιαδήποτε κοινωνία. Η δημοκρατία είναι συλλογικό κατόρθωμα, συνάρτηση του πολιτιστικού επιπέδου και της καλλιέργειας ενός κοινωνικού συνόλου. Οι οικιακές γλάστρες σε κάθε νοικοκυριό δεν είναι τεκμήρια πολιτισμού, όπως, ακριβώς, και η ύπαρξη κοινοβουλίου, κομμάτων με κεντρικές επιτροπές και εκτελεστικά γραφεία δεν είναι τεκμήρια δημοκρατικού πολιτεύματος. Με τη λογική της πολιτικής της μπαρούφας, κάθε σοβαρός λόγος που ξεμυτίζει στη δημοσιότητα θάβεται στην αδιαφορία ή ακυρώνεται με έντεχνες επικές απαξιώσεις. Δυστυχώς, η διαχείριση του κοινού μας βίου περνάει με αδυσώπητη νομοτέλεια στους επαγγελματίες της πολιτικής παντομίμας και της πολιτικής μπαρούφας, όπως την καθορίζουν οι επαγγελματίες επικοινωνιολόγοι ή ασουδοσία των ΜΚΔ.

*Ιταλική λέξη *baruffa*, αβανσά - φλαρσία

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΛΑΔΟΣ

Οργή και παλλαϊκή αγανάκτηση προκάλεσαν οι σκιές που αφέθηκαν για τη θυσία του υπαρχηγού της ΕΟΚΑ Γρηγόρη Αυξεντίου σε podcast του ευρωβουλευτή, Φειδία Παναγιώτου, με καλεσμένο τον δημοσιογράφο Μιχάλη Μιχαήλ. Μέσα από τη λαίλαπα της μεγάλης δημόσιας συζήτησης και τον προβληματισμό για την έμμεση προσπάθεια παρακάραξης της Ιστορίας διεφάνη πως ο Αγώνας της ΕΟΚΑ εξακολουθεί να θέτει τα ηθικά όρια του κυπριακού Ελληνισμού και να ορίζει τη δυναμική του πολιτικού σκηνικού. Οι φορείς-κόμματα και οργανώσεις που θα δείξουν τον δέοντα σεβασμό στις θυσίες των ηρώων θα έχουν πολιτικό μέλλον. Οι υπόλοιποι θα τιμωρηθούν από την Ιστορία και το πολιτικό τους μέλλον μοιάζει πλέον αβέβαιο. Με τις βουλευτικές εκλογές να πλησιάζουν, το σύνολο σχεδόν των κομμάτων το αντιλήφθηκαν και έπραξαν ανάλογα.

Η αμχανία των κομμάτων

Τα πολιτικά κόμματα και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αντέδρασαν έντονα στο περιεχόμενο των δηλώσεων του podcast Παναγιώτου-Μιχαήλ για τον Γρηγόρη Αυξεντίου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τις χαρακτήρισε «προσβολή» και κατηγόρησε το ΑΚΕΛ ότι καλύπτει το στέλεχος του, το οποίο υιοθετεί το βρετανικό αφήγημα και προσβάλλει τη θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου. Υπογράμμισε ότι η Ιστορία δεν μπορεί να παραχαράσσεται και απαίτησε από το ΑΚΕΛ να παραδεχθεί επιτέλους το ιστορικό του λάθος, που ήταν, όπως ισχυρίζεται, η υπονόμευση του Αγώνα της ΕΟΚΑ. Η ΕΔΕΚ ζήτησε την παραίτηση του Φειδία, κάνοντας λόγο για «σκανδαλώδεις» τοποθετήσεις και χαρακτηρίζοντας τον «επικίνδυνο για την Κύπρο». Το ΔΗΚΟ κατήγγειλε «προσπάθεια αμαύρωσης» της μνήμης Αυξεντίου και κάλεσε σε υπεράσπιση της ιστορικής αλήθειας. Το ΕΛΑΜ κατηγορεί το ΑΚΕΛ ότι υπερασπίζεται όσους επιχειρούν να παραχαράξουν τη θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου και τον Αγώνα της ΕΟΚΑ, υπενθυμίζοντας τη διαχρονική αντίθεσή του στον ένοπλο αγώνα. Η ΔΗΠΑ επίσης καταδίκασε την προσπάθεια παρακάραξης της θυσίας του Αυξεντίου, καλώντας σε σεβασμό προς τους ήρωες της ΕΟΚΑ και αξιοποίηση της κληρονομιάς τους για «απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας». Παράλληλα, ο Πρόεδρος

Νίκος Χριστοδουλίδης ανήρτησε φωτογραφία του Αυξεντίου στο Instagram, υπενθυμίζοντας τη θυσία του ως «φάρο αγώνα». Στον «χορό» των αντιδράσεων μπήκαν δυναμικά και φορείς των αθλητικών σωματείων, όπως του ΑΠΟΕΛ, του Απόλλωνα και της Ανόρθωσης.

Υπό την σκιά της λαϊκής οργής και υπολογίζοντας το πολιτικό κόστος, το ΑΚΕΛ σε μια λιτή ανακοίνωσή του δήλωσε ότι ο Γρηγόρης Αυξεντίου αποτελεί αξεπέραστο σύμβολο αυτοθυσίας και ηρωισμού, διευκρινίζοντας πως οι δηλώσεις του Μιχάλη Μιχαήλ «παρερμηνεύτηκαν». Παράλληλα, κατηγόρησε όσους κατασκευάζουν ψευδή αφηγήματα για μικροπολιτικούς σκοπούς και υπενθύμισε ότι η εφημερίδα του ΑΚΕΛ αρνήθηκε να συνεργαστεί με τους Βρετανούς αποικιοκράτες. Αυτό που δεν απάντησε το ΑΚΕΛ, είναι γιατί ο κ. Μιχάλης Μιχαήλ σε διάστημα σχεδόν ενός μήνα επανέφερε το συγκεκριμένο ζήτημα σε 2 δημόσιες εμφανίσεις του.

Η ΕΟΚΑ που ενώνει

Επί της ουσίας, η αντιπαράθεση γύρω από τις δηλώσεις για τον Γρηγόρη Αυξεντίου ανέδειξε γι' ακόμη μια φορά τη διαρκή επίδραση της ΕΟΚΑ στην πολιτική ζωή της Κύπρου. Η οργάνωση, ως σύμβολο εθνικής αντίστασης και αυτοθυσίας, εξακολουθεί να λειτουργεί ως σημείο αναφοράς που μπορεί να ενώνει τα κόμματα γύρω από την υπεράσπιση της ιστορικής μνήμης, ενισχύοντας την

εθνική ταυτότητα και την αίσθηση συλλογικής περηφάνιας. Σε μια εποχή κατά την οποία οι πολιτικές αντιπαράθεσεις είναι έντονες, η μνήμη της ΕΟΚΑ αναδεικνύεται ως παράγοντας πολιτικής κινητοποίησης, διατηρώντας ζωντανή τη συζήτηση για την ιστορική συνέχεια του Ελληνισμού στην Κύπρο και τροφοδοτώντας τον διάλογο για το μέλλον του νησιού.

Οποιαδήποτε προσπάθεια σπίνλωσης της κληρονομιάς της προκαλεί ενόπτητα, πρωτίτως

Οι φορείς-κόμματα και οργανώσεις που θα δείξουν τον δέοντα σεβασμό στις θυσίες των ηρώων θα έχουν πολιτικό μέλλον. Οι υπόλοιποι θα τιμωρηθούν από την Ιστορία, και το πολιτικό τους μέλλον μοιάζει πλέον αβέβαιο

ανάμεσα στον λαό που συμπαρασύρει τα κόμματα που, αν και για ψηφοθηρικούς λόγους, δείχνουν ν' αντιδρούν.

Σε μια εποχή πολιτικο-ιδεολογικής κατάρρευσης, τα κόμματα που σέβονται την εθνική ταυτότητα του λαού που εκπροσωπούν, μπορούν να ελπίζουν στην επιβίωσή του.

Ταυτοτικά κόμματα και η αποτυχία της στρατηγικής «Firewall»

Δεν είναι τυχαίο που σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και χώρες όπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Αυστρία, το Βέλγιο και η Πολωνία, τα πατριωτικά, όπως αυτοαποκαλούνται, κόμματα που επενδύουν στην εθνική ταυτότητα καταγράφουν υψηλά ποσοστά στις δημοσκοπήσεις και σε ορισμένες περιπτώσεις ασκούν κυβερνητική επιρροή. Υπενθυμίζεται πως σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν σχηματιστεί δύο ισχυρές ομάδες: οι Patriots For Europe, και το Europe of Sovereign Nations. Τα κόμματα αυτά έχουν καταφέρει να αμφισβητήσουν και να περιθωριοποιήσουν τις παραδοσιακές «firewall» στρατηγικές των κεντρώων κομμάτων. Ο όρος «firewall στρατηγικές» των κεντρώων κομμάτων προέρχεται από την πληροφορική, όπου ένα firewall λειτουργεί ως τείχος προστασίας απέναντι σε εισβολές. Στην πολιτική σημαίνει την υιοθέτηση μιας τακτικής απομόνωσης ακραίων κομμάτων, κυρίως της ακροδεξι-άς αλλά και της άκρας αριστεράς, ώστε να μην αποκτήσουν θεσμική δύναμη και κυβερνητική επιρροή. Κάτι το οποίο σιγά-σιγά εξασθενεί. Τα κεντρώα ή συστημικά κόμματα, όπως οι χριστιανοδημοκράτες, οι σοσιαλδημοκράτες ή οι φιλελεύθεροι, ενώ παλαιότερα δήλωναν πως δεν πρόκειται να συνεργαστούν με τέτοιες δυνάμεις, ακόμα κι αν αυτό καθιστά δυσκολότερο τον σχηματισμό κυβέρνησης, σι-

γά-σιγά αλλάζουν τακτική. Ο λόγος είναι ότι η «πολιτική καραντίνα» αποδείχθηκε πως μπορεί να ενισχύσει το αίσθημα αποκλεισμού στους ψηφοφόρους αυτών των κομμάτων και τελικά τα καθιστά πιο ελκυστικά.

Επιπλέον, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων (ECFR), οι κινητοποιήσεις της ακροδεξιότητας συνδέονται πλέον με μια υπερεθνική δυναμική, εμπνεόμενη από το κίνημα MAGA στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η ατζέντα της προεκλογικής

Η πολιτική αντιπαράθεση στην Κύπρο έχει μπει ήδη σε πλήρεις προεκλογικούς ρυθμούς, ενόψει των βουλευτικών εκλογών της 24ης Μαΐου. Η φονική πυρκαγιά στη Λεμεσό αποτέλεσε την αφετηρία, με την αντιπολίτευση να ζητά απόδοση πολιτικών ευθυνών για ελλιπή συντονισμό και απουσία πρόληψης, ενώ τα κόμματα που στηρίζουν την Κυβέρνηση υπερασπίζονται τις κινήσεις του Προέδρου Χριστοδουλίδη.

Στην ατζέντα έχουν ήδη μπει και άλλα θέματα, όπως η φορολογική μεταρρύθμιση -με ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ και Οικολόγους να εκφράζουν ενστάσεις για υπερεξουσίες και επιβάρυνση μικρομεσαίων- καθώς και ο ενεργειακός τομέας, όπου καταγράφονται αντιδράσεις για κόστος, υποδομές και καθυστερήσεις.

Παράλληλα, κόμματα όπως το ΔΗΚΟ, η ΕΔΕΚ, το ΕΛΑΜ και η ΔΗΠΑ κρατούν αποστάσεις, αναμέ-

Πώς η ΕΟΚΑ οριοθετεί την πολιτική επιβίωση των κομμάτων

Η αποτυχία των «Firewall Στρατηγικών», η άνοδος των ταυτοτικών σχηματισμών και η ατζέντα των βουλευτικών εκλογών του 2026

νοντας τις κυβερνητικές εξηγήσεις τον Σεπτέμβριο.

Το στοίχημα της μη εκπροσωπούμενης ψήφου

Εννέα μήνες πριν από τις εκλογές, το πολιτικό σκηνικό στην Κύπρο παραμένει ρευστό, με τα παραδοσιακά κόμματα να χάνουν έδαφος και νέους πολιτικούς σχηματισμούς να διεκδικούν ρόλο. Κομβικό αλλά απρόβλεπτο παράγοντα αποτελεί η λεγόμενη «μη εκπροσωπούμενη ψήφος», δηλαδή οι ψήφοι σε κόμματα ή ανεξάρτητους που δεν καταφέρνουν να εισέλθουν στη Βουλή.

Από σχεδόν μηδενικά ποσοστά το 2001, η μη εκπροσωπούμενη ψήφος εκτοξεύτηκε το 2021 στο 14,58% (52.205 ψηφοφόροι), υπερβαίνοντας σε μέγεθος το ΔΗΚΟ, που τότε κατέλαβε την τρίτη θέση. Η άνοδος αυτή συνδέεται με την πτώση των μεγάλων κομμάτων, την αύξηση της αποχής (34,28% το 2021) και τη στροφή μερίδας εκλογέων σε αντιπονητικές επιλογές.

Η διεκδικημένη ισότητα αποτυπώνει τη ρευστότητα του κομματικού σκηνικού και αποτελεί κρίσιμη δεξαμενή ψήφων, ιδιαίτερα για τα νέα πολιτικά σχήματα που επιχειρούν να εκφράσουν τη δυσαρέσκεια και την απογοήτευση των πολιτών απέναντι στο κατεστημένο.

Το θέμα των εκ μητρογονίας προσφύγων

Από την πλευρά της η Κυβέρνηση Χριστοδουλίδη προχωρεί σε μερική ικανοποίηση του αιτήματος των εκ μητρογονίας προσφύγων για δικαίωμα ψήφου στον τόπο καταγωγής τους, περιορίζοντάς το ωστόσο μόνο στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το 2029. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών, η επέκταση του ίδιου δικαιώματος και στις βουλευτικές εκλογές θα αλλοίωνε τον εκλογικό χάρτη, προκαλώντας απώλειες εδρών σε Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο προς όφελος Αμμοχώστου και Κερύνειας, ενώ σε βάθος χρόνου η ανακατανομή θα ήταν ακόμη μεγαλύτερη.

Το σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση μέχρι τις 29 Σεπτεμβρίου 2025. Παράλληλα, ενώπιον της Βουλής εκκρεμεί πρόταση νόμου που αφορά τη συμμετοχή των εκ μητρογονίας προσφύγων στις βουλευτικές εκλογές, η οποία έχει «παγώσει» μέχρι νεωτέρας.

Η Επίτροπος Διοικήσεως και η Επίτροπος Ισότητας Φύλων έχουν ήδη αποφανθεί ότι ο αποκλεισμός των εκ μητρογονίας προσφύγων συνιστά διάκριση λόγω φύλου.

«Κλείδωσαν» οι αριστίνδην υποψήφιοι του ΔΗΣΥ

Τα φώτα της δημοσιότητας συγκεντρώνει ο ΔΗΣΥ και όλοι αναμένουν τις επόμενες πολιτικές του κινήσεις. Ήδη, όπως έχει δημοσιευτεί, ο Δημοκρατικός Συναγερμός προχωρεί στον καταρτισμό των ψηφοδελτίων του για τις βουλευτικές εκλογές του 2026, «κλειδώνοντας» ήδη ονόματα αριστίνδην υποψηφίων και αναμένοντας απαντήσεις από αρκετές ισχυρές προσωπικότητες. Όπως ανέφερε δημοσίευμα του «Πολίτη», έχουν ήδη επιβεβαιώσει τη συμμετοχή τους ο ταξίαρχος εν αποστρατεία Πάρις Μάρκου (Αμμόχωστος), η εκπαιδευτικός Αγγελική Ριαλά (Λεμεσός), η διευθύντρια της «Αγίας Σκέπης» Τίνα Παύλου και ο πρώην Υπαρχηγός Αστυνομίας Δημήτρης Δημητρίου (Λευκωσία). Ανοικτές παραμένουν οι απαντήσεις από τον Γιώργο Παμπορίδη, την Αναστασία Ανθούση, τον Τάσο Τρύφωνος, τον Μιχάλη Γιωργάλλα, τον Μίλτο Μιλιπάδου και άλλες προσωπικότητες.

Ο Αποστόλου, η ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ

Ενδιαφέρουσες είναι οι πολιτικές εξελίξεις στην ΕΔΕΚ μετά την αποχώρηση του Ανδρέα Αποστόλου και τη φημολογούμενη «μετεγγραφή» του στο ΔΗΚΟ. Ο βουλευτής Λάρνακας του ΔΗΚΟ, Χρίστος Ορφανίδης, με επιστολή του προς τον πρόεδρο του κόμματος, Νικόλα Παπαδόπουλο, εκφράζει έντονη ενόχληση για τις φήμες περί προσχώρησης Αποστόλου στο κόμμα, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των συλλογικών οργάνων. Υπογραμμίζει ότι καταξιωμένα στελέχη του ΔΗΚΟ, που στήριξαν τον πρόεδρο σε δύσκολες στιγμές, έχουν ήδη ενδιαφερθεί να είναι υποψήφιοι στις επερχόμενες εκλογές και αξίζουν αναγνώρισης.

Ο Ορφανίδης προειδοποιεί ότι τυχόν αγνόηση αυτών των στελεχών θα οδηγήσει σε εσωστρέφεια, με αρνητικά αποτελέσματα για το κόμμα. Ζητά άμεση σύγκληση των αρμόδιων οργάνων, τονίζοντας ότι κάτι τέτοιο αποτελεί επιτακτική ανάγκη για το καλό, την ιστορία και τις αρχές του ΔΗΚΟ.

ΑΠΟΨΗ **ΦΟΙΒΟΣ ΚΛΟΚΚΑΡΗΣ***

Σε διαρκή κίνδυνο η εθνική ασφάλεια της Κύπρου

Η εθνική ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) παρουσιάζει μεγάλη τρωτότητα, η οποία οφείλεται στην τουρκική απειλή, της οποίας βασικές συνιστώσες είναι ο διαρκής κίνδυνος νέας στρατιωτικής επέμβασης στην Κύπρο (με πρόσχημα την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων), συνέχισης της δημογραφικής αλλοίωσης της και εφαρμογής λύσης τουρκικών όρων στο Κυπριακό. Μας διακατέχει μεγάλη ανησυχία επειδή η πολιτική ηγεσία μας δεν αξιολογεί την επικινδυνότητα της τουρκικής απειλής στον βαθμό που θα έπρεπε και αυτό συνάγεται, από το επίπεδο της αμυντικής μας θωράκισης και από την υιοθέτηση από την ΚΔ της ΔΔΟ για το Κυπριακό, που είναι λύση τουρκικών όρων.

Στρατιωτική απειλή: Η Τουρκία με την εισβολή του 1974 εγκατέστησε ένα τεράστιο στρατιωτικό προγεφύρωμα ισχυρών τουρκικών δυνάμεων κατοχής (ΤΔΚ) στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, όπου παραμένουν επί μισό αιώνα, παρά τα ψηφίσματα του ΣΑ/ΟΗΕ για απομάκρυνση των ξένων στρατευμάτων από το νησί. Αποστολή των ΤΔΚ είναι η εξυπηρέτηση της τουρκικής στρατηγικής του εξαναγκασμού (απειλή ή χρήση στρατιωτικής ισχύος), που έχει ως στόχο τον έλεγχο όλης της Κύπρου. Είναι δυνάμεις επιπέδου σώματος στρατού, εκσυγχρονίζονται και ενισχύονται συνεχώς με επιθετικά οπτικά συστήματα (πρόσφατα με αυτοκινούμενα πυροβόλα μακρού βεληνικού και οπλισμένα drone), έχουν τη δυνατότητα αιφνιδιαστικής επιθετικής ενέργειας κατά των ελευθέρων εδαφών και αποτελούν διαρκή απειλή κατά της εθνικής ασφάλειας της ΚΔ. Η ημικατεχόμενη ΚΔ θα έπρεπε να διαθέτει μεγαλύτερο ποσοστό επί του ΑΕΠ για τις αμυντικές δαπάνες της και να μην είχε αποδεχθεί ΜΟΕ, που επηρεάζουν αρνητικά τις αμυντικές δυνατότητες της ΕΦ. ΚΔ και Ελλάδα θα έπρεπε να είχαν απαιτήσει από την ΕΕ την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία για τη συνεχιζόμενη παράνομη στρατιωτική κατοχή εδάφους της Κύπρου.

Δημογραφική απειλή: Η Τουρκία με την εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή διέπραξε στην Κύπρο εγκλήματα πολέμου και κατά της ανθρωπότητας, που έμειναν απιώρητα αλλά δεν παραγράφονται: επίθεση, κατοχή, εκτελέσεις αμάχων και αιχμαλώτων, βιασμούς, βίαιη εκδίωξη του Ελληνισμού της Κύπρου από τα κατεχόμενα εδάφη, όπου αποτελούσε την συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού, μαζική εμφύτευση Τούρκων εποίκων, τζαμιών και ιμάμηδων, αλλαγή

των ελληνικών τοπωνυμίων, βεβήλωση της θρησκευτικής και πολιτισμικής κληρονομιάς μας κ.ά. Απεργάζεται τη δημογραφική αλλοίωση και των ελευθέρων περιοχών, στις οποίες προωθεί παράνομα μουσουλμάνους μετανάστες. Η Τουρκία για την επεκτατική πολιτική της χρησιμοποιεί ως πρόσχημα την προστασία μουσουλμανικών/τουρκικών μειονοτήτων και ως μέσα τις στρατιωτικές επεμβάσεις, τον εποικισμό και την εφαρμογή μηχανισμού κατατρομοκράτησης/εξόντωσης άμαχων πληθυσμών (Αλεξανδρέττα, Κύπρος, Συρία, μειονότητες Μ. Ασίας).

Απειλή ΔΔΟ: Οι κυβερνήσεις μας και οι ηγεσίες των περισσότερων πολιτικών κομμάτων, προφανώς από έλλειψη σθένους και διεκδικητικότητας, υιοθέτησαν ως λύση του Κυπριακού τη ΔΔΟ, παρά το γεγονός ότι αυτήν τη μορφή λύσης απέρριψε ο κυπριακός Ελληνισμός το 2004, με το δημοψήφισμα για το σχέδιο

και να ασκήσει πίεση στην Κυβέρνησή μας για την απόρριψή της. Η Κυβέρνησή μας, όπως έπρατταν και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, εμμένει στην μη κοινοποίηση των συγκλίσεων και προσπαθεί να καλλιεργήσει κλίμα αισιοδοξίας στον λαό ότι με τις πενταμερείς διασκέψεις θα πετύχουμε την επανέναρξη των συνομιλιών για λύση του Κυπριακού. Είναι αισιοδοξία απαιτητή και εξαιρετικά επικίνδυνη, αφού από τις πενταμερείς διασκέψεις απουσιάζει το κράτος της ΚΔ, οι δε λύσεις που συζητούνται είναι τουρκικών όρων: η υποστηριζόμενη από την ΚΔ, ΔΔΟ (συγκαλυμμένη μορφή συνομοσπονδίας δύο κρατών) και η υποστηριζόμενη από την Τουρκία λύση δύο κρατών (συνομοσπονδία δύο κρατών).

Απαιτούμενες δράσεις: Προς αντιμετώπιση των κινδύνων για την εθνική ασφάλεια της ΚΔ, απαιτείται να απορριφθεί η λύση ΔΔΟ, να επανατοποθετηθεί το Κυπριακό στην ορθή βάση του ως θέμα εισβολής - κατοχής, εποικισμού, εθνοκάθαρσης και να ενισχυθεί η εθνική ισχύς της ΚΔ με βαρύτητα στην στρατιωτική πυξή της. Υπάρχει ανάγκη ενδυνάμωσης της ΕΦ (επιτάχυνση εκσυγχρονισμού των μέσων/οπλικών συστημάτων, αύξηση του ποσοστού επάνδρωσης των μονάδων), αναβίωσης του ΔΕΑΧ Κύπρου-Ελλάδας και συνέχισης της βελτίωσης των αεροναυτικών υποδομών της ΕΦ στο πλαίσιο των στρατηγικών συνεργασιών, που αναπτύσσει με επιτυχία η ΚΔ με γειτονικές χώρες και κράτη μόνιμα μέλη του ΣΑ/ΟΗΕ. Η ενίσχυση της στρατιωτικής ισχύος επιβάλλει αύξηση των αμυντικών δαπανών της ΚΔ, ώστε να ανέλθουν σε ποσοστό άνω του 2% επί του ΑΕΠ (οι χώρες του ΝΑΤΟ αποφάσισαν για την ασφάλειά τους, να αυξήσουν τις αμυντικές δαπάνες τους σε ποσοστό 5% επί του ΑΕΠ). Επιβάλλεται και επαναφορά της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα στο ποσοστό του 30%, το οποίο η Κυβέρνησή μας, ψυχολογικά χωρίς να έχει μειωθεί η τουρκική απειλή, μείωσε σε 17%. Εθνικός σκοπός των δράσεων: Η προστασία των ελευθέρων περιοχών και ο αγώνας με όλα τα πολιτικά, διπλωματικά και νομικά μέσα για εφαρμογή του διεθνούς δικαίου στην Κύπρο (απομάκρυνση ΤΔΚ-εποίκων, επιστροφή προσφύγων). Προϋπόθεση των δράσεων: Η αλλαγή της πολιτικής μας από τον κατευνασμό/υποχωρητικότητα, στην αντίσταση/διεκδικητικότητα, με όπλα το δίκαιο και την ισχύ. Με καθοδηγητική πυξίδα το Δ92.4 του Θουκυδίδη.

*Αντισπράτγος ε.α.

Αυξεντιωσύνην Φθονούντες και ου Ζηλώσαντες... ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ

Ο Περικλέους Επιτάφιος αποτελεί ένα αριστούργημα λόγου της αρχαιότητας. Θαυμάζομενος επί δύομιση χιλιάδες χρόνια ως υπόδειγμα τελειότητας. Τον είχε εκφωνήσει ο επιφανής πολιτικός της αρχαιότητας, εκλεγόμενος και έτος επί πολλά χρόνια στην ήδη ακμάζουσα αθηναϊκή δημοκρατία, Περικλής ο Ξανθίππου. Για τους ηρωικώς πεσόντες κατά το πρώτο έτος του Πελοποννησιακού Πολέμου, το 431-430 π.Χρ. στην πάνδημη κηδεία τους. Στο σύνολό του, ο Επιτάφιος, αναγνωρίζεται και ως κορυφαίος ύμνος - εγκώμιο για το μεγαλείο του πολιτεύματος της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Αξίζει να τον μελετούν πάντοτε όλες οι γενιές των ανθρώπων. Τον κατέγραψε ο Θουκυδίδης, στο Β 35-44 της Ξυγγραφής του. Ως αιώνιο έκτοτε πολύτιμο «κτῆμα τε ἐς αἰεὶ» της ανθρωπότητας.

Στο προοίμιο του εγκωμιασμού της ηρωικότητας των υπέρ πατρίδος πεσόντων, ο Περικλής επισήμανε ένα χαρακτηριστικό δύο μερίδων των ακροατών του που ισχύει ως τις μέρες μας. Είχε πει ο Περικλής: «Εἶναι δύσκολο να ομιλήσει κανείς όπως αρμόζει σ' ένα θέμα για το οποίο χρειάζεται κόπος ώστε να γίνει πιστευτή η αλήθεια. Επειδή ο μὲν διακείμενος ευνοϊκά ακροατής, που γνωρίζει τα γεγονότα, θα εκλάβει όσα θ' ακούσει ως υποδεέστερα εκείνων που επιθυμεί και αναμένει να ειπωθούν. Ενώ ο ακροατής που δεν τα γνωρίζει θα νομίζει, από φθόνο («διὰ φθόνον»), πως είναι υπερβολικά όσα από τα λεγόμενα υπερβαίνουν τις δικές του ικανότητες. Ανέχονται τον έπαινο για τους άλλους στον βαθμό που νομίζουν ότι κι οι ίδιοι θα μπορούσαν να τον αξίζουν. Καθελί που είναι ανώτερό τους, από φθόνο δεν το πιστεύουν» («τῷ δὲ ὑπερβάλλοντι αὐτῶν φθονοῦντες ἤδη καὶ ἀπιστοῦσιν» (Β-35,2).

- Ωστε, λοιπόν, ο Φθόνος που αισθάνονται οι Φθονούντες το μεγαλείο των ηρώων, είναι το αίτιο. Κι αυτό, πράγματι, αποδεικνύεται διαρκώς (ἐς αἰεὶ) από το 430 προ Χριστού έως και το 2025 μετά Χριστόν:

- Τα λόγια εκείνα του Περικλή εξηγούν ευκρινώς κάποιες αντίστοιχες εν Κύπρω, και μετά από 2455 χρόνια, φθονερές συμπεριφορές, για κορυφαίους ήρωες που έπεσαν μαχόμενοι υπέρ ελευθερίας υπό το λάβαρο της ΕΟΚΑ.

- Και μάλιστα για τον κορυφαίο των κορυφαίων Γρηγόρη Αυξεντίου. Το μεγαλείο της ηρωικής θυσίας του οποίου, μετά από 10ωρη μάχη, την Κυριακή, 3 Μαρτίου 1957, στο περικυκλωμένο από

Έξι μήνες προτού αποβιώσει στα 88 του χρόνια, ο αγωνιστής της ΕΟΚΑ, Αυγουστής Ευσταθίου, στο μνημόσυνο του Γρηγόρη Αυξεντίου, 27.2.2022, στον καθεδρικό ναό Απ. Βαρνάβα στη Λευκωσία. Ήταν μαζί με τον κορυφαίο ήρωα, μαχόμενος μέσα στο κυκλωμένο από ταξιαρχία των αγγλικών στρατευμάτων κρησφύγετο στην 10ωρη μάχη του Μαχαιρά, 3.3.1957, μέχρι τις ύστατες στιγμές που οι άνανδροι του στρατάρχη σερ Τζων Χάρντινγκ το περιέλουσαν με βενζίνη και το έκαναν ολοκαύτωμα, μπροστά στα μάτια και τις κάμερες των δημοσιογράφων διεθνών πρακτορείων.

ταξιαρχία των αγγλικών στρατευμάτων κρησφύγετό του στον Μαχαιρά, παρακολούθησαν και κατέγραφαν, επί τόπου, αυτόπτες μάρτυρες, πολλοί διεθνούς κύρους δημοσιογράφοι (ανάμεσά τους και ο αποβιώσας πρόσφατα πλήρης ημερών στη Λευκωσία φίλιτατος Αλεξ Ευθυβούλου) και κινηματογραφιστές διεθνών ειδησεογραφικών πρακτορείων. Τους οποίους είχε μεταφέρει στον Μαχαιρά από το χάραμα σκοπώντας ο Βρετανός Κυβερνήτης της Αποικίας (και δήμιος) Κύπρου, Στρατάρχης σερ

περικυκλωμένου και μαχόμενου μέχρις εσχάτων ήρωα, που έγινε εκεί ολοκαύτωμα και το όνομα του οποίου έδωσε έκτοτε ένα καινούργιο επίθετο στην ύψιστη έως του γενναιότητας: «Αυξεντιωσύνη».

ΕΝΑ άκρως ενδιαφέρον οχετικό κεφάλαιο προς μελέτη και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων είναι, βέβαια, ο εντοπισμός των κινήτρων, ψυχολογικών, κοινωνιολογικών, ιδεολογικών, πολιτικο-φαιρασιικών, προσωπικών ή και ομαδικών - οπαδικών, τα οποία παράγουν κάθε φορά σε μερίδες ανθρώπων,

“

Είδαν οι δημοσιογράφοι με τα μάτια τους, άκουσαν με τ' αφτιά τους εκ του πλησίον και δημοσίευσαν το Μολών Λαβέ του περικυκλωμένου και μαχόμενου μέχρις εσχάτων ήρωα, που έγινε εκεί ολοκαύτωμα και το όνομα του οποίου έδωσε έκτοτε ένα καινούργιο επίθετο στην ύψιστη έως θανάτου γενναιότητα: «Αυξεντιωσύνη»

Τζων Χάρντινγκ, βέβαιος ων ότι θα κατέγραφαν τον «θρίαμβό» του να συλλάβει ζωντανό και να εξευτελίσει τον υπ' αριθμόν ένα επικηρυγμένο και καταζητούμενο από την 1η Απριλίου 1955 ως «τρομοκράτη», υπαρχηγό της ΕΟΚΑ, Έφεδρο Ανθυπολοχαγό του Ελληνικού Στρατού, Γρηγόρη Πιερή Αυξεντίου, 29 χρονών, από το χωριό Λύση. Είδαν οι δημοσιογράφοι με τα μάτια τους, άκουσαν με τ' αφτιά τους εκ του πλησίον και δημοσίευσαν το Μολών Λαβέ του

ως τις μέρες μας, το αίτιο του ΦΘΟΝΟΥ που αρχέγονα εντόπισε ο αρχαίος μας Περικλής.

- Τι ποιότητας άνθρωποι και γιατί καταντούν ΦΘΟΝΟΥΝΤΕΣ τους ήρωες;

- Ίσως μπορούν να βοηθήσουν στην εξιχνίαση και πάλι τα λόγια του ίδιου του Περικλή στον Επιτάφιο. Αφού εγκωμίασε διεξοδικά το δημοκρατικό πολίτευμα και τα επιτεύγματα περηνφάνιας της πόλης - κράτους των Αθηνών, διδακτικά όπως είπε για όλη την

Ελλάδα («τῆς Ἑλλάδος παιδευσιν εἶναι»), και αφού απέδωσε τις ύψιστες τιμές στους κηδευόμενους ήρωες, κάλεσε τους συμπολίτες του να ζηλώσουν το παράδειγμα της γενναιότητας κι ευψυχίας των υπέρ ελευθερίας πεσόντων.

- Εξ αντιδιαστολής προς τον «φθόνο» και τους «φθονούντες» που είχε πει στην εισαγωγή του, υπέδειξε τον «ζήλο» και τους «ζηλώσαντες», στο κάλεσμά του:

«Οὐς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες καὶ τὸ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον κρίναντες μὴ περιορᾶσθε τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους» = Αυτοὺς τώρα τους ήρωες με ζήλο μιμούμενοι και, κρίνοντας ότι προϋπόθεση της ευτυχίας είναι η ελευθερία, και της ελευθερίας η ευψυχία, μην καταπτοεῖστε από τους πολεμικούς κινδύνους» (Β-43).

ΩΣΤΕ, λοιπόν, δύναται να εντοπιστεί μία πρώτη από τις γενεσιουργικές αιτίες που τεκμηριώνει επαρκώς την ισχύουσα κι εδώ, στις μέρες μας, κύρια αντίθεση ανάμεσα σε Φθονούντες και Ζηλώσαντες.

- Προφανώς είναι κυρίως η αντίθεση μεταξύ όσων αποδέχονται τον συμβιβασμό με την τουρκική απαίτηση για επιβολή «λύσης» Διζωνικής Δικονομικής Ομοσπονδίας σε ολόκληρη την Κύπρο, απ' τη μια, και όσων επιμένουν υπέρ της απελευθέρωσης των σκλαβωμένων από τους Τούρκους εδαφών της Κύπρου, απ' την άλλη.

- Στους πρώτους συγκαταλέγονται και οι κατά καιρούς αδίκως μηχανευόμενοι την δολιοφθορά του ομφάλιου λώρου των Ελλήνων Κυπρίων με το υπέρτατο ιδεώδες του

υπέρ ελευθερίας αγώνα, με το οποίο προέκρινε για τους επόμενους αιώνες την υπαρξιακή ταυτότητα του λαού η ένδοξη σε ηρωισμό εποποιία της ΕΟΚΑ κατά τον Απελευθερωτικό Αγώνα του 1955-1959. Γι' αυτό επιδόθηκαν, μετά από δεκαετίες, στην «αποδόμησή» της. Πολύ ενδεικτικό υπήρξε το ότι οι εν λόγω απόπειρες, μαζί με τις προσπάθειες να καλλιεργηθούν συλλογικές ενόχες στους Έλληνες Κυπρίους για τα «δεινά» της τουρκικής μειονότητας, είχαν ενταθεί στη διάρκεια των επιχειρήσεων ψυχολογικού πολέμου για να συρθεί ο λαός στην έγκριση του Σχεδίου Ανάν.

- Πλάι σ' αυτά συντρέχουν ενίοτε κι άλλα συν-αίτια: Προσωπικής μανίας αυτοπροβολής για προσδοκώμενη προσέλευση θαυμαστών και... ψηφοφόρων. Ιδίως απ' ότου στο διαδίκτυο τέχνηκε αυξανόμενη και η... «λεγεώνα της πλιθιότητας», όπως την ονομάτισε ο αποβιώσας το 2016 Ιταλός διανοούμενος και συγγραφέας, Ουμπέρτο Έκο: «Οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης έδωσαν το δικαίωμα να μιλάνε σε λεγεώνες πλιθίων, που άλλοτε δεν μιлагαν παρά μόνο σε μπαρ, αφού είχαν πει κανένα ποτήρι κρασί, χωρίς να βλάπτουν την κοινότητα»...

Υπήρξε, παρεμφερώς, από την αρχαιότητα γνωστό το «Σύνδρομο Ηρόστρατου», ο οποίος έμεινε στη ιστορία επειδή το 356 π.Χρ. πυρπόλησε το περίφημο Αρτεμίσιο, ναό της θεάς Αρτέμιδος στην Έφεσο, προκειμένου, από την ασημαντικότητα που υπέφερε, να κερδίσει εντυπωσιακή δημοσιότητα και να γίνει τ' όνομά του πασίγνωστο...

Ναι, τα κατεχόμενα εδάφη μας είναι ΚΑΙ σοβαρό πρόβλημα ασφάλειας του Ισραήλ

“

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Το Κυπριακό συνδέεται στενά με τις περιφερειακές γεωπολιτικές εξελίξεις. Συναρτάται προς τα εθνικά συμφέροντα και γειτονικών χωρών, πέραν των άμεσα εμπλεκόμενων ισχυρών δρώντων. Το πρόβλημα είναι πρώτιστα διεθνές ζήτημα τουρκικής εισβολής, κατοχής, εθνοκάθαρσης, εποίκισμού, παραβίασης θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών και των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ισραήλ είναι στενότερη φίλη χώρα και σύμμαχος. Ανέκαθεν ενδιαφερόταν για την ανάπτυξη και ενίσχυση των διμερών σχέσεων του με την Κυπριακή Δημοκρατία.

Μέχρι τη δεκαετία του '90 η Κύπρος τηρούσε μian αδιέξοδη και απρόσοδη πολιτική: Προσκόλληση σε αραβικά κράτη για να εισπράτουμε ψηφίσματα χωρίς κανένα αντίκρισμα και ολέθρια παραγνώριση του Ισραήλ ως του ισχυρότερου κράτους της περιοχής. Επί της προεδρίας του Γλ. Κληρίδη και χάρη στον εκλεκτό διπλωμάτη, Τάσο Τζιωνή, οι σχέσεις με το Ισραήλ αναπτύχθηκαν, αναβαθμίστηκαν και βρίσκονται στα σημερινά ζηλευτά επίπεδα.

Η Ελλάδα και η Κύπρος είναι τα μόνα δημοκρατικά κράτη της περιοχής. Η συνεργασία τους με το Ισραήλ είναι σημαντικός παράγοντας σταθερότητας και ασφάλειας. Όμως δεν πρέπει να διαφεύγει της Λευκωσίας και της Αθήνας ένα κρίσιμο γεγονός: Η λύση του Κυπριακού δεν αφορά μόνο τους Κυπρίους, την Ελλάδα και την Τουρκία και συνακόλουθα τη Βρετανία, τις ΗΠΑ, την ΕΕ και την Κίνα. Αφορά και επηρεάζει αμεσότητα τα εθνικά συμφέροντα και, κυρίως, την ασφάλεια ΚΑΙ του Ισραήλ. Υποστηρίζω ξανά ότι το Ισραήλ δεν φαίνεται να συναινεί σε λύση του Κυπριακού, που θα παραδίδει την Κύπρο σε μια νέα τουρκοκρατία με έλεγχο της Αν. Μεσογείου. Ιδιαίτερα τώρα που η Τουρκία επιχειρεί να ελέγξει τη Συρία και να εμπλακεί ως... εγγυήτρια στο Ουκρανικό.

Στην ισραηλινή εφημερίδα Israel Hayom δημοσιεύτηκε (29/7/2025) ανάλυση του Shay Gal με τίτλο: «Η Βόρεια Κύπρος είναι και πρόβλημα του Ισραήλ». Έγραψε τα εξής πολυσήμαντα, που ίσως να εκφράζουν έμμεσα επίσημη πολιτική:

«Δεν είναι ρόλος ή επιθυμία του Ισραήλ να απελευθερώσει τη Βόρεια Κύπρο. Ωστόσο, εάν η απειλή από την περιοχή φτάσει σε κρίσιμο όριο, η στρατηγική στάση του Ισραήλ πρέπει να αλλάξει. Το Ισραήλ, σε συντονισμό με την Ελλάδα και την Κύπρο, πρέπει να προετοιμάσει μια

επιχείρηση έκτακτης ανάγκης για την απελευθέρωση του βόρειου τμήματος του νησιού. Μια τέτοια επιχείρηση θα εξουδετερώσει τις δυνατότητες ενίσχυσης της Τουρκίας από την ηπειρωτική χώρα, θα εξαλείψει τα συστήματα αεροπορικής άμυνας στη βόρεια Κύπρο, θα καταστρέψει τα κέντρα πληροφοριών και διοίκησης και, τέλος, θα απομακρύνει τις τουρκικές δυνάμεις, αποκαθιστώντας την διεθνώς αναγνωρισμένη κυπριακή κυριαρχία».

σεis drones σε ικανή απόσταση από τα στρατηγικά μας περιουσιακά στοιχεία και εξελιγμένες δυνατότητες πληροφοριών που αποσκοπούν στην υπονόμηση των επικοινωνιών μας». Να επισημανθεί, επίσης, η επιχειρησιακή παρουσία της Χαμάς και της ιρανικής Quds Force στα κατεχόμενα.

«Ελπίζουμε, ειλικρινά», γράφει, «ότι η παράνομη κατοχή από την Τουρκία μπορεί να επιλυθεί χωρίς να καταφύγουμε σε μια επιχείρηση

“

Αθήνα και Λευκωσία καλούνται να συναποφασίσουν, επιτέλους, με το Ισραήλ, σχέδιο ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ της Κύπρου από την Τουρκία. Υπάρχει ένας πανίσχυρος, ξεκάθαρος παρονομαστής για τις τρεις χώρες: Η Τουρκία απειλεί την ασφάλεια και τα συμφέροντά τους. Η συνεργασία τους οφείλει να μετουσιωθεί σε έναν απελευθερωτικό σχεδιασμό για την κατεχόμενη Κύπρο

Ο Shay Gal έδωσε κωδικό σε αυτήν την πιθανή, μελλοντική επιχείρηση για απελευθέρωση της Κύπρου: «Η οργή του Ποσειδώνα». Ας προσεχθούν από την Αθήνα και τη Λευκωσία όσα υποδεικνύει και σε συνέντευξή του στην ελληνική ιστοσελίδα in.gr (1/8/2025):

«Η 51χρονη κατοχή της βόρειας Κύπρου από την Τουρκία έχει εξελιχθεί σε άμεση απειλή για την ασφάλειά μας, καθώς φιλοξενεί πυραυλικά συστήματα ικανά να χτυπήσουν ισραηλινές πόλεις, βά-

όπως η «Οργή του Ποσειδώνα», αλλά ο υπεύθυνος στρατηγικός σχεδιασμός απαιτεί από εμάς, μαζί με την Ελλάδα και την Κύπρο, να διατηρήσουμε σαφώς ανοιχτές τέτοιες επιλογές. Η ύπαρξη, απλώς, αξιόπιστων σχεδίων έκτακτης ανάγκης, που έχουν κοινοποιηθεί, σαφώς και είναι πλήρως εφαρμόσιμα εάν χρειαστεί, παραμένει το ισχυρότερο αποτρεπτικό μέσο κατά της επιθετικότητας, διασφαλίζοντας ότι δεν θα χρειαστεί ποτέ να χρησιμοποιηθούν».

Ο Shay Gal υποβάλλει πως, «τα στρατηγικά σενάρια που έχουν σκιαγραφηθεί για τα κατεχόμενα εδάφη της Κύπρου αποτελούν συνετό προληπτικό σχεδιασμό και όχι δηλώσεις προθέσεων. Ο σκοπός τους είναι σαφής: Να διασφαλίσουμε ότι οι χώρες μας δεν θα βρεθούν ποτέ σε κρίση λόγω αμέλειας ή ευσεβών πόθων». Και υπογραμμίζει προς Χριστοδουλίδη-Μπισοτάκη:

«Η διπλωματία επιτυγχάνει μόνον όταν υποστηρίζεται από αξιόπιστη αποτροπή. Η ύπαρξη ενός ρεαλιστικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης όπως το «Η Οργή του Ποσειδώνα» δεν αποτελεί πρόσκληση για σύγκρουση, αλλά την ισχυρότερη εγγύηση για την ειρήνη. Ο πραγματικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος δεν είναι η ετοιμότητά μας, αλλά η διεθνής αδιαφορία που επιτρέπει στην τουρκική επιθετικότητα και την παράνομη κατοχή να εντείνονται ανεξέλεγκτα. Μια αξιόπιστη, ενιαία στάση στέλνει ένα σαφές μήνυμα στην Τουρκία: Η συνέχιση της κατοχής της αποτελεί στρατηγικό μειονέκτημα και όχι πλεονέκτημα.

»Μόνο όταν η Άγκυρα κατανοήσει πλήρως ότι το κόστος της κατοχής υπερβαίνει κατά πολύ κάθε πιθανό όφελος, θα καταστεί εφικτή μια πραγματική διπλωματική λύση. Η ευθύνη μας -ως ηγέτες και σύμμαχοι- δεν είναι απλώς να αντιδρούμε, αλλά να διαμορφώνουμε την πραγματικότητα. Με την υπεύθυνη προετοιμασία μας δεν προκαλούμε τον πόλεμο, αλλά τον αποτρέπουμε. Η σταθερή μας αποφασιστικότητα σήμερα είναι το

θεμέλιο πάνω στο οποίο θα οικοδομηθεί τελικά η διαρκής ειρήνη και η πραγματική ελευθερία για όλους τους Κυπρίους».

Οι ανησυχίες του Ισραήλ για την επιθετικότητα της Τουρκίας, όπως τις αναλύει ο Shay Gal, είναι αιτιολογημένες. Η χώρα του Απίλα δεν απέκρυψε ποτέ τις ηγεμονικές φιλοδοξίες της στην περιοχή της Αν. Μεσογείου και όχι μόνο. Ο Νταβούτογλου, μέντορας του Ερντογάν, το έγραψε ωμά: Καμία χώρα δεν μπορεί να κυριαρχήσει στην περιοχή εάν δεν ελέγχει την Κύπρο. Έλεγχος, όμως, και κατοχή της από την Τουρκία συνιστά πολεμική απειλή στα συμφέροντα και στην εθνική ασφάλεια του Ισραήλ.

Αθήνα και Λευκωσία καλούνται να συναποφασίσουν, επιτέλους, με το Ισραήλ, σχέδιο ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ της Κύπρου από την Τουρκία. Υπάρχει ένας πανίσχυρος, ξεκάθαρος παρονομαστής για τις τρεις χώρες: Η Τουρκία απειλεί την ασφάλεια και τα συμφέροντά τους. Το διατυμπανίζει αδιάλειπτα με απειλές και συσσωρευση δυνάμεων, τεχνολογίας και βαλλιστικών πυραύλων στα κατεχόμενα. Είναι ασυγκάλυπτα αναθεωρητική δύναμη με κατακτητικούς σχεδιασμούς σε βάρος και των τριών.

Η συνεργασία τους οφείλει να μετουσιωθεί σε έναν απελευθερωτικό σχεδιασμό για την κατεχόμενη Κύπρο. Όπως ρεαλιστικά επισημαίνει ο Shay Gal: «Το Ισραήλ, η Ελλάδα και η Κύπρος πρέπει να παραμείνουν πλήρως προετοιμασμένες για να αποτρέψουν και, εάν χρειαστεί, να εξουδετερώσουν τις (τουρκικές) απειλές».

ΜΕ ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΧΗ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ

Τουρκική προέλαση και ροκάνισμα «νεκρής ζώνης»

Φτάνει το 3,76% επί του εδάφους των ελεύθερων περιοχών μετά το '74 και μαζί με τη «νεκρή ζώνη» στο 7,7%

ΓΙΑΝΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ των Διεθνών
Σχέσεων

Επί μακρόν οι Τούρκοι προελαύνουν και μετά το '74, ροκανίζοντας, ταυτόχρονα, τη «νεκρή ζώνη» και με την ανοχή της ΟΥΦΙ-ΚΥΠ δημιουργούν προβλήματα στην Εθνική Φρουρά και σε διάφορες περιοχές όπου υπάρχει εντός της «νεκρής ζώνης» καλλιεργήσιμη γη. Αποκαλύπτουμε σήμερα χάρτες και γεγονότα που συνθέτουν άλλη μια διάσταση του Κυπριακού συναφή με το εδαφικό, εάν και όταν γίνει διαπραγμάτευση για την τελική λύση.

Ο ρόλος των Ην. Εθνών και οι κυβερνήσεις

Ο ρόλος των Ην. Εθνών στην Κύπρο δεν ήταν και δεν είναι προφανής αυτός που θα έπρεπε να ήταν. Σε ουκ ολίγες περιπτώσεις δεν είναι καν ουδέτερος. Μάλλον φιλοτουρκικός μπορεί να εκληφθεί εφόσον υιοθετεί μέσα από τις ίσες αποστάσεις τους κανόνες του ισχυρού και όχι της Χάρτας του ΟΗΕ. Αληθές όμως είναι ότι ευθύνη υπέχουν και οι κυπριακές Κυβερνήσεις, λόγω της αποδοχής συνεχών τελεσιμένων. Αποτέλεσμα τούτων είναι η συνεχής προώθηση των τουρκικών κατοχικών δυνάμεων από την κατάπαυση του πυρός της 16ης Αυγούστου και ώρα 18:00, μέχρι σήμερα.

Αυτή η τουρκική προώθηση, που μεταφράζεται ως επέκταση της κατοχής και αφορά τμήματα της «νεκρής ζώνης», καλύπτει 234,77 τ.χλμ, ήτοι 3,94% του συνολικού εδάφους των ελεύθερων περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πιο αναλυτικά: Οι Τούρκοι κατέλαβαν μετά τις 16 Αυγούστου του '74, ποσοστό της τάξης του 3,76% επί των ελεύθερων περιοχών, ενώ η «νεκρή ζώνη», κακώς εκτείνεται σε ποσοστό της τάξης του 3,94%. Γιατί είναι κακή η εκτίμηση του ποσοστού αυτού; Διότι περιλήφθηκαν από τα Ην. Έθνη εντός της «νεκρής ζώνης» περιοχές που δεν ήταν ποτέ καταληφθείσες ή «αμφισβητούμενες», παρά μόνο παρέμεναν

και παραμένουν εντός των ελεύθερων περιοχών. Κλασικά επί τούτου παραδείγματα είναι η Αθηνού, η Δένεια, το Μάμμαρι, οι Τρούλλοι, η Πύλα, η περιοχή του Διεθνούς Αεροδρομίου Λευκωσίας κ.λπ. Σε αυτές τις περιοχές περιλαμβάνονται περιουσίες Ελληνοκυπρίων και δη καλλιεργήσιμη γη. Εξ ου και τα υφιστάμενα προβλήματα που υπάρχουν με τις κατοχικές δυνάμεις και την ΟΥΝΦΥΚΙΠ ως προς τα όρια της «νεκρής ζώνης» και την καλλιέργειά τους.

Διαμόρφωση σκηνικού

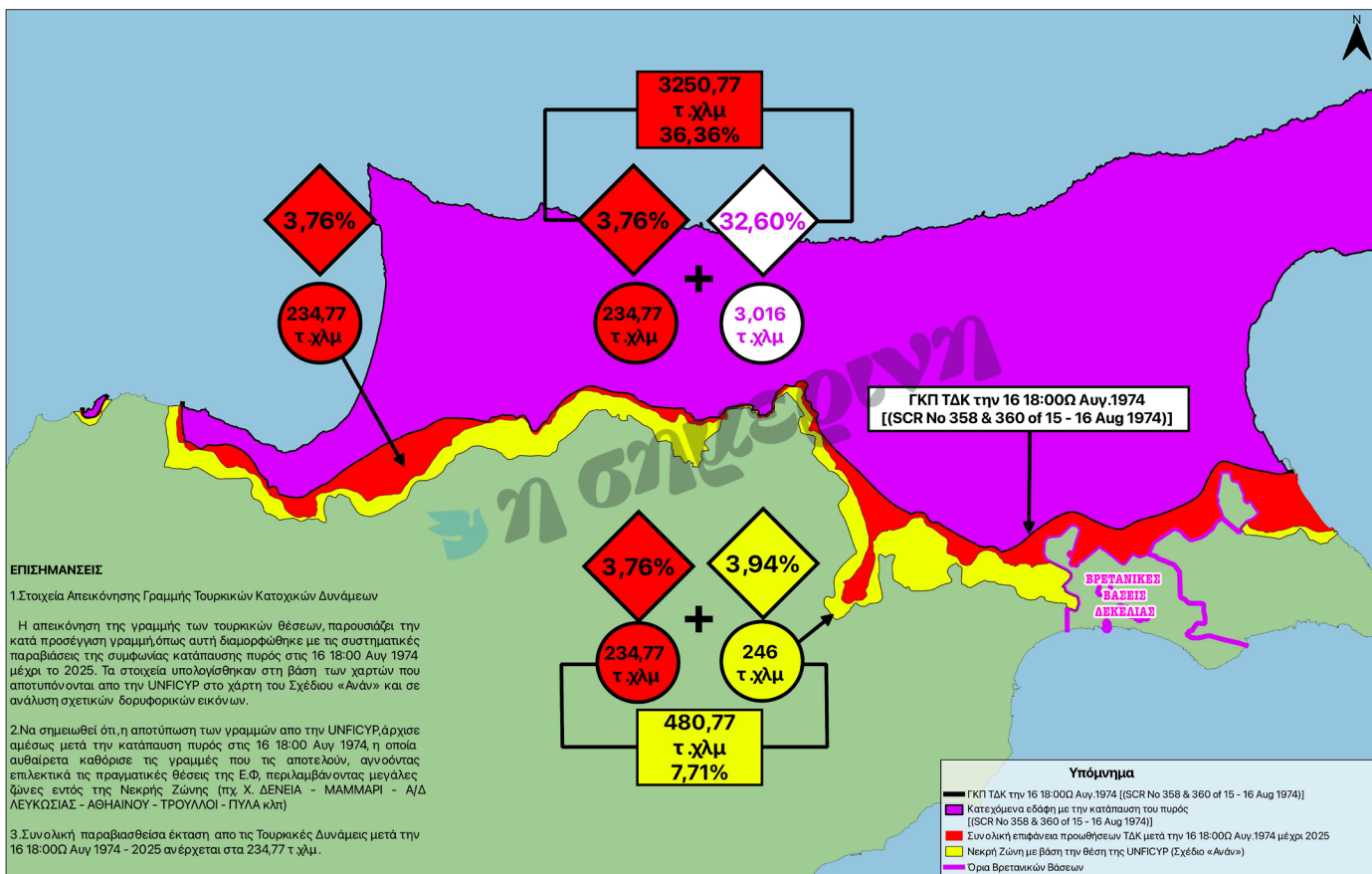
Πώς σχηματίστηκε το σκηνικό αυτό και ποιες είναι οι επιπτώσεις και δη επί της επίλυσης του Κυπριακού και του εδαφικού, χρήζει μελέτης. Με τη συμφωνία κατάπαυσης του πυρός στις 16 Αυγούστου του 1974, η εν Κύπρω Ειρηνευτική Δύναμη ανέλαβε την καταγραφή της γραμμής κατάπαυσης πυρός της επιτευχθείσας συμφωνίας. Ο πρώτος χάρτης περιλαμβάνεται στην έκθεση του ΓΤ του ΟΗΕ τον Δεκέμβριο του 1974, αποτυπώνοντας μόνο το όριο της περιοχής τουρκικού ελέγχου (Limit of Area of Turkish Control) και χωρίς να

περιλαμβάνει «νεκρή ζώνη». Ένας δεύτερος χάρτης κατατέθηκε τον Ιούνιο του 1975, που δεν διαφέρει από εκείνον του Δεκεμβρίου του '74, και τον Δεκέμβριο του 1975 κυκλοφόρησε ένας τρίτος. Αυτός συμπεριλαμβάνει κατά αυθαίρετο τρόπο το ίχνος της γραμμής της Εθνικής Φρουράς και την μεταξύ των δυο γραμμών «νεκρή ζώνη», τροποποιώντας ταυτόχρονα την ορολογία που χρησιμοποιούσε μέχρι τότε για να περιγράψει τις

θέσεις των αντίπαλων δυνάμεων. Πιο συγκεκριμένα, χαρακτηρίζει τη γραμμή Απίλα ως «Προωθημένο όριο Αμυντικής Γραμμής των Τουρκικών Δυνάμεων» και κατ' ανάλογον τρόπο εκείνη της Εθνικής Φρουράς: «Προωθημένο όριο της Αμυντικής Γραμμής της Εθνικής Φρουράς» (Limit indicating FDLs of Turkish Forces - Limit indicating FDLs of Cyprus National Guard). Δεν υπάρχει ή έννοια περί κατοχικών δυνάμεων.

Εξίζει να επισημανθεί ότι σε όλες τις νεότερες εκδόσεις του ΓΤ του ΟΗΕ χρησιμοποιείται νέα ορολογία, που αναφέρεται σε Γραμμή Κατάπαυσης Πυρός των Τουρκικών Δυνάμεων και αντίστοιχα της Εθνικής Φρουράς (Cease Fire Lines of Turkish Forces - Cease Fire Lines of Cyprus National Guard). Με τον τρόπο αυτό επιβάλλεται αλλαγή της Γραμμής Κατάπαυσης του Πυρός, όπως είχε καταγραφεί στις 16/8/1974, αφού πλέον περιλαμβάνονται δύο γραμμές και δη οι συνεχιζόμενες προοδευτικά παραβιάσεις των Τούρκων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε στρατιωτικό και πολιτικό επίπεδο.

Τελευταίος χάρτης ήταν εκείνος του Σχεδίου Ανάν, ο οποίος, όμως, υιοθετεί την τουρκική αντίληψη επί του εδαφικού, δηλαδή ποια είναι τα όρια της κατοχής μετά τη 16η Αυγούστου του 1974 και όχι τι κατείχαν οι Τούρκοι ως τις 18:00 της 16ης Αυγούστου του 1974. Από το 1975 ως σήμερα με διάφορα άλματα καταγράφεται μια προώθηση των θέσεων Απίλα από το 1975, το '76, το '78, το '88 ως τα Στροβίλια, την Πύλα τον Άγιο Δομέτιο κ.λπ. Δεν έχουμε μόνο προώθηση των κατοχικών

Αυτός ο χάρτης αποτυπώνει με κόκκινο χρώμα την προώθηση των τουρκικών δυνάμεων από τις 16 Αυγούστου του 1974 ως σήμερα και με κίτρινο τη «νεκρή ζώνη», που χάραξε, κατά τρόπο αυθαίρετο, η Ειρηνευτική Δύναμη.

δυνάμεων, αλλά και ροκάνισμα της «νεκρής ζώνης», η οποία στην ουσία αποτελεί έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Υπάρχουν σειρά διαμαρτυριών από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς, αλλά...

Κυριαρχία και «νεκρή ζώνη»

Η «νεκρή ζώνη» δεν είναι κατεχόμενο έδαφος. Είναι πέραν της γραμμής Αττίλα και ασκεί κυριαρχία η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως στις ελεύθερες περιοχές. Η παρουσία της ΟΥΝΦΙΚΥΠ και η δράση της είναι στο πλαίσιο συνεννόησης της νόμιμης Κυβέρνησης με το Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο εκδίδει τους όρους εντολής. Έχει δε ως πηγή το ψήφισμα 186 του Σ. Ασφαλείας, που εκδόθηκε τον Μάρτιο του 1964. Έχει θεμελιακό χαρακτήρα, διότι μετά τις διακοινοτικές ταραχές της τότε εποχής, με το ψήφισμα αυτό ο ΟΗΕ γενικότερα και το Σ. Ασφαλείας ειδικότερα αναγνωρίζουν ως μόνη νόμιμη Αρχή αυτήν της κυπριακής Κυβέρνησης και το κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι το εν λόγω ψήφισμα, που η τουρκική πλευρά, για ευνότους λόγους, θέλει να καταργήσει μέσω χωριστής συμφωνίας με την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, για να επιτύχει μορφή αναγνώρισης διά του Σ. Ασφαλείας. Εδώ θα πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση. Τα κατεχόμενα εδάφη είναι αναπόσπαστο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, επί των οποίων δεν μπορεί να ασκεί αποτελεσματική εξουσία, λόγω της παράνομης παρουσίας των τουρκικών στρατευμάτων, τα οποία φέρουν την ευθύνη για ό,τι συμβαίνει εκεί. Αυτό αναφέρουν: Α) Το Πρωτόκολλο 10, που καθορίζει ολόκληρη την ένταξη του ενιαίου υπό κατοχή κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ. Β) Οι αποφάσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης (Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή και Τιπίνας Λοϊζίδου) και καθορίζουν ότι το ψευδοκράτος είναι «μαριονέτα» (puppet state), υποτελές στον τουρκικό στρατό.

Διαφορετικοί χάρτες...

Το θέμα της «νεκρής ζώνης» είναι περίπλοκο, υπό την εξής έννοια: Έχει καθοριστεί κατά το δοκούν από την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, με τρόπο δηλαδή αυθαίρετο. Σιωπηρώς γίνεται αποδεκτό από τις κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τελεσμένα επί του εδάφους έχουν εξελιχθεί και οι τουρκικές προωθήσεις. Συναφώς εμφανίζεται το ακόλουθο φαινόμενο: Τόσο η Εθνική Φρουρά όσο και το Υπουργείο Άμυνας έχουν διαφορετικούς χάρτες από εκείνους των Ην. Εθνών και του Υπουργείου των Εξωτερικών ως προς τα όρια της «νεκρής ζώνης» και της κατοχής! Για παράδειγμα: Ενώ υπήρχαν και υπάρχουν θέσεις της ΕΦ που δεν επανδρώνονταν για τακτικούς λόγους, τα Ην. Έθνη θεώρησαν ότι η περιοχή εμπίπτει στη «νεκρή ζώνη» και στη δική τους ευθύνη. Ακόμη π.χ. και στην Αθηνόυ, τα Ην. Έθνη θεωρούσαν παραβίαση του status quo όταν

οχήματα της ΕΦ περνούσαν από την κωμόπολη για τροφοδοσία των επανδρωμένων φυλακίων της ΕΦ. Οπότε εξαρτιόταν η κίνηση των οχημάτων της ΕΦ από τις διαταγές του εκάστοτε αρχηγού, εάν δηλαδή ήθελε ν' αμφισβητήσει ή όχι την ΟΥΝΦΙΚΥΠ και το όρια της ευθύνης της. Ανάλογα περιστατικά συνέβαιναν και συμβαίνουν στην περιοχή του Αεροδρομίου της Λευκωσίας και αλλού. Δεν είναι τυχαία όσα είχαν συμβεί και συμβαίνουν στην Πύλα, αφού οι ημέτεροι δεν συντονίζονταν μεταξύ τους και δεν είχαν τους ορθούς χάρτες, εφόσον ήταν προσαρμοσμένοι με εκείνους της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Η Πύλα δεν είναι η μόνη τρανταχτή περίπτωση. Είχαν προηγηθεί τα Σιτροβίλια σε τρεις περιπτώσεις. Η πρώτη ήταν το 2000, όταν έγινε επέκταση της κατοχής. Η δεύτερη το 2003 και η τρίτη το 2019, όταν πήραν τον

έλεγχο σε τρία οπία της περιοχής, προβάλλοντας στους κατοίκους τον ισχυρισμό ότι είναι «πολίτες» του ψευδοκράτους.

Βασικά προβλήματα

Οι διαφορετικοί χάρτες που καθορίζουν διαφορετικά όρια ως προς τη «νεκρή ζώνη» δημιουργούν και

Πώς επηρεάζεται η ΕΦ, οι ιδιοκτήτες γης και το εδαφικό στις συνομιλίες

σειρά προβλημάτων που αφορούν στην καλλιέργεια χωραφιών εντός αυτής, καθώς και την εισβολή των τουρκικών κατοκικών δυνάμεων, που συνοδεύεται από την αδράνεια

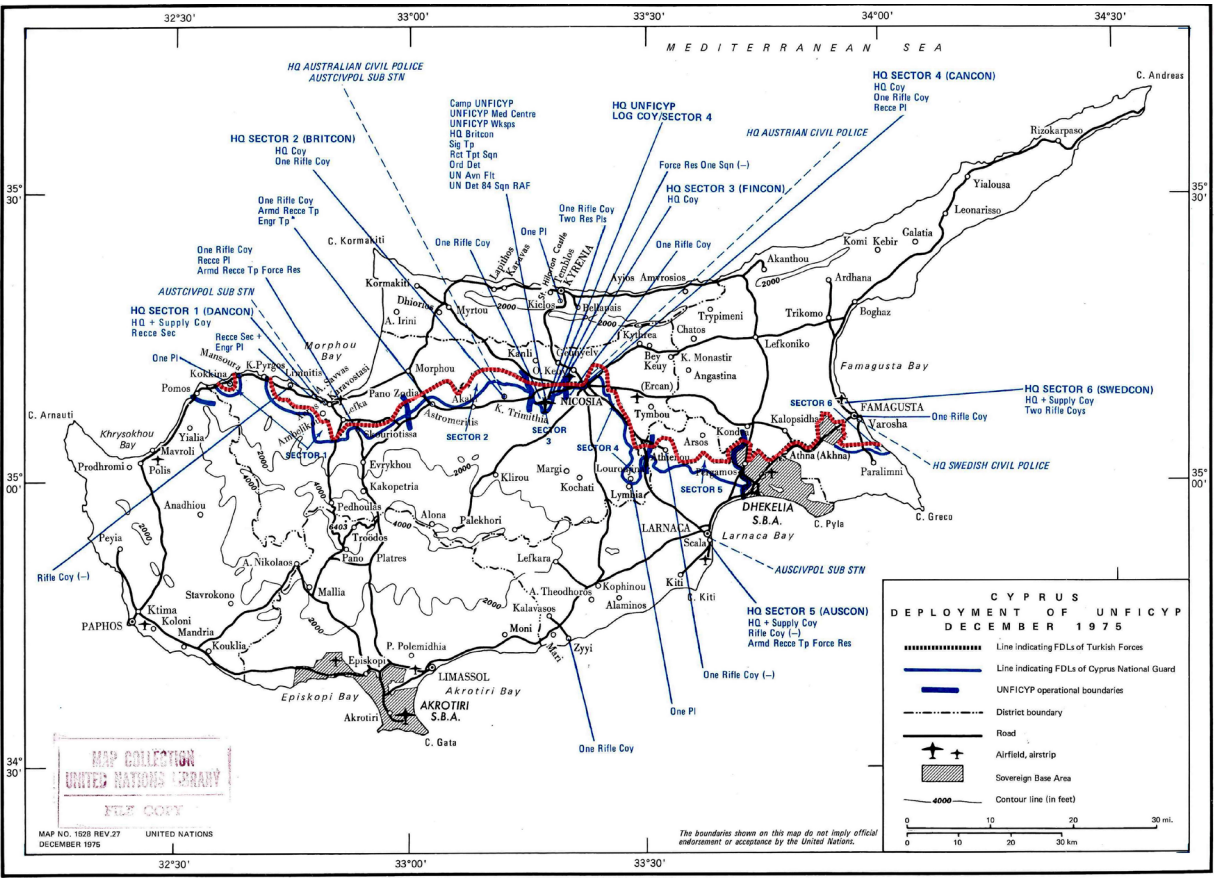
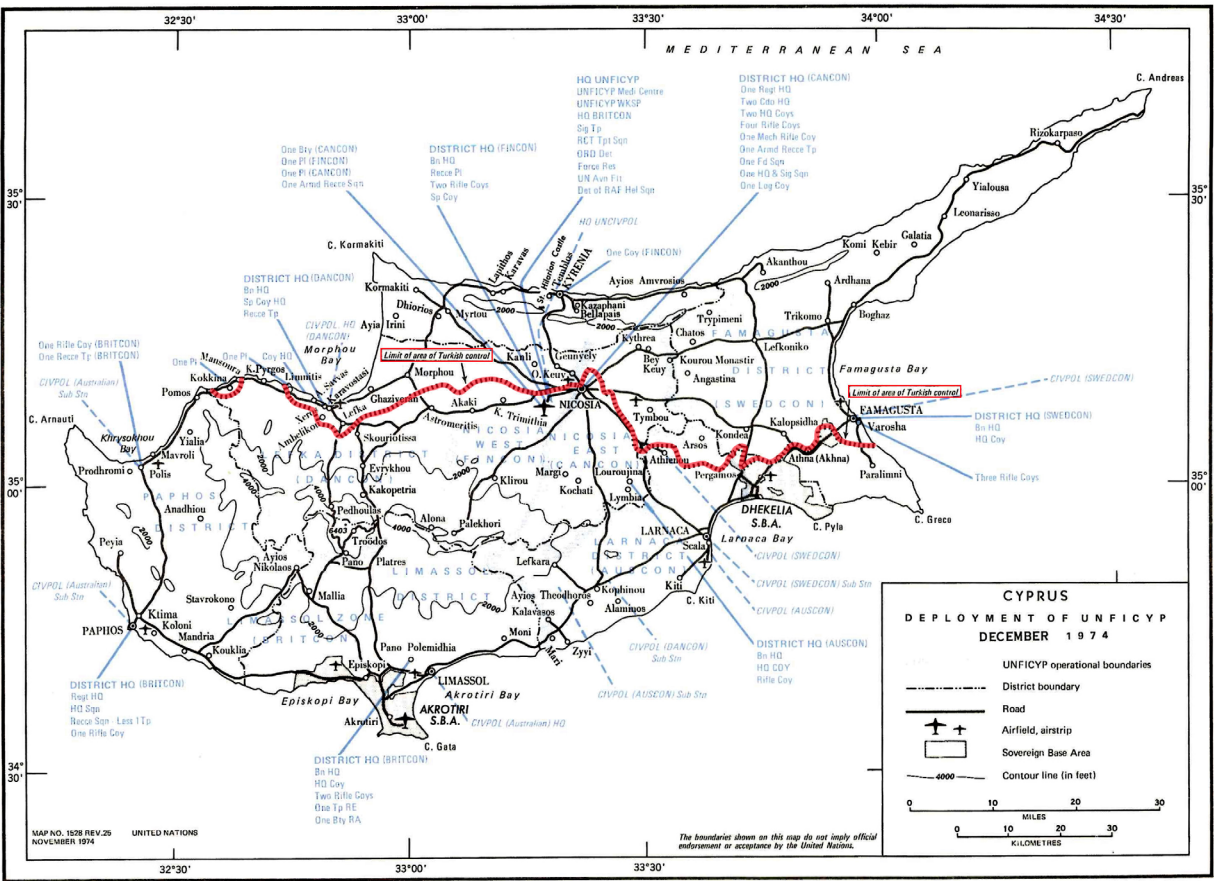
των Ην. Εθνών, αλλά και από τις διαφωνίες των κατοίκων περί των ορίων της «νεκρής ζώνης». Ότι δηλαδή: 1. Οι Τούρκοι ισχυρίζονται ότι δεν πρόκειται περί «νεκρής ζώνης», αλλά περί δικού τους, στην πραγματικότητα, κατεχόμενου εδάφους. 2. Οι περισσότερες Ελληνοκυπρίων περιλαμβάνονται στη «νεκρή ζώνη», ενώ δεν θα έπρεπε. 3. Υπάρχει πρόβλημα ως προς τα όρια των θέσεων της ΕΦ, με αποτέλεσμα να υπάρχουν προβλήματα ακόμη και στα δρομολόγια τροφοδοσίας των φυλακίων.

Εδαφικό και λύση...

Πέραν τούτων, υπάρχει ένα άλλο βασικό συναφές ζήτημα: Το εδαφικό. Επί τη βάση ποιων χαρτών γινόταν και γίνεται η διαπραγμάτευση. Πού είναι η πραγματική κατάπαυση του πυρός και ποια είναι τα όρια της «νεκρής ζώνης» για να

μπορεί να γίνει διαπραγμάτευση και τι ποσοστό τελικά θα επιστραφεί, εάν επιστραφεί, σε περίπτωση λύσης και κάτω από ποιες συνθήκες; Και κατά το Σχέδιο Ανάν, αλλά και σήμερα, οι χάρτες που χρησιμοποιεί το Υπουργείο Εξωτερικών είναι εκείνοι με τα όρια των Ην. Εθνών, που έχουν αυθαίρετο και δη τουρκικό χαρακτήρα με την ανοχή των ημετέρων. Η επέκταση της κατοχής φτάνει το 3,76% και η «νεκρή ζώνη», όπως την θέλει η ΟΥΝΦΙΚΥΠ, στο 3,94%. Σύνολο 7,7%. Οι Τούρκοι θεωρούν ότι τους ανήκει και ότι, αν επιστρέψουν εδάφη, το ποσοστό αυτό θα περιληφθεί στις «υποχωρήσεις» τους, με αντάλλαγμα, βεβαίως, την άσκηση χωριστών κυριαρχικών δικαιωμάτων - εξουσιών. Οι Τούρκοι είναι ξεκάθαροι. Εκτός των ανεπιτυχών επικοινωνιακών τρικ, οι ημέτεροι επί της ουσίας τι λένε:..

Οι δυο χάρτες ανήκουν στα Ην. Έθνη. Ο ένας έχει εκδοθεί τον Δεκέμβριο του 1974 και αποτυπώνει τη Γραμμή Κατάπαυσης του Πυρός και μέχρι που είχαν φτάσει τα τουρκικά στρατεύματα. Ο δεύτερος εκδόθηκε έναν χρόνο αργότερα, τον Δεκέμβριο του 1975, και καταγράφει με τη γραμμή Αττίλα (κόκκινο χρώμα), αλλά, κατά αυθαίρετο τρόπο, τη γραμμή της Εθνικής Φρουράς (μπλε χρώμα).

1974: Τουρκική εισβολή με βόμβες «Ναπάλμ»...

Το τίμημα της ψευδαίσθησης Μακαρίου...

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/
δημοσιογράφος

Οι Τούρκοι εισέβαλαν την αυγή του Σαββάτου, 20 Ιουλίου 1974. Επικέντρωσαν την επίθεσή τους στο βόρειο μέρος της Κύπρου. Τουρκικές αμφίβιες δυνάμεις αποβιβάστηκαν στο Πέντε Μίλι της Κερύνειας και αλεξιπτωτιστές προσγειωνόνταν στη Λευκωσία. Βομβαρδισμοί της τουρκικής αεροπορίας έσπερναν τον θάνατο και, παρόλο που είχε συμφωνηθεί εκκευρία για τις 22 Ιουλίου, οι μάχες και οι βομβαρδισμοί συνεχίστηκαν με πέραν των 110 αεροπορικών επιθέσεων των τουρκικών αεροπλάνων, χρησιμοποιώντας και τις απαγορευμένες βόμβες «Ναπάλμ», από την πρώτη μέρα της πρώτης εισβολής. Επίσης μετέφεραν όλο και περισσότερα πολεμοφόδια... (Από βρετανικές εκθέσεις που κατέγραφαν τα πάντα).

21 Ιουλίου 1974

Εκθέσεις του ΓΤ του ΟΗΕ Δρος Kurt Waldheim καταγράφουν τη χρήση βομβών «Ναπάλμ»

«In the Famagusta district... there were reports of sporadic small-arms fire throughout the district and of National Guard artillery fire on the old city and of Turkish aircraft bombing Famagusta, with the use of napalm reported» (Source: Report of the UN Secretary-General, S/11353, 21 July 1974).

«Στην περιοχή Αμμοχώστου... υπήρχαν αναφορές οπιοραδικών πυροβολισμών και εκείνων του πυροβολικού της Εθνικής Φρουράς στην παλαιά πόλη και αεροπορικών βομβαρδισμών της τουρκικής αεροπορίας με τη χρήση βομβών «Ναπάλμ»» (Πηγή: Έκθεση του ΓΤ του ΟΗΕ S/11353, 21 July 1974 - Αρχείο Ηνωμένων Εθνών).

21.07.1974: «Η τουρκική αεροπορία επιτέθηκε στο λιμάνι της Πάφου, αναφορά για χρήση «Ναπάλμ»». (Πηγή: Έκθεση του ΓΤ του ΟΗΕ S/11353/Add.1, 21 July 1974).

22 Ιουλίου 1974

Ο Ζήνωνας Ρωσσίδης (πρέσβης τότε της Κύπρου στον ΟΗΕ) κατήγγειλε στο ίδιο το Συμβούλιο Ασφαλείας τους τουρκικούς βομ-

βαρδισμούς με βόμβες «Ναπάλμ» εις παραβίαση των Συμβάσεων της Χάγης, και τις καταστροφικές τους συνέπειες που επηρέαζαν, έλεγε, τόσο τους Έλληνες όσο και τους Τούρκους της Κύπρου...

«39. Furthermore, there has been resort not only to such bombing but also to the use of napalm, causing untold suffering by slow burning to death... on the people of Cyprus, the victim of aggressive and inhuman attacks... this new attack with napalm bombs to destroy hospitals, to destroy public and humanitarian institutions like the prestigious Armenian Institute...

»77. Mr. ROSSIDES (Cyprus): I spoke about napalm bombing by air... is undisputed proof that there were bombings from the air by the Turkish air force against open towns, civilians, hospitals, other things, and that there were napalm bombs.

»118. Now, with reference to what I said before regarding the bombing from the air, including napalm bombing... both Greek and Turk, who have suffered from the fighting in Cyprus, from the napalm bombing and other bombing from the air... Turkish villages have also suffered from that bombing.

»119. In Cyprus napalm bombs have been used by Turkey... against a civilian population in open cities, in violation of The Hague Convention of 1907. Furthermore, the use of napalm bombs is a violation of General Assembly resolution 2932 A (XXVII) forbidding the use of...

»125. What I said was that I am interested in the protection of human rights in Cyprus, and that that applied both to Greek

and to Turkish Cypriots ...»

(Βιβλίο Φ.Α. «Διζωνική vs Δημοκρατία 1955-2019», Πηγή: βιβλιοθήκη ΟΗΕ και βιβλίο οργανισμού ERPIC για Ζήνωνα Ρωσσίδη «Cyprus in the UN Archives January 1974-December 1974»).

Ο Μακάριος προς Τζέιμς Κάλχαν, 17 Ιουλίου 1974: «Οι Έλληνες είχαν πει ότι ο σιρατός χρειαζόταν,

(Η ομιλία στα Ελληνικά, στο βιβλίο του Κ. Ν. Χατζηκωστή «7 Προεδρικά Πορτραίτα»).

Στην ίδια ομιλία, 19 Ιουλίου 1974, είπε ότι κινδύνευαν και οι Τ/κ, όχι μόνον οι Ε/κ, ενώ αυτό διέψευσαν τόσο ο Βρετ. Υπ. Αρμυστίνης Όλβερ με διαβεβαίωση από Οσμάν Ορέκ (Τ/κ Υπουργό Άμυνας της ΚΔ), όσο και ο ίδιος

Όταν ο Μακάριος 19 Ιουλίου 1974 έλεγε στο Συμβούλιο Ασφαλείας ότι θεωρούσε τον κίνδυνο από την Τουρκία μικρότερο από εκείνο από τους Έλληνες αξιωματικούς (Ελλάδα) και πως αποδείχθηκε ότι οι φόβοι του είχαν δικαιωθεί!

λόγω φόβου τουρκικής εισβολής. Ήταν ξεκάθαρο ότι υπήρχε μεγαλύτερος κίνδυνος από την Ελλάδα».

Το επανέλαβε στην ομιλία του στις 19 Ιουλίου 1974, στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Όταν ο Έλληνας Πρέσβης στην Κύπρο (Ε. Λαγάκος) τον επισκέφθηκε, είπε, για να του μεταφέρει το μήνυμα από την κυβέρνηση ότι η αριθμητική μείωση στην Εθνική Φρουρά ή η αποχώρηση των Ελλήνων αξιωματικών θα εξασθενούσε την άμυνα της Κύπρου σε περίπτωση κινδύνου εκ Τουρκίας, του απάντησε: «Τούτο αποτελεί ισχυρισμό, ο οποίος αν και εμφανίζεται λογικός, δεν ήταν πειστικός καθώς γνώριζε ότι όπισθεν του ισχυρισμού τούτου κρύπτονταν άλλα συμφέροντα. Απάντησα πως όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, θεωρώ τον κίνδυνο εκ της Τουρκίας μικρότερο παρά τον κίνδυνο εκ μέρους των (Ελλήνων αξιωματικών) και αποδείχθηκε ότι οι φόβοι μου δικαιώθηκαν».

ο Ραούφ Ντενκτάς, ότι το πραξικόπημα ήταν μεταξύ Ελλήνων. Τελικά ήταν οι τουρκικές δολοφονικές «βόμβες «Ναπάλμ» που επηρέασαν τόσο τους Ε/κ όσο και τους Τ/κ» (Ρωσσίδης) και όχι οι Έλληνες αξιωματικοί...

Δύο βάρβαρες τουρκικές εισβολές. Πέραν των 800 βιασμών Ελληνίδων, με ιατρική βοήθεια και από τα νοσοκομεία των Βρετανικών Βάσεων. 1.619 αγνοούμενοι. Εγκλωβισμένοι, χιλιάδες νεκροί, 200.000 Έλληνες εκτοπισμένοι μέχρι ΣΗΜΕΡΑ. Με την Τουρκία να ελέγχει 420.55 χιλιόμετρα της ακτογραμμής της ΚΔ και η τελευταία μόνο 316.19!

Νησιωτική χώρα χωρίς... ακτογραμμές

<https://www.sigmalive.com/simerini/politics/333066/nisiotiki-xora-xoris-aktogrammes>

«Δεύτερος βιασμός 42 χρόνια μετά», 12.1.2016 Φ.Α.

<http://www.sigmalive.com/simerini/politics/298899/defteros-viasmos-42-xronia-meta>

Η πρώτη φορά που η Τουρκία βομβάρδισε με «Ναπάλμ» ήταν την περιοχή Τηλλυρίας το 1964, σκορπώντας τον θάνατο και την ερήμωση.

<https://simerini.sigmalive.com/article/2014/4/2/oi-tourkikoibombardismoites-tellurias/2.4.2014.Φ.Α.>

Οι τουρκικοί βομβαρδισμοί της Τηλλυρίας

<http://www.sigmalive.com/news/kypriako/448534/i-tillyria-meta-tis-tourkikes-napalm-vinteo>

Το Έπος Τηλλυρίας – Σαν σήμερα πριν από 61 χρόνια...

<https://www.sigmalive.com/news/all/1286001/to-epos-tillirias-san-simera-prin-61-khronia>

<https://www.onisilos.gr/?p=10553.8.8.2017>

«The Greek Ambassador in Cyprus called on me, on instructions from his Government, in order to explain to me that the decrease in the numerical strength of the National Guard or the withdrawal of the Greek officers would weaken the defence of Cyprus in case of danger from Turkey. This was an argument which, even though it appeared logical, was not convincing because I knew that behind this argument other interests were hidden. I replied that as things developed I consider the danger from Turkey of a lesser degree than the danger from them. And it was proved that my fears were justified».

(Από την ομιλία Μακαρίου, 19.7.1974, Σ.Α.)

Εδώ φωτό και φωνητικό της ομιλίας.

<https://armyvoice.gr/2019/07/19-iouliou-1974-i-istoriki-omilia-tou-makariou-ston-oie/>

Ένα από τα άρθρα που έγραψα για τον Ζ. Ρωσσίδη, 2/9/2018, «Ο εις και μόνος Ζήνωνας Ρωσσίδης». <http://www.sigmalive.com/simerini/politics/527218/o-eis-kai-monos-zinonas-rossidis>

Ο αείμνηστος Ζήνωνας Ρωσσίδης, πρέπει να ληχθεί, με κάθε ευκαιρία κατήγγελλε την Τουρκία και τα εγκλήματα της εις βάρος της πατρίδας μας.

<https://simerini.sigmalive.com/article/2023/9/27/to-egklema-tou-epoikismou-diamarturies-tou-zenona-rosside-sto-symbouliao-asphaleias-apo-enoris-to-1975/>

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΤΤΙΛΑΣ

Βαριές ευθύνες σε στρατιωτική ηγεσία και Καραμανλή

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Τελευταίο Μέρος

Στον κατάλογο επιμερισμού των ευθυνών για τη δεύτερη φάση της εισβολής συγκαταλέγεται και ο Καραμανλής. Συγκεκριμένα, μέλος της επιτροπής για τον Φάκελο της Κύπρου, ο βουλευτής Επικρατείας Ψαρουδάκης, σε φάκελο που κατέθεσε, μεταξύ άλλων αναφέρει και τις ακόλουθες ευθύνες του κ. Καραμανλή:

1. Κάλυψε τον Αβέρωφ, που δεν εκτέλεσε τις αποφάσεις του για αποστολή στρατιωτικής βοήθειας στην Κύπρο.

2. Ο Καραμανλής όχι μόνο δεν έστειλε βοήθεια στις αγωνιζόμενες κυπριακές δυνάμεις, αλλά την απόφασή του να μη στείλει βοήθεια στις κυπριακές δυνάμεις την ανακοίνωσε με διάγγελμά του στις 15.8.74 από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο σε όλον τον κόσμο και φυσικά και στους εχθρούς της Κύπρου, λέγοντας μεταξύ άλλων: «Η αντίσταση της Εθνικής Φρουράς υπήρξε κατά τις δύο πρώτες ημέρες αξιοθαύμαστη. Αι μαχόμενοι, όμως, σκληρώς εθνικά δυνάμεις δεν ήτο δυνατόν να ενισχυθούν από την Ελλάδα...», και παρακάτω: «Η ένοπλος αντιμετώπιση των Τούρκων εις την Κύπρον καθίστατο αδύνατος, λόγω αποστάσεως και λόγω των γνωστών τετελεσμένων γεγονότων...».

Η ομιλία αυτή του κ. Καραμανλή, που απεκάλυπτε στον εχθρό τα ελληνικά σχέδια, αποτελεί καθαρή προδοσία και γεννά σε βάρος του καταλυτικές και ποινικές ευθύνες: Σχετικά με τις ευθύνες αυτές η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει την εμπεριστατωμένη έκθεση του Αντιστράτηγου ε.α., Α. Σιαπκαρά, που είχε κατατεθεί στον Φάκελο. Όπως και η έκθεση αυτή δεν μπορεί ν' αγνοηθεί και στο θέμα της μη διώξεως των εγκλημάτων που διέπραξε η χουντική στρατιωτική ηγεσία, παράλειψη που γεννά μεγάλες ευθύνες και στον κ. Καραμανλή και στον κ. Αβέρωφ.

3. Ο κ. Καραμανλής δεν προέβη, ως όφειλε, στην άμεση ανακατάσταση της ένοχης και ανάξιας χουντικής στρατιωτικής ηγεσίας, η οποία είχε παραλείψει να θέσει σ' εφαρμογή τα σχέδια αμύνης της Κύπρου και κυριολεκτικά άνοιξε τις πόρτες στον

Νικόλαος Ψαρουδάκης

Κωνσταντίνος Καραμανλής.

Ευάγγελος Αβέρωφ.

Ατίλα! Το επιχείρημα τής δήθεν βίαιης αντίδρασης των χουντικών, των κ.κ. Καραμανλή-Αβέρωφ, διαψεύδεται από τα γεγονότα: Οι Αρχηγοί των Ενόπλων Δυνάμεων ζητούν ν' αναλάβουν ορισμένα υπουργεία, αλλά μόλις συναντούν την αντίρρηση των πολιτικών, αμέσως οπτεύουν να παραιτηθούν.

4. Ο κ. Καραμανλής άφησε να περάσει άπρακτος και πολύτιμος χρόνος από 24-27/7 έως 17/8/74, κι αυτό, δήθεν, γιατί την Ελλάδα την

τική και η Ελλάδα θα είχε οβήσει από τον χάρτη! Συμπερασματικά, ο κ. Ψαρουδάκης επισημαίνει ότι, όλα αυτά που επικαλείται για να δικαιολογήσει τη στάση του ο κ. Καραμανλής, αποτελούν προφάσεις εν αμαρτίαις τόσο του ίδιου, όσο του κ. Αβέρωφ και της περί αυτών στρατιωτικής ηγεσίας.

Η κατάπαυση του πυρός αποφασίστηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας στις 16 Αυγούστου, ενώ ο Ατίλας εξακολουθούσε

Η στάση της Τουρκίας

Η Τουρκία αρνήθηκε να συμμορφωθεί στην κατάπαυση του πυρός και ανάγκασε το Συμβούλιο Ασφαλείας να υιοθετήσει νέα απόφαση στις 30 Αυγούστου. Στη νέα αυτή απόφασή του το Σ. Ασφαλείας αναφέρεται στα ψηφίσματά του της 20ής και 23ης Ιουλίου και στις αποφάσεις του της 1ης και 16ης Αυγούστου, οι οποίες δεν είχαν τηρηθεί από τους Τούρκους. Στην τελευταία απόφασή του για την Κύπρο το Συμβούλιο Ασφαλείας αναφέρει και τα εξής:

* Εκφράζει την εκτίμησή του στον Γ.Γ. για τον ρόλο που έπαιξε, ώστε ν' αρχίσουν συνομιλίες μεταξύ των αρχηγών των δυο κοινοτήτων στην Κύπρο.

* Καλεί όλες τις πλευρές να κάνουν ό,τι εξαρτάται από την ισχύ τους, για ν' ανακουφίσουν αυτούς που υποφέρουν, να εξασφαλίσουν τον σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων για κάθε άτομο και να απέχουν από κάθε πράξη, που θα μπορούσε να επιδεινώσει την κατάσταση.

* Εκφράζει το μεγάλο του ενδιαφέρον για την κατάσταση των προσφύγων και όλων των ατόμων που μετακινήθηκαν ως επακόλουθο της κατάστασης στην Κύπρο και ενθαρρύνει όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, μαζί με τον Γ.Γ. να ψάξουν να βρουν ειρηνικές λύσεις στα προβλήματα των προσφύγων και να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την περίθαλψη κι ευημερία και να επιτρέψουν στα άτομα που επιθυμούν, να επιστρέψουν στα σπίτια τους με ασφάλεια.

* Καλεί όλες τις πλευρές, ως μια επίδειξη καλής πίστης, ν' αναλάβουν ατομικά και σε συνεργασία μεταξύ τους, όλα τα στάδια που μπορούν να προωθήσουν κατανοιές και επιτυχείς διαπραγματεύσεις.

Τελικά, οι Τούρκοι κατέπαυσαν το πυρ, αφού οριστικοποίησαν τις θέσεις τους στις αρχές Σεπτεμβρίου. Τα εδάφη που κατέλαβαν και κρατούν ακόμη με τη βία των όπλων αποτελούν το 37,5% του κυπριακού εδάφους. Η εισβολή του Ατίλα πληρώθηκε με βαρύ τίμημα ελληνικού αίματος. Από τις 20 Ιουλίου μέχρι τις 30 Αυγούστου τα ανθρώπινα θύματα έφθασαν τους 397 νεκρούς και τους 1.169 τραυματίες.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το υπ' αριθμόν 24319 σήμα του ΓΕΕΦ (Πρώτο Επιτελικό Γραφείο) προς το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Αμυνας (ΓΕΕΘΑ/3η ΜΟΕ), οι απώλειες αναλύονται ως ακολούθως:

Αξιωματικοί από την Ελλάδα: νεκροί 15 - τραυματίες 26

Οπλίτες από τη Ελλάδα: νεκροί 29 - τραυματίες 32

Αξιωματικοί από τη Κύπρο: νεκροί 40 - τραυματίες 198

Οπλίτες από την Κύπρο: νεκροί 269 - τραυματίες 923

Αξιωματικοί ΕΛΔΥΚ: νεκροί 3 - τραυματίες 7

Οπλίτες ΕΛΔΥΚ: νεκροί 41 - τραυματίες 83.

Πέρα από τους νεκρούς και τους τραυματίες, σε 1.619 υπολογίζονται οι αγνοούμενοι.

Στον αριθμό αυτό περιλαμβάνονται και 83 αξιωματικοί και στρατιώτες από την Ελλάδα.

Ο κ. Ψαρουδάκης επισημαίνει ότι, όλα αυτά που επικαλείται για να δικαιολογήσει τη στάση του ο κ. Καραμανλής, αποτελούν προφάσεις εν αμαρτίαις τόσο του ίδιου, όσο του κ. Αβέρωφ και της περί αυτών στρατιωτικής ηγεσίας

δέσμευαν οι συμφωνίες, τη στιγμή που οι ίδιες συμφωνίες δεν εμπόδιζαν την Τουρκία να μεταφέρει στην Κύπρο τον στρατό του Ατίλα II. Τι εμπόδιζε, άλλωστε, η Ελλάδα στη Γενεύη να συζητά και στην Κύπρο να οχυρώνεται; Το ίδιο ένοχο είναι και το επιχείρημα ότι η βοήθεια δεν ήταν δυνατή, γιατί οι δυνάμεις μας έναντι των Τούρκων ήταν 1 προς 3, αφού η αναλογία αυτή του 3 προς 1 είναι απαραίτητη σ' αυτόν που ενεργεί την επίθεση κι όχι σ' αυτόν που αμύνεται. Με τη λογική αυτή του πποπαθούς Καραμανλικού επιχειρήματος, η ελληνική Ιστορία έπρεπε να ήταν τελείως διαφορε-

τη να προελαύνει μέχρι που κατέλαβε ολόκληρη τη Μεσοασία, την Αρμενία και την Καπασία δυτικά, και ανατολικά την πεδιάδα Μόρφου, την πόλη της Μόρφου, τον Ξερό και τη Λεύκα, χωρίς να αντιμετωπίσει πουθενά αντίσταση από την Εθνική Φρουρά. Η Λεύκα, που είχε καταληφθεί στις 21 Ιουλίου από εθελοντές αγωνιστές και εφεδρους και ο Ξερός εκκενώθηκαν στις 14 Αυγούστου με διαταγή του ΓΕΕΦ, χωρίς να πέσει ούτε ένας πυροβολισμός και παρά την έντονη αντίδραση των εθελοντών αγωνιστών και εφεδρων που υπηρετούσαν στην περιοχή.

ΔΙΕΘΝΩΣ ΕΚΤΕΘΕΙΜΕΝΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΠΙΑΣΑΜΕ ΠΑΤΟ

Ένα στα τέσσερα άτομα με αναπηρία δεν τα βγάζει πέρα

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
panagiotou@sig-malive.com

Η πρόσφατη έκθεση της Eurostat για το 2024 έρχεται να υπενθυμίσει κάτι που οι οργανώσεις ατόμων με αναπηρία καταγγέλλουν εδώ και χρόνια, ότι στην Κύπρο η αναπηρία εξακολουθεί να ταυτίζεται με την οικονομική εξαθλίωση. Συγκεκριμένα, το 27,6% των ατόμων με κάποια μορφή αναπηρίας δήλωσαν ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες να επιβιώσουν οικονομικά.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ποσοστά είναι επίσης υψηλά, αλλά η Κύπρος εμφανίζεται και πάλι κάτω από τον μέσο όρο σε παροχές. Συγκεκριμένα, το 22,8% των ατόμων με αναπηρία στην ΕΕ δυσκολεύονται να καλύψουν τα αναγκαία έξοδα, έναντι 15% για τα άτομα χωρίς αναπηρία. Η χώρα μας, με σχεδόν τρεις στους δέκα πολίτες με αναπηρία σε καθεστώς οικονομικής ασφυξίας, αποδεικνύεται αδύναμη να προσφέρει βασική προστασία.

Μιλώντας στη «Σ» η Πρόεδρος της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων, Θέμιδα Ανθοπούλου, άσκησε σκληρή κριτική, υπογραμμίζοντας ότι τα άτομα με αναπηρίες εξακολουθούν να ζουν στο περιθώριο, χωρίς ουσιαστική στήριξη από το κράτος πρόνοιας. Τόνισε πως ενώ το κράτος παρουσιάζει μεγάλους ρυθμούς ανάπτυξης, ο κόσμος πεινάει όχι επειδή δεν θέλει να εργαστεί, αλλά επειδή του τυχάνει μια αναπηρία.

Προνόμιο για τους λίγους οι διακοπές

Ιδιαίτερη σημασία έχει και το στοιχείο που αποτυπώνει τις δυνατότητες αναψυχής. Το 46,6% των Κυπρίων με αναπηρία δήλωσαν ότι δεν είχαν τη δυνατότητα να πάνε διακοπές ούτε για μία εβδομάδα το 2024. Δηλαδή, σχεδόν ένας στους δύο. Το ποσοστό για τα άτομα χωρίς αναπηρία είναι 29,4%, επίσης υψηλό, αλλά η ανισότητα είναι εμφανής.

Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, το 38,8% των ατόμων με αναπηρία στερούνται αυτήν τη δυνατότητα. Οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπως Ρουμανία και Βουλγαρία, εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά, όμως η Κύπρος, με το τουριστικό

της brand να προβάλλεται διεθνώς, παραμένει μια χώρα όπου οι πολίτες με αναπηρία αποκλείονται από τον ίδιο της τον τουρισμό.

Τροφή, λογαριασμοί και απρόοπτα

Αν υπάρχει ένα στοιχείο που δείχνει σχετική βελτίωση, αυτό αφορά τη διατροφή. Μόλις το 1,5% των Κυπρίων με αναπηρία δεν είχαν τη δυνατότητα ν' αγοράσουν κρέας, ψάρι ή ισοδύναμη τροφή κάθε δεύτερη μέρα. Είναι το χαμηλότερο ποσοστό στην ΕΕ, γεγονός που δείχνει ότι η βασική διατροφική ασφάλεια, σε αυτό το επίπεδο, είναι διασφαλισμένη.

Ωστόσο, η κατάσταση διαφοροποιείται έντονα σε άλλους δείκτες, αφού το 43,9% αναφέρουν ότι δεν μπορούν να καλύψουν απρόβλεπτα έξοδα. Αυτό σημαίνει ότι σχεδόν ένας στους δύο δεν έχει κανένα δίκτυ ασφαλείας για απρόβλεπτες ανάγκες. Την ίδια στιγμή, το 15,2% καθυστερούν στην αποπληρωμή δανείων, ενοικίων ή λογαριασμών κοινής ωφέλειας, ποσοστό που υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ. Στην Ελλάδα, όπου η κοινωνική κρίση είναι διαχρονική, το ποσοστό φτάνει το 44,5%, αλλά αυτό δεν αποτελεί παρηγοριά για την Κύπρο.

Τα επιδόματα ως «παγίδα φτώχειας»

Η κ. Ανθοπούλου τόνισε στη «Σ» πως στην Κύπρο η αναπηρία συνεπάγεται την εξαθλίωση, καθώς δεν έχουμε υπηρεσίες φροντίδας. Εξήγησε ότι φροντίδα δεν είναι μόνο για αξιοπρεπή διαβίωση, αλλά για επιβίωση στην καθημερινότητα

των ατόμων με σοβαρές αναπηρίες.

Επικαλούμενη τα στοιχεία της Eurostat, σημείωσε ότι η Κύπρος βρίσκεται στην τρίτη θέση από το τέλος στην ΕΕ ως προς την πρόνοια για τα άτομα με αναπηρία. Αυτό τα λέει όλα. Μέχρι σήμερα δεν έχουμε κράτος πρόνοιας γιατί καμία κυβέρνηση δεν έθεσε τα άτομα με αναπηρία σε προτεραιότητα, είπε.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε και στην «αδικία» που προκύπτει από τα εισοδηματικά κριτήρια του Ελά-

τικές κινήσεις δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της προκατάληψης των εργοδοτών και την έλλειψη υποχρεωτικών ποσοστώσεων για την πρόληψη ατόμων με αναπηρία στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Χωρίς θεσμικές εγγυήσεις, τα άτομα με αναπηρία δεν θα αντιμετωπίζονται ως ισότιμοι εργαζόμενοι.

Χαμένες ευκαιρίες

Η κατάσταση δεν είναι καλύτερη στην εκπαίδευση, αφού, όπως τονίζει η κ. Ανθοπούλου, τα παιδιά με αναπηρία δεν έχουν τις ίδιες ευκαιρίες. Πρόσθεσε ότι, παρά τα εμπόδια, πολλά παιδιά με αναπηρία καταφέρνουν ν' αποκτήσουν πτυχία και να σπουδάσουν, χάρη στην υποστήριξη των οικογενειών τους και τη δική τους επιμονή. Η Πολιτεία, αντί ν' αποτελεί σύμμαχο, συχνά στέκεται εμπόδιο. Αυτό δείχνει ότι το πρόβλημα δεν είναι οι ίδιες οι αναπηρίες, αλλά το μη προσβάσιμο περιβάλλον.

Όσον αφορά το ζήτημα της προσβασιμότητας, η κ. Ανθοπούλου τόνισε ότι από τα ξενοδοχεία μέχρι τα στάδια και τους πολιτιστικούς χώρους, η προσβασιμότητα παραμένει αποσπασματική και συχνά ελλιπής. Όσο η προσβασιμότητα υπολογίζεται ως «μία ράμπα και δύο θέσεις στάθμευσης», η χώρα θα παραμένει πίσω, τόνισε, προσθέτοντας πως η αναπηρία δεν είναι ατομικό πρόβλημα, είναι κοινωνικό ζήτημα ισότητας.

Ανάγκη για πολιτική βούληση

Σχετικά με τις συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

και τον Υπουργό Οικονομικών για διαμόρφωση νέας νομοθεσίας, ανέφερε ότι άκουσαν τους προβληματισμούς με προσοχή και αναγνωρίζουν ότι η πρόταση που κατέθεσε η ΚΥΣΟΑ είναι ρεαλιστική και βιώσιμη για την κυπριακή οικονομία. Σημείωσε ότι, το μόνο που απαιτείται είναι η πολιτική απόφαση, ο κόσμος δεν τρώει τη χαρά της εξαγγελίας, θέλει την υλοποίηση τώρα.

Σημειώνεται πως με τη νέα νομοθεσία θα αποδομευτούν τα αναπηρικά επιδόματα από τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια. Αυτό σημαίνει ότι, όσοι μέχρι σήμερα ήταν αποκλεισμένοι, όχι επειδή δεν είχαν σοβαρή αναπηρία αλλά λόγω κριτηρίων, θα γίνουν πλέον δικαιούχοι.

Η κ. Ανθοπούλου θεωρεί πως το νομοσχέδιο που προωθείται μπορεί ν' αποτελέσει «κορυφαία και emblematic μεταρρύθμιση κοινωνικής πρόνοιας». Επεσήμανε ότι η κοινωνία έχει αλλάξει και οι αντιλήψεις για την αναπηρία δεν μπορούν να παραμένουν εγκλωβισμένες σε λογικές φιλανθρωπίας ή ελεημοσύνης. Κατέστησε σαφές ότι πρόκειται για δικαιώματα, όχι για προνόμια και πως το Σύνταγμα κατοχυρώνει το δικαίωμα όλων στην αξιοπρεπή διαβίωση.

Καταλήγοντας, απεύθυνε σαφές μήνυμα ότι «στην Κύπρο οι πολίτες με αναπηρία αντιμετωπίζονται ως τρίτης κατηγορίας. Δεν γίνεται ένας άνθρωπος να εξαθλιώνεται επειδή του έτυχε μια αναπηρία. Η Πολιτεία οφείλει να στηρίξει τα άτομα με αναπηρίες, όχι αύριο, αλλά σήμερα.

«Στην Κύπρο, αναπηρία σημαίνει εξαθλίωση»

χιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Όπως είπε, ένα στα δύο άτομα με σοβαρές αναπηρίες μένει εκτός κρατικής πρόνοιας. Μόνο στην Κύπρο συμβαίνει το παιδί με λογαριασμό στην τράπεζα να στερεί το αναπηρικό επίδομα του γονιού του.

Το άβατο των προκαταλήψεων

Πέρα από την επιδοματική πολιτική, η αγορά εργασίας παραμένει σχεδόν κλειστή για τα άτομα με αναπηρία. Το ποσοστό απασχόλησής τους είναι εξαιρετικά χαμηλό, και όσοι εργάζονται περιορίζονται συχνά σε χαμηλόμισθες θέσεις, χωρίς προοπτική ανέλιξης.

Η Κυβέρνηση έχει εξαγγείλει κίνητρα για κοινωνικές επιχειρήσεις, επιχορηγήσεις και αποκλειστικές αναθέσεις. Όμως τέτοιες αποσπασμα-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

CY PATROL CHECKS:

Το νέο «όπλο» στα χέρια της Αστυνομίας

Απευθείας πρόσβαση σε SIS και Interpol με την εφαρμογή

Η πορεία της Κυπριακής Δημοκρατίας προς την πλήρη ένταξη της στον χώρο Schengen έχει μπει σε φάση υλοποίησης, με σειρά στοχευμένων δράσεων που αφορούν την ασφάλεια, την αποτελεσματικότερη διαχείριση των συνόρων και την εναρμόνιση με τα αυστηρά κριτήρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η συμμετοχή της Κύπρου στο σύστημα Schengen δεν είναι μόνο ζήτημα ελεύθερης διακίνησης, αλλά και ουσιαστικής ενίσχυσης της συνεργασίας με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της ΕΕ, σε ό,τι αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και την πρόληψη της διασυνοριακής εγκληματικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η τελική φάση εφαρμογής ενός από τα πιο σημαντικά εργαλεία του σχεδίου δράσης για την πλήρη ένταξη της Κύπρου στο Schengen. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Σημερινής», από την ερχόμενη Δευτέρα μέλη της Αστυνομίας που θα περιπολούν σε πόλεις και επαρχίες θα είναι πλέον εξοπλισμένα με ειδικές ταμπλέτες, πλήρως συνδεδεμένες με το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα του Σώματος. Μέσω αυτών των συσκευών, οι αστυνομικοί θα έχουν άμεση πρόσβαση σε διεθνείς πλατφόρμες, αποκτώντας τη δυνατότητα να εντοπίζουν σε πραγματικό χρόνο άτομα που αναζητούνται διεθνώς, αλλά και να ελέγχουν αν οχήματα ή αντικείμενα είναι δηλωμένα ως κλεμμένα.

Η νέα αυτή δυνατότητα δεν προέκυψε τυχαία. Εντάσσεται στο σχέδιο δράσης που υλοποιεί η Κυπριακή Δημοκρατία για τη συμμόρφωση με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο την ενίσχυση των ελέγχων και την αναβάθμιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας της Αστυνομίας. Στο επίκεντρο βρίσκεται η εφαρμογή Cy Patrol Checks, που έχει σχεδιαστεί για να αποτελέσει πολύτιμο «όπλο» στη φαρέτρα των μελών του Σώματος.

Νέο εργαλείο για την Αστυνομία

Πρόκειται για ένα καινοτόμο σύστημα, που επιτρέπει στα μέλη

Σύστημα Πληροφοριών Schengen (SIS), τον κατάλογο Stop List και τη βάση δεδομένων της Interpol. Παράλληλα περιλαμβάνει στοιχεία για ελλείποντα πρόσωπα, γεγονός που ενισχύει σημαντικά τη δυνατότητα άμεσου εντοπισμού τους.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Σημερινής», η Αστυνομία Κύπρου έχει ήδη προμηθευτεί 40 ειδικές κινητές συσκευές (tablets), οι οποίες έχουν διανεμηθεί σε μέλη που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή

κριμένους Αστυνομικούς Σταθμούς.

Ερωτηθέν από τη «Σημερινή», το Γραφείο Τύπου της Αστυνομίας επιβεβαίωσε ότι, μέσω της εφαρμογής Cy Patrol Checks, δίδεται η δυνατότητα άμεσης αναζήτησης προσώπων στον κατάλογο Stop List, στο SIS και στη βάση δεδομένων της Interpol, ενώ η ίδια δυνατότητα υπάρχει και για τον έλεγχο ελλειπόντων. Παράλληλα, οι αστυνομικοί μπορούν να ελέγχουν και κλοπιμαία οχήματα, τόσο σε εθνικές βάσεις όσο και στο SIS, όπως και άλλα αντικείμενα που καταχωρούνται ως κλοπιμαία.

Interpol ενισχύει ακόμη περισσότερο την επιχειρησιακή δυνατότητα, παρέχοντας πρόσβαση σε διεθνείς καταλόγους που ξεπερνούν τα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έμφαση στην ασφάλεια των πληροφοριών

Όπως υπογραμμίζει η Αστυνομία, η εφαρμογή διαθέτει ασφαλιστικές δικλίδες για την ανταλλαγή των δεδομένων, ενώ στις συσκευές δεν αποθηκεύονται προσωπικά

Ενίσχυση της αστυνόμευσης και της δημόσιας ασφάλειας

Η εισαγωγή της Cy Patrol Checks και η χρήση των ειδικών ταμπλετών από τα μέλη της Αστυνομίας αναμένεται να ενισχύσουν σημαντικά την ικανότητα εντοπισμού καταζητούμενων προσώπων, αναζητούμενων οχημάτων και κλοπιμαίων αντικειμένων. Παράλληλα, η άμεση διαχείριση τέτοιων περιστατικών

Από την ερχόμενη Δευτέρα οι περιπολούντες αστυνομικοί θα είναι εξοπλισμένοι με ειδικές ταμπλέτες

Τι είναι το SIS και ποιος ο ρόλος της Interpol

Το Σύστημα Πληροφοριών Schengen (SIS) αποτελεί το βασικό δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών της Ζώνης Schengen. Μέσω του SIS, οι αρμόδιες Αρχές καταχωρούν και αναζητούν δεδομένα για καταζητούμενα άτομα, ελλείποντες, καθώς και για οχήματα ή αντικείμενα που έχουν δηλωθεί ως κλοπιμαία. Η σύνδεση με τη βάση δεδομένων της

Άμεση πρόσβαση σε διεθνείς πλατφόρμες και αναζήτηση φυγάδων και κλοπιμαίων σε πραγματικό χρόνο

της Αστυνομίας άμεση πρόσβαση σε κρίσιμες εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων, ώστε να μπορούν σε πραγματικό χρόνο να ελέγχουν πρόσωπα, οχήματα και αντικείμενα. Η εφαρμογή συνδέεται με το

επιχειρησιακών καθηκόντων: στο Τμήμα Τροχαίας, στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, στον Ουλαμό Πρόληψης Εγκλημάτων, στις Αστυνομικές Διευθύνσεις όλων των επαρχιών αλλά και σε συγκε-

στοιχεία, προσατεύοντας την ορθή και νόμιμη επεξεργασία τους. Η πρόβλεψη αυτή θεωρείται κομβικής σημασίας για την προστασία της ιδιωτικότητας και τη συμμόρφωση με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

θα συμβάλει ουσιαστικά στη διατήρηση του νόμου και της τάξης και στη θωράκιση της δημόσιας ασφάλειας, ενδυναμώνοντας την πορεία της Κύπρου προς την πλήρη ένταξη της στο Schengen.

Οι στρεβλώσεις στην κάρτα φιλάθλου δυσκολεύουν την είσοδο στα γήπεδα

Η μετάβαση στον ψηφιακό κόσμο έφερε νηχρές αντιδράσεις

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Το πρωτάθλημα έχει ήδη αρχίσει εδώ και μια βδομάδα και οι εξέδρες δεν είναι στα καλύτερά τους. Ο λόγος είναι ότι αρκετοί φιλάθλοι αντιμετωπίζουν προβλήματα και δυσκολίες στην έκδοση της νέας κάρτας φιλάθλου μέσω του ψηφιακού πολίτη. Οι τελευταίες εξελίξεις έφεραν μian αλλαγή φιλοσοφίας

στον τρόπο ταυτοποίησης των φιλάθλων. Οι αρμόδιες πηγές αναφέρουν ότι, στο προσεχές διάστημα, έρχεται σάρωση του QR code της κάρτας.

Η κάρτα φιλάθλου καθιερώθηκε στην Κύπρο ως απάντηση στα φαινόμενα βίας που σιγμάτιζαν για χρόνια τα κυπριακά γήπεδα. Η νομοθεσία υποχρεώνει όσους επιθυμούν να παρευρεθούν σε αθλητικές διοργανώσεις να κατέχουν την κάρτα, που εκδίδει και διαχειρίζεται ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) στο πλαίσιο μιας κεντρικής ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων. Στόχος της κάρτας είναι ο έλεγχος και τελικά η πρόληψη της παραβατικότητας μέσα στα στάδια.

www.sigmatv.com
f x y i

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 1/9 ΣΤΙΣ 11:00
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ON AIR

**ΜΕΣΗΜΕΡΙ
ΚΑΙ ΚΑΤΙ**
ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΙΧΑΛΑΡΟ

www.sigmatv.com
f x y i

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 1/9 ΣΤΙΣ 6:45
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ
ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟ
ΚΑΙ ΤΗ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ ΖΑΡΤΗΛΑ

Μετάβαση στον ψηφιακό κόσμο και νέες προκλήσεις

Το 2025 η διαδικασία εκσυγχρονίστηκε εκ θεμελίων. Η έκδοση της κάρτας ψηφιοποιήθηκε και έγινε πλέον η σύνδεση με την κρατική εφαρμογή «Ψηφιακός Πολίτης» (CyLogin). Έτσι, για να εισέλθουν στα γήπεδα, οι φιλάθλοι πρέπει να διαθέτουν είτε την κάρτα στο κινητό τους είτε ν' ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ψηφιακής ταυτοποίησης.

Το μέτρο αυτό, αν και εντάσσεται στη γενικότερη στρατηγική μετάβασης της Κύπρου στον ψηφιακό δημόσιο τομέα, έφερε μαζί του πρωτόγνωρες δυσκολίες. Πολλοί φιλάθλοι, ιδιαίτερα ηλικιωμένοι, γονείς παιδιών, άτομα χωρίς εξοικείωση με «έξυπνες» συσκευές, έχουν έντονη ανησυχία για τον κίνδυνο αποκλεισμού από τα γήπεδα. Καταγγέλλεται πως όσοι δεν έχουν πρόσβαση ή «μεγάλη άνεση» με τις ψηφιακές τεχνολογίες, κινδυνεύουν να μείνουν εκτός γηπέδων.

Οι αρμόδιες Αρχές προανήγγειλαν έναν «manual» τρόπο

Στον απόηχο των πιεστικών φωνών σωματείων και οργανωμένων φιλάθλων, η Διεύθυνση Ψηφιακής Πολιτικής ανακοίνωσε ότι θα παρουσιαστεί νέος εναλλακτικός τρόπος ταυτοποίησης. Ο νέος σχεδιασμός αναμένεται να προσφέρει επιλογές σε κόσμο που δεν διαθέτει smartphone ή που για άλλους λόγους δεν μπορεί ν' ανταποκριθεί στη διαδικασία μέσω εφαρμογών.

Η Διευθύντρια Ψηφιακής Πολιτικής Έρευνας και Καινοτομίας, Κυριακή Πάντζαρου, επιβεβαίωσε δημόσια ότι επεξεργάζεται νέα λύση για την ταυτοποίηση φιλάθλων, ενισχύοντας την προσβασιμότητα και ευκολία. Δεν έχουν δημοσιοποιηθεί λεπτομέρειες ή ημερομηνία εφαρμογής.

Εξήγησε σε δηλώσεις της ότι η βασική δυσκολία εντοπίζεται στη διαδικασία μέσω cylogin, αν και, όπως τόνισε, όσοι είναι ήδη ταυτοποιημένοι χρειάζονται ελάχιστα λεπτά για να κατεβάσουν την κάρτα φιλάθλου. Το cylogin χρησιμοποιείται ήδη σε πολλές κρατικές υπηρεσίες και μετρά πάνω από 400 χιλιάδες χρήστες. Σημείωσε πως η ταυτοποίηση γίνεται σήμερα είτε μέσω των ΚΕΠ είτε μέσω online banking. Ωστόσο, στο εγγύς μέλλον θα παρουσιαστεί νέα εναλλακτική διαδικασία.

Παράλληλα, ο ΚΟΑ προνόησε διατήρηση της απλής διαδικασίας για ανήλικους (14-18 ετών), ηλικιωμένους (65+), αλλοδαπούς ή άτομα με προσωρινή άδεια παραμονής, που δικαιούνται ακόμη και εκτύπωση σε χαρτί, ώστε να μην αποκλειστεί κανείς λόγω ηλικίας ή γραφειοκρατίας.

Οι κύριες «στρεβλώσεις» της κάρτας φιλάθλου

Οι κύριες στρεβλώσεις που εντοπίζονται γύρω από την κάρτα φιλάθλου στην Κύπρο αφορούν

τεχνολογικούς, οργανωτικούς και κοινωνικούς τομείς, δημιουργώντας προβλήματα τόσο στους φιλάθλους όσο και στα αθλητικά σωματεία.

Για τους πολίτες άνω των 18 ετών, η κάρτα φιλάθλου εκδίδεται υποχρεωτικά μέσω της εφαρμογής «Ψηφιακός Πολίτης». Η διαδικασία αυτή απαιτεί τη χρήση smartphone, πρόσβαση στο διαδίκτυο και βασικές ψηφιακές δεξιότητες. Άτομα χωρίς έξυπνες συσκευές ή με περιορισμένες τεχνολογικές γνώσεις, δυσκολεύονται ιδιαίτερα να εκδώσουν ή να ανανεώσουν την κάρτα, με συνέπεια να αποκλείονται από τα γήπεδα. Η διαδικασία ταυτοποίησης (σάρωση ταυτότητας και selfie) είναι συχνά περίπλοκη και αφιλόξενη, ειδικά για ηλικιωμένους και ανήλικους, οι οποίοι χρειάζονται επιπλέον έγγραφα ή γονική συγκατάθεση.

Η απαίτηση για διαφορετική διαδικασία ανά ηλικιακή και κοινωνική ομάδα προκαλεί σύγχυση και ταλαιπωρία, ενώ πρόσθετα κόστη (τέλη έκδοσης, αγορά τεχνολογικών μέσων κ.ά.) επιβαρύνουν κυρίως κοινωνικά στρώματα, που δεν απολαμβάνουν υψηλές μισθωτικές απολαβές.

Η πολυπλοκότητα του συστήματος και η γραφειοκρατία

Η εμπλοκή διαφόρων φορέων (ΚΟΑ, Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και

Μετανάστευσης, Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Αστυνομία), καθιστά τις τροποποιήσεις ιδιαίτερα δύσκολες, ακόμη και όταν υπάρχουν διαπιστωμένες αρνητικές συνέπειες. Δεν έχει δοθεί παράταση στην ισχύ της παλιάς κάρτας, παρά τα σχετικά αιτήματα των σωματείων

“

Η απαίτηση για διαφορετική διαδικασία ανά ηλικιακή και κοινωνική ομάδα προκαλεί σύγχυση και ταλαιπωρία

και των οπαδών, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό πολλών πολιτών από τη συμμετοχή σε αθλητικά γεγονότα.

Η εφαρμογή του νέου συστήματος προκαλεί αισθητή μείωση της προσέλευσης σε φιλικούς και επίσημους αγώνες, καθώς πολλοί είτε δεν μπορούν είτε δεν επιθυμούν να περάσουν από τη νέα διαδικασία. Πολλοί κάνουν λόγο για «αχρείαστο γραφειοκρατικό φράγμα», σημειώνοντας ότι η ταυτότητα ή ο αριθμός ταυτότητας

θα μπορούσαν να καλύψουν τον σκοπό της ταυτοποίησης.

Οι αντιδράσεις πιο νηχρές από ποτέ

Παρά την κινητοποίηση γύρω από το θέμα, το κλίμα όσον αφορά την κάρτα είναι τεταμένο. Οργανωμένα σύνολα όπως η Ανόρθωση Αμμοχώστου αλλά και η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου με δημόσιες τοποθετήσεις καταγγέλλουν «δυσανάλογες δυσκολίες» και ζητούν παράταση στον υποχρεωτικό ψηφιακό τρόπο. Επισημαίνουν ότι, λόγω ελλείψεως ενημέρωσης και τεχνικής υποστήριξης, δεκάδες πολίτες αναγκάζονται να απευθυνθούν στα ίδια τα σωματεία αναζητώντας βοήθεια, την οποία αυτά δεν είναι σε θέση να παρέχουν.

Κοινό αίτημα είναι να παραμείνει δυνατή η ταυτοποίηση και με την παλιά κάρτα, μέχρι να βρεθεί τεχνολογικά εφικτή και μεταβατική λύση, ενώ ζητείται φυσική παρουσία λειτουργών του ΚΟΑ στα γήπεδα και σε τοπικά κέντρα για εκπαίδευση και υποστήριξη των πολιτών.

Νομικές και οργανωτικές αγκυλώσεις

Ο ΚΟΑ, στον πρόσφατο διάλογο του με αρμόδιες Αρχές όπως το Υφυπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων και την Αστυνομία, παραδέχεται καλές προθέσεις αλλά «αδυναμία τροποποίησης» της

διαδικασίας λόγω νομοθεσίας και τεχνικών περιορισμών. Τονίζει ότι η υφιστάμενη νομοθεσία (Νόμος 48(Ι)/2008) τον καθιστά αποκλειστικά υπεύθυνο για το σύστημα της κάρτας, ενώ συμμετέχουν διάφοροι κρατικοί οργανισμοί στην υλοποίηση.

Η Πολιτεία επιμένει πως η κάρτα φιλάθλου παραμένει απαραίτητη

Η κατάσταση χαρακτηρίζεται «σοβαρή», καθώς ελλοχεύει ο κίνδυνος να μείνει μεγάλος αριθμός φιλάθλων εκτός γηπέδων. Ενδεικτικό είναι ότι, σε φεινό φιλικό αγώνα, ο αριθμός των παρισταμένων φιλάθλων ήταν αισθητά μικρότερος συγκριτικά με προηγούμενα χρόνια, λόγω της ταλαιπωρίας και των εμποδίων στην έκδοση της νέας κάρτας.

Παρότι οι φωνές αντίδρασης πληθαίνουν, η Πολιτεία επιμένει πως η κάρτα φιλάθλου παραμένει απαραίτητο εργαλείο για την πάταξη της βίας και ότι οι επερχόμενες αλλαγές δεν θα καταργήσουν τον θεσμό, αλλά θα τον καταστήσουν πιο προσβάσιμο. Ο εναλλακτικός τρόπος ταυτοποίησης, που αναμένεται, πιθανόν να περιλαμβάνει λύσεις χωρίς απαιτήσεις smartphone, πλέον, για όλες τις ηλικιακές ομάδες. Μια κίνηση που αναμένεται να αμβλύνει τις κοινωνικές και τεχνολογικές ανισότητες και να διευκολύνει την προσβασιμότητα στα γήπεδα.

«Σωματεία και φιλάθλοι έχουν εκφράσει δικαιολογημένη ανησυχία. Αναμένουμε από την Πολιτεία, ακόμη και την υστάτη στιγμή, να δώσει λύσεις που θα διασφαλίσουν την παρουσία του κόσμου στα γήπεδα. Οι φιλάθλοι είναι η ψυχή του ποδοσφαίρου και χωρίς αυτούς δεν μπορεί να υπάρξει ούτε ανταγωνισμός ούτε εξέλιξη», είπε σχετικά ο πρόεδρος της ΚΟΠ, Χάρης Λοϊζίδης.

Προοπτικές, προτάσεις, το στοίχημα και η επόμενη μέρα

Το στοίχημα της Πολιτείας, του ΚΟΑ και των σωματείων είναι διπλό: να μην αφήσουν περιθώρια στη βία και την παραβατικότητα στα γήπεδα, αλλά συνάμα να εξασφαλίσουν πως το ποδόσφαιρο και ο αθλητισμός παραμένουν ανοιχτά και φιλόξενα για όλους. Απαραίτητη είναι μια ενιαία, σαφής και έγκαιρη ενημέρωση του κοινού, τεχνική υποστήριξη με φυσική παρουσία και διαρκής διάλογος με τα σωματεία.

Η επόμενη μέρα για την κάρτα φιλάθλου είναι κρίσιμη. Η μετάβαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό, η κοινωνική αποδοχή και η ευελιξία στη διαχείριση των προβλημάτων θα κρίνουν αν θα εφαρμοστεί τελικά όπως πρέπει, το πιο πολυσυζητημένο μέτρο στον κυπριακό αθλητισμό των τελευταίων δεκαετιών, το οποίο αποτέλεσε ουκ ολίγες φορές αντικείμενο διαμάχης και διχασμού.

Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΣΕ... ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΑΣΦΥΕΙΑ

Όνειρο απατηλό η απόκτηση ιδιόκτητης στέγης

Ακρίβεια, απρόσιτα δάνεια και ενοίκια που «δαγκώνουν»

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Το 2025, το όνειρο της στέγασης στην Κύπρο μετατρέπεται σε εφιάλτη για χιλιάδες νέους, που παλεύουν καθημερινά με τις αντοχές της οικονομίας και τις αντοχές τους.

Μια ιστορία χωρίς... happy end

Η Μαρίνα και ο Ανδρέας μένουν μαζί εδώ και έναν χρόνο σε ένα δυάρι διαμέρισμα στον Σιτρόβολο. Είναι και οι δύο 30 ετών. Εκείνη δουλεύει ως λογίστρια σε ελεγκτικό οίκο, εκείνος είναι τεχνικός πληροφορικής. Μαζί φέρνουν σπίτι καθαρά περίπου €3.200 τον μήνα. Το ενοίκιό τους είναι €1.150.

«Κάναμε ένα πλάνο για το μέλλον, να μαζέψουμε χρήματα, να κάνουμε γάμο, να πάρουμε σπίτι. Σήμερα, απλώς πληρώνουμε και ελπίζουμε να μη μας αυξήσουν το ενοίκιο τον επόμενο χρόνο», λέει η Μαρίνα. «Πιο πολύ αισθανόμαστε φιλοξενούμενοι σε μια Οικονομία που δεν μας χωρά». Και δεν είναι μόνοι τους. Το 2025, τα νέα ζευγάρια στην Κύπρο βρίσκονται αντιμέτωπα με μια στεγαστική κρίση, που παίρνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις. Το δικαίωμα στη στέγη μοιάζει ν' απομακρύνεται, καθώς οι τιμές αγοράς και ενοικίασης κινούνται εκτός ελέγχου, ενώ οι μισθοί μένουν σχεδόν στάσιμοι.

Όταν τα νούμερα λένε την ιστορία

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και μεγάλων εταιρειών ακινήτων: Η μέση τιμή αγοράς νέου διαμερίσματος στην Κύπρο ανέρχεται πλέον στις €247.000.

Για νέα μονοκατοικία, η μέση τιμή αγγίζει τις €459.000.

Στη Λεμεσό, τα διαμερίσματα σπάνε ρεκόρ, με μέση τιμή €372.000.

Στην Πάφο, οι νέες μονοκατοικίες φτάνουν ακόμη και τις €693.000.

Για ένα νέο ζευγάρι που θα ήθελε ν' αγοράσει διαμέρισμα αξίας €230.000:

Χρειάζεται ελάχιστη προκαταβολή €46.000 (20%).

Για στεγαστικό δάνειο €184.000 με 4,5% επιτόκιο σε 25 χρόνια, η μηνιαία δόση ξεπερνά τα €1.000.

Οι καθαροί μέσοι μηνιαίοι μισθοί είναι περίπου €1.700 ανά άτομο, για όσους έχουν σταθερή εργασία.

Τα ποσοστά αυξήσεων σε σύγκριση με το 2021 ξεπερνούν το 40% σε ορισμένες περιοχές. Η Λεμεσός έχει μετατραπεί σε απροσπέλαστη περιοχή για την πλειοψηφία των Κυπρίων, ενώ ακόμη και επαρχίες που παρα-

“

Το ερώτημα παραμένει: Θα καταφέρει η νέα γενιά να κτίσει το δικό της σπίτι, το δικό της μέλλον, σε αυτόν τον τόπο;

Αν συνυπολογιστούν οι βασικές δαπάνες διαβίωσης (τροφή, λογαριασμοί, καύσιμα, έξοδα), μένουν λίγα – αν μένουν.

Οι ενοικιαστές: Στεγασμένοι χωρίς ανάσα

Καθώς η αγορά κατοικίας φαντάζει όνειρο μακρινό, τα ζευγάρια στρέφονται στο ενοίκιο. Όμως εκεί βρίσκουν τον επόμενο τοίχο:

δοσιακά θεωρούνταν πιο «φθηνές», όπως η Λάρνακα, πλέον κινούνται σε επίπεδα που ξεπερνούν τη δυνατότητα αποταμίευσης.

Καθημερινότητα με αριθμούς

Ας δούμε ένα μέσο ζευγάρι με καθαρό εισόδημα €3.300:

Κατηγορία Ποσό (€)
Ενοίκιο (2 Υ/Δ, Λευκωσία) ... 1.150

Μέσες τιμές ενοικίου (2025):

Πόλη	1 Υ/Δ	2 Υ/Δ	3 Υ/Δ
Λευκωσία	€875	€1.150	€1.500
Λεμεσός	€1.987	€2.574	€3.812
Πάφος	€1.073	€1.441	€1.920
Λάρνακα	€920	€1.235	€1.690
Αμμόχωστος	€1.700	€2.150	€2.850

Ρεύμα, Νερό, Ίντερνετ.....	200
Σούπερ Μάρκετ	500
Καύσιμα/Μεταφορές.....	250
Άλλες Δαπάνες.....	400
Σύνολο.....	€2.500

Απομένουν μόλις €800 για αποταμίευση, έκτακτα έξοδα, διασκέδαση, υγεία, ή... προκαταβολή σπιτιού.

Αν μεταφερθεί κανείς στη Λεμεσό, οι βασικές δαπάνες ξεπερνούν το εισόδημα. Πολλά ζευγάρια υποχρεώνονται να μοιραστούν διαμέρισμα με άλλους, να καθυστερήσουν την ανεξαρτητοποίησή τους ή να εξαρτώνται από την οικονομική βοήθεια των γονιών τους.

Η ψυχολογία μιας γενιάς που δεν «στεγάζεται»

Ο Χρίστος, 32 ετών, παντρεμένος και πατέρας ενός παιδιού, λέει:

«Δεν ψάχνουμε πια σπίτι. Ψάχνουμε ν' αντέξουμε. Το ενοίκιό μας είναι €1.300 και κάθε χρόνο μάς λένε για αύξηση. Πώς να κάνεις δεύτερο παιδί έτσι;».

Η οικονομική αστάθεια μετατρέπεται σε ανασφάλεια ζωής. Καθυστερεί η τεκνοποίηση, αυξάνονται τα ποσοστά μετανάστευσης, ενώ η ψυχική επιβάρυνση γίνεται αισθητή.

Τι κάνουν άλλες χώρες;

Η στεγαστική κρίση δεν είναι αποκλειστικά κυπριακό φαινόμενο.

Πολλές ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα – αλλά και προχωρούν σε τολμηρές λύσεις:

Ισπανία: Νόμος περιορισμού των ενοικίων σε τουριστικές περιοχές.

Γερμανία: Δημόσιες κατασκευές κοινωνικής στέγης σε μεγάλη κλίμακα.

Αυστρία: Το 60% των κατοικιών στη Βιέννη είναι κρατικά επιδοτούμενες.

Πορτογαλία: Φορολόγηση βραχυχρόνιων μισθώσεων τύπου Airbnb.

Η Κύπρος έχει ανακοινώσει κατά καιρούς προγράμματα στεγαστικής επιδότησης ή υποστήριξης νέων οικογενειών, όμως η ανταπόκριση της Πολιτείας δεν συμβαδίζει με την ταχύτητα της κρίσης.

Τι λένε οι ειδικοί;

Ο οικονομολόγος Δρ Μάριος Χαραλάμπους σημειώνει:

«Η ακρίβεια στη στέγαση δεν είναι απλώς θέμα αγοράς και ζητήσης. Είναι κοινωνικό ζήτημα. Αν δεν υπάρξει συντονισμένη πολιτική παρέμβαση, τα μεσοά και χαμηλά εισοδήματα θα αποκλειστούν οριστικά από την πρόσβαση σε ιδιόκτητη ή ακόμη και ενοικιαζόμενη στέγη».

Η πολεοδόμος Δρ Άννη Κων-

σιαντίνου επισημαίνει:
«Το πρόβλημα δεν λύνεται με αποσπασματικά σχέδια. Χρειάζονται μαζικά, στοχευμένα έργα στέγασης και κοινωνικά κίνητρα για ισορροπημένη ανάπτυξη. Η Κύπρος κινδυνεύει να γίνει μια χώρα για λίγους».

Ποιες είναι οι πολιτικές λύσεις;

Οι πολιτικές παρεμβάσεις που συζητούνται (ή θα έπρεπε να συζητούνται) περιλαμβάνουν:

1) Κατασκευή κοινωνικής και προσιτής στέγης από το κράτος ή σε συνεργασία με ιδιώτες, με προτεραιότητα σε νέα ζευγάρια και χαμηλόμισθους.

2) Φορολογικά κίνητρα για ενοίκια σε λογικές τιμές, περιορισμός φοροαπαλλαγών σε επενδυτικά ακίνητα που παραμένουν αδιάθετα.

3) Ρύθμιση της αγοράς βραχυχρόνιας μίσθωσης (Airbnb), ώστε ν' απελευθερωθούν ακίνητα για μακροχρόνια διαμονή.

4) Διεύρυνση επιδομάτων ενοικίου και στεγαστικής βοήθειας βάσει πραγματικού κόστους διαβίωσης ανά περιοχή.

5) Χαρτογράφηση αναξιοποίητων δημόσιων εκτάσεων και άμεση διάθεσή τους για ανάπτυξη χαμηλού κόστους κατοικιών.

6) Προώθηση της συνεργατικής κατοικίας (co-housing) για νεαρά άτομα ή ζευγάρια που ξεκινούν την κοινή τους ζωή.

Τελικά: Τι σημαίνει να είσαι νέο ζευγάρι το 2025;

Η στέγαση είναι κάτι πολύ περισσότερο από τειραγωνικά μέτρα. Είναι το θεμέλιο για μια ήρεμη καθημερινότητα, για την απόφαση να δημιουργήσεις οικογένεια, για το αίσθημα σταθερότητας. Χωρίς κατοικία, δεν υπάρχει προγραμματισμός. Υπάρχει μόνο επιβίωση.

Στην Κύπρο του 2025, η έννοια του «δικού μου σπιτιού» μοιάζει πολυτέλεια. Οι αριθμοί δεν λένε

ψέματα, αλλά πίσω από αυτούς βρίσκονται πρόσωπα: ζευγάρια που αναβάλλουν γάμους, νέοι που επιστρέφουν στο πατρικό, οικογένειες που μετακομίζουν σε μικρότερα σπίτια για να «χωρέσουν» στον προϋπολογισμό.

Η κρίση αυτή, όσο κι αν δεν φαίνεται άμεσα στις βιτρίνες ή στους αριθμούς ανάπτυξης, είναι υπαρκτή. Και, για να λυθεί, χρειάζεται πολιτική βούληση, σχεδιασμό και -πάνω απ' όλα- προτεραιότητα στον άνθρωπο.

Θα μπορούν να κτίσουν;

Το ερώτημα παραμένει: Θα καταφέρει η νέα γενιά να κτίσει το δικό της σπίτι, το δικό της μέλλον, σε αυτόν τον τόπο; Ή μήπως οικοδομούμε μια κοινωνία, όπου η στέγη θα είναι για λίγους και οι υπόλοιποι θα ζουν... με τον μήνα;

Η κατάσταση με αριθμούς (2025)

Δείκτης	Ποσό
Μέση τιμή διαμερίσματος (νέο)	€247.000
Μέση τιμή μονοκατοικίας (νέα)	€459.000
Μέση προκαταβολή για αγορά σπιτιού	€50.000
Μέσος καθαρός μισθός ανά άτομο	€1.700
Μηνιαία δόση δανείου €200.000	€1.100-€1.250
Ενοίκιο 2 Υ/Δ, Λευκωσία	€1.150
Ενοίκιο 2 Υ/Δ, Λεμεσός	€2.574
Πτώση διαθεσιμότητας ενοικίων 2025	-57%

PIK

ΜΑΖΙ, ΠΑΝΤΟΥ, ΚΑΘΕ ΣΤΙΓΜΗ

PIK cast

PIK

Το νέο podcast του είναι εδώ

Έχεις όρεξη για κάτι φρέσκο;

Το νέο podcast του PIK φέρνει stories, vibes και κουβέντες που αξίζει να δείς.

Σκέψεις, μαρτυρίες, πρόσωπα και αλήθειες από το αθέατο κομμάτι της ζωής.

SUBSCRIBE
@rikcybc

ON DEMAND

PIKcy

“ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η Πάφος το βράδυ της Τρίτης (26/08) πέτυχε μια ιστορική πρόκριση, αφήνοντας εκτός τον Ερυθρό Αστέρα και εξασφαλίζοντας θέση στο League Phase του Τσάμπιονς Λιγκ, για πρώτη φορά στην πορεία της. Με αυτό το επίτευγμα γίνεται η 3η κυπριακή ομάδα που φτάνει στην τελική φάση της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης.

Σεπτέμβριος όπως... Ιανουάριος!

*Αρχιμηνιά κι αρχιχροινιά
κι αρχή καλός μας χρόνος,
έρχεται ο... Σεπτέμβριος
κι αρχίζει... ο νέος χρόνος!*

Όχι, δεν τρελάθηκα σήμερα. Στην πραγματικότητα, ο Σεπτέμβριος είναι ο μήνας που τα πάντα κάνουν μια νέα αρχή, μετά τις διακοπές του καλοκαιριού. Είναι ως να ξεκινά ένας καινούργιος χρόνος, από την άποψη γεγονότων που θα καθορίσουν την πορεία κρίσιμων θεμάτων. Απουσιάζει μόνον... ο Άν Βασιλός.

Ο Σεπτέμβριος είναι, ουσιαστικά, ο πρώτος μήνας της επίσημης έναρξης της προεκλογικής περιόδου, ενόψει των βουλευτικών εκλογών του Μαΐου 2026, αφού θα αρχίσουν να καταρτίζονται και τα τελικά ψηφοδέλτια των κομμάτων (και τα τελικά... αλληλομαχαϊρώματα πιθανών συνυποψηφίων). Από τα ψηφοδέλτια θα απουσιάζουν ηχηρά ονόματα της απερχόμενης Βουλής, αφού συμπλήρωσαν το όριο θητειών. Είναι ενδιαφέρον να δούμε αν θα πεισθούν κάποια άλλα ηχηρά ονόματα να πάρουν τη θέση τους.

Μέσα στον Σεπτέμβριο θα επανέλθουν από τις διακοπές τους και οι (απερχόμενοι) εκπρόσωποι του λαού, με γεμάτες τις μπαταρίες, για να αμολήσουν τις... μπαταρίες (λαϊκισμού) ο ένας εναντίον του άλλου.

Τον Σεπτέμβριο ίσως έχουμε και τον αναμενόμενο κυβερνητικό ανασχηματισμό, αν και ο Πρόεδρος κρατά κλειστά τα χαρτιά του. Μπορεί ο ίδιος να μη θέλει να συσχετισθεί ο ανασχηματισμός με τις ευθύνες Υπουργών στην πυρκαγιά της Μαλιάς, αλλά αυτό φαίνεται αναπόφευκτο. Το ζητούμενο, βεβαίως, είναι οι νέοι υπουργοί

να είναι αποτελεσματικότεροι από τους απερχομένους. Δηλαδή, ν' αναβαθμιστεί η Κυβέρνηση Χριστοδουλίδη κατά το πρότυπο... της Πάφος FC.

Ο Σεπτέμβριος είναι, κατά κανόνα, και ο μήνας που αναζωπυρώνονται οι ελπίδες για το Κυπριακό, προτού οβήσουν κι αυτές μέχρι το τέλος του μηνός. Αρχές Σεπτεμβρίου θα κάνει το νέο ταξιδάκι αναψυχής στην Κύπρο η κυρία Ολγκίν, ενώ μέσα στον ίδιο μήνα θα πραγματοποιηθεί και η νέα τριμερής, στη Νέα Υόρκη, που ο Τατάρ θα την μετατρέψει κι αυτήν σε παράσταση Καραγκιόζη.

Τον Σεπτέμβριο ανοίγουν και τα σχολεία. Ουups! Το «ανοίγουν» είναι σχετικό, διότι δεν ξέρουμε ακόμα αν οι διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών και του Υπουργείου Παιδείας θα στείλουν τους μαθητές πίσω στις θερινές διακοπές.

Μέσα στον Σεπτέμβριο θα έχουμε και άλλα ενδιαφέροντα. Αναμένεται η πρώτη έκθεση της Αρχής κατά της Διαφθοράς, στην υπόθεση «Δρουσιώτης Vs Αναστασιάδης», η απόφαση του Πατριαρχείου για τον Τυχικό, ενώ θα πρέπει να ξεκαθαρίσει και το κρίσιμο, για την εργασιακή ειρήνη, θέμα της ΑΤΑ.

Άντε, καλό Σεπτέμβριο και... καλή χρονιά!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Ο δρόμος που μένει μονίμως μεσόστρατα

Έγραφα πριν από μερικές μόλις εβδομάδες, υπό τον τίτλο «Οι απρόσφορες προσφορές», σ' αυτήν εδώ τη στήλη, ότι μια από τις χειρότερες διαχρονικές κακοδαιμονίες του τόπου είναι και οι προσφορές για έργα του Δημοσίου. Σημείωνα: «Είναι απίστευτο αυτό που συμβαίνει. Κανένα μεγάλο έργο δεν μπορεί να προχωρήσει (λόγω προσφυγών) μέσα στα χρονικά πλαίσια που έχουν καθοριστεί, και εάν προχωρήσει... σταματά, διότι, συνήθως, ο ανάδοχος παραβιάζει τους όρους της σύμβασης».

Η επιβεβαίωση της διαπίστωσης αυτής ήρθε πριν από μερικές ημέρες, όταν ανακοινώθηκε ότι ο δρόμος (των στεναγμών) Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς ξαναμπήκε στο ψυγείο, ύστερα από την έκδοση προσωρινών μέτρων από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Τα προσωρινά μέτρα είχε ζητήσει ο προηγούμενος εργολάβος («Ακτωρ»), από τον οποίο είχε αφαιρεθεί το έργο από την Κυβέρνηση, η οποία κατήγγειλε τη σχετική σύμβαση, θεωρώντας ότι ο εργολάβος δεν μπορούσε ν' ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Ύστερα από την καταγγελία της σύμβασης, η Κυβέρνηση είχε κινήσει τις διαδικασίες επαναπροκήρυξης του έργου, ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίησή του, αλλά παρενέβη η

εταιρεία «Ακτωρ», εξασφαλίζοντας απόφαση από την Αναθεωρητική Αρχή... Προσκομμάτων, η οποία μπλόκαρε τη νέα διαδικασία.

Κι άντε τώρα να ξεμπερδέψετε, κύριε Βαφεάδη μου, με αυτές τις πολύπλοκες και λαβυρινθώδεις νομικές και νομοτυπικές διαδικασίες, που έχουνε τόσα πολλά παραθυράκια, ώστε ο δρόμος Πάφου-Πόλης να μείνει... μεσόστρατα στο διπνεκές.

Οι Παφίτες, αλλά και γενικά όλοι οι πολίτες, βλέπουν με απόγνωση ένα ακόμη μεγαλεπήβολο έργο να μην υλοποιείται. Δεν ενδιαφέρει τους πολίτες ποιος φταίει για τις καθυστερήσεις, αν έγιναν λάθη στη διατύπωση των προσφορών, αν δεν γινόταν η δέουσα επίβλεψη του έργου, αν ο εργολάβος δεν έκανε

σωστά τη δουλειά του και τα λοιπά. Τους πολίτες τους ενδιαφέρει να βρει αυτό το Κράτος τους τρόπους να ολοκληρώσει το έργο.

Όπως και το άλλο πολυσυζητημένο έργο, το τερματικό στο Βασιλικό, που είναι και αυτό αιχμάλωτο λαθών και σκανδάλων του παρελθόντος, αλλά το μέλλον του είναι άδηλο. Κανένας δεν μπορεί να προβλέψει αν και πότε θα τελειώσει και κυρίως πόσο θα μας κάτσει τελικά, αφού αυτό το κράτος, διαχρονικά, καταφέρνει να βάζει τους πολίτες να πληρώνουν εκατομμύρια για έργα που δεν ολοκληρώνονται, ή, εάν ολοκληρώνονται, το κόστος τους να είναι πολλαπλάσιο του αρχικού!

ΜΠΟΞΕΡ

Αντί να επιστρέφουν, φεύγουν κι άλλοι

Στην ΕΔΕΚ, με την πρόσφατη εκλογή νέας ηγεσίας, άνοιξαν δι-άπλατα τις πόρτες του κόμματος και όλοι περιμέναμε ότι θα άρχιζαν να επιστρέφουν τα στελέχη που είχαν αποστασιοποιηθεί. Αλλά τελικά έγινε το αντίθετο. Έφυγαν και άλλα στελέχη, όπως ο βουλευτής Λάρνακας, Ανδρέας Αποσιτόλου, και ο πρώην Γενικός Γραμματέας της ΔΕΟΚ, Διομήδης Διομήδους, ενώ πιο πριν είχε αποχωρήσει και η κοινοβουλευτική συνεργάτιδα της ΕΔΕΚ, αδελφότεκνη του Δώρου Λοϊζου, Έλενα Λυμπουρή.

Οι αποχωρήσεις των Αποσιτόλου και Διομήδους συνοδεύθηκαν και από δηλώσεις, αιχμές, διαψεύσεις, υπαιτιγμούς και διάφορα άλλα, που έκαναν ακόμη πιο καταθλιπτικό το κλίμα στο σοσιαλδημοκρατικό κόμμα.

Το ρεζουμέ των δηλώσεων των Αποσιτόλου και Διομήδους είναι ότι «εθκίωξαν μας που το κόμμα», ενώ οι απαντήσεις της ηγεσίας του κόμματος συνοψίζονται στο ότι «εφύετε μόνοι σας». Ό,τι και να συμβαίνει, η κατάσταση στην ΕΔΕΚ είναι χειρότερη από ποτέ άλλοτε και είναι ορατό το σοκαριστικό ενδεχόμενο να μην καταφέρει καν να βρικόκεται στην επόμενη Βουλή!

Στην ΕΔΕΚ δεν ρίχνουν πια τα μαλλιά τους πίσω. Στην πραγματικότητα, δεν ξέρουμε πού τα ρίχνουν, αφού... μαλλιοτραβιούνται

συνεχώς.

Είναι πολύ άδικη για την Ιστορία του κόμματος που ίδρυσε ο Βάσος Λυσσαρίδης η εικόνα που εκπέμπεται σήμερα, τη στιγμή που ο τόπος χρειάζεται μια ρωμαλέα και αξιόπιστη σοσιαλιστική και αντιστασιακή (ειδικότερα στο Κυπριακό) φωνή στην πολιτική σκηνή.

Δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι, πέρα από την αποχώρηση σημαντικών στελεχών, υπήρξε και μια αλληπάλληλη εκλογική αποδυνάμωση του κόμματος (στις Βουλευτικές του 2016 έχασε δύο έδρες, στις Βουλευτικές του 2021 έχασε την τέταρτη θέση από το ΕΛΑΜ και στις Ευρωεκλογές του 2024 δεν κατάφερε να εκλέξει ευρωβουλευτή, ενώ έχασε και ποσοστά,

παίρνοντας 5,07% σε σύγκριση με 6,72 στις Βουλευτικές του 2021).

Ήταν πάντα υπερήφανη για την αγωνιστικότητα της η ΕΔΕΚ. Τώρα, αυτή η αγωνιστικότητα εξαντλείται σε συντροφικά αλληλομαχαϊρώματα. Κρίμα!

Η περίφημη γροθιά στο έμβλημά της δεν θυμίζει πια τη δυναμική παρουσία του Κινήματος στα πολιτικά δρώμενα και στην ιστορική διαδρομή της χώρας. Θυμίζει περισσότερο τα γρονθοκοπήματα που ανταλλάσσουν οι πρώην συναγωνιστές.

Όλοι διερωτώνται ποια θα είναι η επόμενη μέρα στην ΕΔΕΚ. Δυστυχώς η απάντηση σε αυτό είναι ότι η επόμενη μέρα στην ΕΔΕΚ θα είναι... νύχτα!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Η Κύπρος βάζει... τρίποντα διεθνούς προβολής

Το Ευρωπαϊκό είναι εδώ! Ο Γιάννης (ένας είναι ο Γιάννης) είναι εδώ! Άλλα έξι αστέρια του αμερικανικού NBA είναι εδώ! Οι Εθνικές Ισπανίας, Ιταλίας και Ελλάδας είναι εδώ! Απίστευτο και όμως αληθινό! Από την περασμένη Πέμπτη και μέχρι τις 4 Σεπτεμβρίου η Κύπρος φιλοξενεί αγώνες του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Καλαθοσφαίρας, για πρώτη φορά στην ιστορία της. Είναι η μεγαλύτερη αθλητική διοργάνωση που φιλοξένησε ποτέ η χώρα μας, η οποία έχει την ευκαιρία να προβληθεί διεθνώς με διάφορους τρόπους. Εκατομμύρια τηλεθεατές σε όλον τον κόσμο έχουν στραμμένα τα βλέμματά τους στο νησί μας, ενώ και χιλιάδες άλλοι βρίσκονται εδώ ως τουρίστες με την ευκαιρία της διοργάνωσης. Οφείλουμε ν' αποδώσουμε τα εύσημα σε αυτούς που είχαν την ιδέα και κατάφεραν να την υλοποιήσουν, ώστε η Κύπρος να φιλοξενήσει αυτήν τη σπουδαία διοργάνωση.

Ανάμεσα στ' αστέρια, που κάνουν αισθητή την παρουσία τους στο αθλητικό κέντρο «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό, είναι και ο Γιάννης Αντετοκούνμπο, αυτό το παγκόσμιο καλαθοσφαιρικό φαινόμενο, που αγωνίζεται με την Εθνική Ελλάδας. Αυτό το παιδί Νιγηριανών μεταναστών, που μεγάλωσε στην Ελλάδα, έγινε ο νέος ήρωας του αμερικανικού μπάσκετ. Πέτυχε απίστευτα πράγματα ο Γιάννης με την

παρουσία του στην Αμερική. Πήγε σε μια μέτρια ομάδα του NBA, τους Μιλγουόκι Μπακς, και κατάφερε να τους αναδείξει και πρωταθλητές. Ο αποκαλούμενος και Greek Freak, αναδείχθηκε σε κορυφαίο παίκτη του πλανήτη, ενώ έχει να επιδείξει και πολλές άλλες διακρίσεις! Προικισμένος με ένα τεράστιο ταλέντο, ο Γιάννης έγινε αντικείμενο θαυμασμού, ακόμη και από τα πιο μεγάλα ονόματα του αμερικανικού NBA. Και φυσικά έγινε ινδάλμα και παράδειγμα για εκατομμύρια νέους, στους οποίους έστειλε το μήνυμα ότι δεν πρέπει ποτέ να πάψουν να κυνηγούν το όνειρό τους.

Η Κύπρος ζει αυτές τις ημέρες, ευρωπαϊκές καλαθοσφαιρικές συγκινήσεις. Αλλά δεν είναι

μόνο για την καλαθοσφαίρα που συγκεντρώνει τη διεθνή προσοχή η μικρή μας χώρα. Από την περασμένη Τρίτη αποτελεί αντικείμενο διθυραμβικών σχολίων και το απίστευτο κατόρθωμα της ποδοσφαιρικής ομάδας της Πάφου να προκριθεί στη League Phase του Champions League, της μεγαλύτερης διασυλλογικής διοργάνωσης της Ευρώπης!

Είδατε, κύριε Πρόεδρε, που ήσασταν κι εσείς παρών στην ιστορική πρόκριση της ομάδας; Δεν υπάρχει τίποτε ακατόρθωτο, όταν έχεις όραμα, θέληση, αποφασιστικότητα, σωστό σχεδιασμό, αδιάκοπη προσπάθεια και... εμπνευσμένο προπονητή!

ΜΠΟΞΕΡ

Ο Αυξεντίου και οι ασήμαντοι Φειδίες

«Μη δώτε τα άγια τοις κυσί», δηλαδή «μη δώσετε τα άγια πράγματα στους σκύλους». Αυτήν την εντολή του Ιησού, από την επί του Όρους ομιλία του, θα πρέπει να την εξηγήσει δεόντως και επειγόντως στον ευρωβουλευτή Φειδία Παναγιώτου ο ιερέας πατέρας του. Να του εξηγήσει ότι, για τον Ελληνισμό της Κύπρου, ανάμεσα στα «άγιά του», βρίσκονται και τα αγιασμένα καμένα λείψανα της θυσίας του Γρηγόρη Αυξεντίου μέσα στο κρησφύγετό του. Και κανένας δεν έχει το δικαίωμα να τα ρίχνει «τοις κυσί» των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των podcasts και των TikTok και των άλλων σύγχρονων μέσων προβολής και προώθησης των σκουπιδιών του κάθε ανόητου και του κάθε δήθεν ιστορικού.

Εδώ και καιρό ο Φειδίας έχει ξεπεράσει κάθε ανεκτό όριο με την προκλητική του συμπεριφορά, που επιφέρει ζημιά στην ίδια τη χώρα του. Αλλά αυτήν τη φορά έχει «πατήσει και πάνω στην αγία τράπεζα» των ιερών και των οσίων του Απελευθερωτικού Αγώνα του κυπριακού Ελληνισμού. Στο νέο του «κατόρθωμα», αυτό το μικρόνουν κοπελλούν, αποφάσισε να ασχοληθεί και με τον Υπαρχηγό της ΕΟΚΑ, Γρηγόρη Αυξεντίου, συζητώντας στο περιβόητο podcast του με κάποιον

«δημοσιογράφο-ιστορικό», Μιχάλη Μιχαήλ. Για να ρίξουν σκιές αμφισβήτησης στην αεσιέραση θυσία του Αυξεντίου, προβάλλοντας κάποιες αγγλογενείς ψευδείς εκδοχές, σύμφωνα με τις οποίες ο Υπαρχηγός της ΕΟΚΑ είτε αυτοκτόνησε είτε πυροβολήθηκε από συναγωνιστή του, προτού γίνει ολοκαύτωμα μέσα στο κρησφύγετό του από βενζίνη και εκρηκτικά που έριξαν οι Βρετανοί κατακτητές, με δειλό και ανανδρό τρόπο. Στηριγμένοι, ο Φειδίας και ο φιλοξενούμενός του, πάνω σ' ένα πόρισμα κάποιου Βρετανού ιατροδικαστή λοχαγού (Israel 68 χρόνια πριν), ότι υπήρχε διαμπερές τραύμα

στο κεφάλι του ήρωα.

Ποιοι είσατε εσείς, βρε ανθρωπάκια, που τολμήσατε να πιάσετε στο στόμα σας, καν, τη θυσία του Αυξεντίου, για να μας πουλήσετε ιστορικές, δήθεν, αλήθειες; Ποιοι είσατε εσείς, βρε ασήμαντοι, που είχατε το θράσος να ασχοληθείτε, καν, με το πυρίκαυστο σώμα του Γρηγόρη, αιώνιο σύμβολο ηρωισμού και αυταπάρνησης; Ένα πυρίκαυστο σώμα, που παραμένει άφθαρτο και ανέγγιχτο από τις «σφαίρες» που του ρίξατε από το podcast σας. Ντροπή σας, βρε μηδαμινό!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

ART AERI “ Ουιλέμ Μπλάου

Ο υ ι λ έ μ Μ π λ ά ο υ (W. Blaeu) γεννήθηκε το 1571 και πέθανε το 1638.

Ήταν διάσημος Ολλανδός χαρτογράφος και εκδότης. Ήταν ένας αξιόλογος και σημαντικός εκπρόσωπος της Χρυσής Εποχής των Ολλανδών χαρτογράφων του 16ου και 17ου αιώνα. Από νεαρή ηλικία επέδειξε ιδιαίτερη κλίση προς τα Μαθηματικά και την Αστρονομία. Μελέτησε τους αρχαίους Έλληνες κοσμογράφους και ειδικά τον Πτολεμαίο. Η Κοσμογραφία ήταν η επιστήμη που συνδύαζε τη μελέτη της Αστρονομίας και της Γεωγραφίας. Η μελέτη αυτή τον επηρέαζε σημαντικά στον τρόπο με τον οποίο παρουσίαζε τους χάρτες του και ειδικά τους παγκόσμιους χάρτες. Μεταξύ των ετών 1594 και 1596 υπήρξε μαθητής του φημισμένου Δανού Αστρονόμου Tycho και έμαθε την τέχνη της κατασκευής γεωγραφικών σφαιρών.

Όταν επέστρεψε στην Ολλανδία ασχολήθηκε με τη χαρτογραφία, τυπώνοντας χάρτες της χώρας, καθώς επίσης και άλλων χωρών, τους οποίους δημοσίευε σε άτλαντες. Το 1630 εκδίδει τον άτλαντα “Atlantis Appendix” και η Κύπρος δεν χαρτογραφείται σε αυτόν. Η Κύπρος παρουσιάζεται στη γερμανική έκδοση του άτλαντα “Novus Atlas” το 1635 σε δύο φύλλα και με εκτεταμένο κείμενο στο πίσω μέρος με τίτλο “Cyprus Insula”. Ο χάρτης του Μπλάου βασίζεται εξολοκλήρου στον χάρτη του 1573 του Ορτίλιους, στον οποίο διορθώνει μόνο τις συντεταγμένες του Πτολεμαίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι καλλιτεχνικά ο συγκεκριμένος χάρτης θεωρείται ο καλύτερος που είχε εκτυπωθεί μέχρι την περίοδο εκείνη, με τον θυρεό του βασιλικού οίκου των Λουζινιανών να κοσμεί το κεντρικό πάνω μέρος του χάρτη

και των Τούρκων αριστερά. Στο κάτω δεξιά μέρος παρουσιάζεται η Αφροδίτη πάνω σε όστρακο, να αρμενίζει πάνω στα κύματα προς την Πάφο, βοηθούμενη από άσπρους κύκνους. Το 1633 διορίστηκε χαρτογράφος της Ολλανδικής Ανατολικής Ινδικής Εταιρείας. Ήταν επίσης εκδότης και εξέδωσε χάρτες διαφόρων άλλων διάσημων χαρτογράφων της εποχής του, όπως π.χ. των Βίσιερ (Visscher), Σνελλ (Snell) και Βόσσιους (Vossius).

Απέκτησε δύο υιούς, τον Ιωάννη και τον Κορνήλιο, οι οποίοι συνέχισαν με ζήλο το έργο του πατέρα τους μετά τον θάνατό του. Οι χάρτες του Μπλάου είναι σπάνιοι και συλλεκτικοί. Οι χάρτες δημοσιεύθηκαν το 1621 στον άτλαντα με τίτλο “Atlas Maior”, που αποτελείται από 11 τόμους δεμένους με άσπρο δέρμα και χρυσά γράμματα σε ειδικά διαμορφωμένες θήκες. Η αξία του άτλαντα ξεπερνά σήμερα τα €2 εκατομμύρια. Βρίσκεται μεταξύ άλλων και στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ.

Η μεταγενέστερη έκδοση του “Atlas Maior” του 1665 ήταν ίσως η μεγαλύτερη και καλύτερη έκδοση που δημοσιεύθηκε ποτέ. Υπήρξαν διάφορες εκδόσεις του άτλαντα και κάθε έκδοση είχε διαφορετικούς τόμους, από 9 τόμους η ολλανδική έκδοση μέχρι 12 τόμους η γαλλική έκδοση. Οι κυριότερες εκδόσεις έγιναν τα έτη 1662, 1664, 1665, 1667 και 1672. Ήταν το ακριβότερο βιβλίο του 17ου αιώνα και περιείχε 600 χάρτες, οι πλείστοι από τους οποίους ήταν εγχρωμοί. Οι δύο ωραιότεροι χάρτες της Κύπρου βρίσκονται στον ασιατικό τόμο. Σε πρόσφατη δημοπρασία στους Sotheby's του Λονδίνου, στις 9 Μαΐου 2017, ένας χάρτης τοίχου (wall map) του Μπλάου του 1659 πωλήθηκε για το ποσό των €430.000.

Για περισσότερες πληροφορίες αποστέλλετε στο www.artaeri.com.

Μακαρίου 71, Α/σία.

Μετάβαση από την οικογενειακή επιχείρηση στην επιχειρηματική οικογένεια

Συμπεράσματα από την Έκθεση KPMG Global Family Business Report 2025

Ακόμη και αν κάποιος δεν έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με τη μελέτη των οικογενειακών επιχειρήσεων, πιθανότατα θα του είναι γνώριμη η φράση “shirtsleeves to shirtsleeves in three generations” και η σημασία της. Είναι τόσο κοινή η χρήση της, που η βασική πρόκληση για τις οικογένειες με επιχειρήσεις θεωρείται συχνά η επιτυχής μετάβαση της διοίκησης, της ιδιοκτησίας και του ελέγχου της επιχείρησης από γενιά σε γενιά, χωρίς να καταλήξουν στην αποτυχία μέσα σε τρεις γενιές.

Είναι φυσικό οι οικογένειες που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά να επιθυμούν τη διατήρηση της επιχείρησης για λόγους οικονομικής ασφάλειας και των ευρύτερων ωφελειών που προσφέρει στην οικογένεια: ανάπτυξη κοινωνικού και ανθρώπινου κεφαλαίου, καθώς και της παρακαταθήκης των προσπαθειών τους. Για πολλές οικογένειες, η επιχείρηση είναι αυτό που συνδέει τα διαφορετικά «κλαδιά» μέσα στις γενιές.

Ωστόσο, όλο και περισσότερες οικογένειες επαναπροσδιορίζουν πλέον την έννοια της επιτυχίας.

Η μετάβαση από την οικογένεια με επιχείρηση στην επιχειρηματική οικογένεια

Μία από τις κύριες μορφές αυτού του επαναπροσδιορισμού είναι η εξέλιξη από το μοντέλο της επιχείρησης με επικεφαλής τον ιδρυτή, σε οικογενειακή διοίκηση και τελικά σε οικογενειακή ιδιοκτησία - κάθε στάδιο αντανάκλα μία μεταβολή στη σχέση της οικογένειας με την επιχείρηση. Αυτή η μετάβαση αποκαλείται συχνά «από οικογένεια με επιχείρηση σε επιχειρηματική οικογένεια» και, παρόλο που είναι δύσκολη, είναι καθοριστικής σημασίας για τη βιωσιμότητα και την επιτυχία τόσο της επιχείρησης όσο και της οικογένειας.

Μια επιχειρηματική οικογένεια συνήθως υιοθετεί μια πιο δομημένη και επαγγελματική προσέγγιση, με έμφαση στη δομή και τη διακυβέρνηση του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και στη δημιουργία ξεχωριστών οικογενειακών φόρουμ ή συμβουλίων. Πολλές από τις μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις στον κόσμο, με σημαντικό ποσοστό ιδιοκτησίας να παραμένει στην αρχική οικογένεια, εξακολουθούν να επηρεάζονται από τις αξίες και την επιχειρηματική κουλτούρα αυτής της οικογένειας.

Παραδείγματα:
Walmart (ΗΠΑ): 46% ανήκει ακόμη στην οικογένεια Walton
Exor (Ιταλία): 53% ανήκει στην οικογένεια Agnelli

Schwarz Group (Γερμανία): παραμένει 100% ιδιοκτησία της οικογένειας Schwarz

Σε πολλές περιπτώσεις, το μέγεθος των επιχειρηματικών οικογενειών είναι τέτοιο, που η συμμετοχή στα οικογενειακά συμβούλια διέπεται από επίσημους κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές.

Ουσιαστικά, μια επιχειρηματι-

‘Όπως αλλάζει η έννοια της επιτυχίας με την ωριμότητα της οικογενειακής επιχείρησης, έτσι ενδέχεται να αλλάξει και η ανάγκη διατήρησης της οικονομικής επιτυχίας

κή οικογένεια συμφωνεί να απομακρυνθεί από την καθημερινή διοίκηση και να αναγνωρίσει τις ικανότητες άλλων στελεχών, προκειμένου να ενισχύσει την αξία των συμφερόντων της πέρα από τις δικές της δυνατότητες.

Από την επιχειρηματική οικογένεια στην οικογενειακή επιχείρηση ευρύτερου σκοπού (family enterprise)

Αφού αποδεχτεί ότι η ηγεσία από μη μέλη της οικογένειας μπορεί να ενισχύσει την αξία της επιχείρησης, μια οικογένεια μπορεί επίσης να εξετάσει σε βάθος την οικονομική της εικόνα συνολικά.

Αυτή η διαδικασία προσφέρει στην οικογένεια την ευκαιρία να αξιολογήσει το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό της κεφάλαιο: να κατανοήσει καλύτερα το δίκτυο των σχέσεών της, το βάθος της εμπειρίας των μελών της και τη συμβολή τους στη μακροπρό-

θεσμη ευημερία της.

Αυτό επιτρέπει στα μέλη της οικογένειας να οραματιστούν ένα μέλλον που δεν ορίζεται από μια στενή διαδρομή, αλλά από την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου της οικογένειας ως μορφή επιτυχίας. Συχνά οδηγεί και σε επενδύσεις σε άλλες μορφές οικογενειακού κεφαλαίου, όπως το κοινωνικό κεφάλαιο και η φιλανθρωπική δράση μέσω ιδρυμάτων και καταπιστευμάτων.

Υπάρχουν οικογένειες που είναι πλέον περισσότερο γνωστές για τη φιλανθρωπική τους δραστηριότητα παρά για τις επιχειρήσεις τους - γεγονός που ενίσχυσε τη φήμη τους και το κοινωνικό τους κεφάλαιο, με οφέλη για τις επόμενες γενιές.

Ενίσχυση του οικογενειακού κεφαλαίου

Ο ορισμός και η μέτρηση της επιτυχίας εξαρτώνται θεμελιωδώς από το στάδιο ανάπτυξης της οικογενειακής επιχείρησης, τη φύση του οικογενειακού κεφαλαίου τη

δεδομένη χρονική στιγμή και τον ρόλο των κατόχων του κεφαλαίου.

Ιδιαίτερα κατά τις μεταβάσεις μεταξύ γενεών, ο ορισμός της επιτυχίας μπορεί ν' αλλάξει: από την έμφαση στην επιχειρηματικότητα, στη σταθεροποίηση και την επαναεπένδυση.

‘Όπως αλλάζει η έννοια της επιτυχίας με την ωριμότητα της οικογενειακής επιχείρησης, έτσι ενδέχεται να αλλάξει και η ανάγκη διατήρησης της οικονομικής επιτυχίας. Με την αύξηση των αποδόσεων προς την οικογένεια, μπορεί να ληφθεί η απόφαση για ανακατανομή των κεφαλαίων - όχι μόνο προς την επιχείρηση αλλά και προς την ευρύτερη οικογενειακή επιχείρηση (family enterprise).

Η ιδέα του ενσωματωμένου family office προκύπτει από την απόφαση ν' αξιοποιηθεί το πλεονάζον κεφάλαιο για επενδύσεις σε άλλες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, επιχειρηματικές ευκαιρίες ή καινοτόμες δραστηριότητες.

Αυτό συνεχίζεται συνήθως έως ότου το κεφάλαιο του family office αποκτήσει τέτοιο μέγεθος, που να δικαιολογεί εξειδικευμένη διαχείριση, ή έως ότου η παρούσα κατάσταση αρχίσει να αποσπεί την προσοχή από την κύρια επιχείρηση.

Τα πιο συνηθισμένα και αυτόνομα single family offices (SFOs) δημιουργούνται έπειτα από γεγονός-ορόσημο, όπως η πώληση, ολική ή μερική, της επιχείρησης. Πολλά από αυτά τα SFOs έχουν εξελιχθεί σε ιδιαίτερα επιδραστικούς Οργανισμούς, ανοίγοντας νέους δρόμους επιτυχίας για τα μέλη της οικογένειας.

Ομάδα Οικογενειακών Επιχειρήσεων KPMG Κύπρου
cy-dlkpmgfamilybusiness@kpmg.com.cy

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω.

Δήλωση Μεταβίβασης: 1/Π/3968/2025.

Πωλητής: Σωφρονίου Αναστασιάδου Άννα, Αγίου Νικολάου 70, 2800 Κακοπετριά, Λευκωσία.

Αγοραστής: Γεωργίου Αιμιλίου Ανδρούλα, Λύσης 7, 2630 Ψημολόφου, Λευκωσία.
Ακίνητα: 1) Αρ. Εγγραφής: 1/51, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεκ./Κλίμ.: 30/1230V01/1/54/3, Είδος Ακινήτου: Οικόπεδο, Εμβαδόν: 237 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Εργάτες, Τοποθεσία: «Μέσα στο Χωριό», Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακίνητο: 1/6, Ποσό Πώλησης: €7.000,00. **2)** Αρ. Εγγραφής: 1/54, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεκ./Κλίμ.: 30/1230V01/1/58/3, Είδος Ακινήτου: Γη, Υποϊδιοκτησίες: Ισόγεια κατοικία, ανώγειο δωμάτιο, Εμβαδόν: 316 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Εργάτες, Τοποθεσία: «Μέσα στο Χωριό», Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακίνητο: 1/6, Ποσό Πώλησης: €8.000,00.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ακίνητα ενδέχεται να υπόκεινται σε ΦΠΑ, ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσό πώλησης.

ΤΑΣΟΣ
ΓΙΑΣΣΕΜΙΔΗΣ

Η Ευρώπη βρίσκεται σε μια περίοδο ιδιαίτερης “αμφισβήτησης”, όπου οι παραδοσιακές δομές πολιτικής, οικονομίας και κοινωνικής συνοχής δοκιμάζονται με τρόπους που φαινομενικά αψηφούν τις προσδοκίες δεκαετιών σταθερότητας και προόδου. Στο επίκεντρο αυτής της κρίσης, αυτήν την περίοδο, βρίσκεται η Γαλλία, μια χώρα που παραδοσιακά θεωρείται πυλώνας της ευρωπαϊκής πολιτικής και οικονομικής σκηνής, αλλά ταυτόχρονα καθρεφτίζει πολλές από τις ενδογενείς αδυναμίες που πλήττουν ολόκληρη την ήπειρο.

Η ανάλυση της κατάστασης στη Γαλλία δεν είναι απλώς μια περίπτωση εσωτερικής αδυναμίας, αλλά ένα καθρέφτισμα των ευρύτερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές κοινωνίες, με ζητήματα που αφορούν την οικονομική βιωσιμότητα, την κοινωνική συνοχή και την πολιτική σταθερότητα.

Η οικονομική κατάσταση της χώρας αποτελεί βασικό παράγοντα ανησυχίας. Παρά το γεγονός ότι η χώρα διαθέτει έναν από τους μεγαλύτερους οικονομικούς πυλώνες της Ευρώπης, οι διαρθρωτικές αδυναμίες είναι εμφανείς. Το δημόσιο χρέος αυξάνεται διαρκώς, υπερβαίνοντας τα επιτρεπτά όρια που έχουν τεθεί από τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς, ενώ οι δαπάνες για κοινωνικές υπηρεσίες και συντάξεις εξακολουθούν να επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό σε επίπεδα που δύσκολα μπορούν να υποστηριχθούν μακροπρόθεσμα. Ταυτόχρονα, η παραγωγικότητα παρουσιάζει σημάδια στασιμότητας και η ανεργία παραμένει υψηλή σε ορισμένες κοινωνικές ομάδες, γεγονός που δημιουργεί κοινωνικές εντάσεις και απογοήτευση μεταξύ των πολιτών.

Η κρίση αυτή δεν είναι μόνο οικονομική. Η κοινωνική διάσπαση της κατάστασης στη Γαλλία είναι εξίσου ανησυχητική. Οι διαδηλώσεις, οι απεργίες και η αυξανόμενη πολιτική πολικότητα αντανακλούν μια βαθιά ρήξη μεταξύ πολιτικών θεσμών και κοινωνίας των πολιτών. Η αίσθηση ανισότητας, η δυσπιστία απέναντι στους πολιτικούς και οι ανησυχίες για το μέλλον των νέων γενεών έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον όπου η πολιτική σταθερότητα τίθεται υπό αμφισβήτηση. Αυτό, με τη σειρά του, έχει άμεσες επιπτώσεις στην εμπιστοσύνη των επενδυτών και στην οικονομική ανάπτυξη, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο που ενισχύει περαιτέρω την κρίση.

Η γαλλική περίπτωση λειτουργεί ως καθρέφτης για ολόκληρη την Ευρώπη. Οι δομές οι οποίες φαίνονται εύρωστες στην επιφάνεια

αποδεικνύονται ευάλωτες μπροστά στις παγκόσμιες οικονομικές πιέσεις, στις δημογραφικές αλλαγές και στις τεχνολογικές εξελίξεις. Η Ευρώπη συνολικά αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα: αυξανόμενο δημόσιο χρέος σε πολλές χώρες, χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, αυξανόμενη ανισότητα και κοινωνική πόλωση. Η περίπτωση της Γαλλίας, με την πολιτική αναταραχή και τις οικονομικές δυσκολίες της, αποκαλύπτει τα δομικά προβλήματα που μπορούν να πλήξουν οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα, εάν οι πολιτικές και οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις δεν προχωρήσουν αποτελεσματικά.

Η Γαλλία, όπως και πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, βασίζεται σε ένα μείγμα κρατικού παρεμβατισμού, κοινωνικών παροχών και αγορών που ρυθμίζονται αυστηρά από το κράτος. Αυτή η ισορροπία, η οποία σε προηγούμενες δεκαετίες διασφάλιζε την κοινωνική ειρήνη και την οικονομική ανάπτυξη, πλέον δέχεται πίεση από πολλαπλές κατευθύνσεις. Η παγκοσμιοποίηση έχει επιφέρει ανταγωνισμό από χώρες με χαμηλότερο κόστος παραγωγής, ενώ οι τεχνολογικές εξελίξεις αλλάζουν τις παραδοσιακές αγορές εργασίας και απαιτούν νέες δεξιότητες, που το εκπαιδευτικό σύστημα δεν προλαβαίνει να παρέχει σε ικανοποιητικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, η δημογραφική γήρανση αυξάνει το κόστος των συντάξεων και της υγειονομικής περίθαλψης, επιβα-

ρύνοντας ακόμα περισσότερο τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η κρίση αυτή έχει επίσης διεισδυτικές διαστάσεις. Η Ευρώπη, ως οικονομική και πολιτική ένωση, επηρεάζεται άμεσα από τις αλλαγές στη διεθνή οικονομία. Η Γαλλία, ως βασικός οικονομικός παίκτης, επηρεάζεται και επηρεάζει από την οικονομική πορεία της Ευρωζώνης και τις αποφάσεις των ευρωπαϊ-

“
Η Ευρώπη, και ειδικότερα η Γαλλία, καλείται ν’ αντιμετωπίσει αυτήν την πρόκληση όχι μόνο με βραχυπρόθεσμα μέτρα, αλλά με μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που συνδυάζει οικονομική βιωσιμότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και πολιτική σταθερότητα
”

κών θεσμών. Η αδυναμία της να προσαρμοστεί σε νέες συνθήκες, όπως οι αυξήσεις των επιτοκίων, η ενεργειακή κρίση και οι εμπορικές διακυμάνσεις, δεν αποτελεί μόνο εσωτερικό ζήτημα, αλλά και ζήτημα που επηρεάζει ολόκληρη την Ευρώπη. Η κρίση της Γαλλίας μπορεί να λειτουργήσει ως πρόδρομος μιας ευρύτερης ευρωπαϊκής κρίσης,

εάν δεν αναληφθούν έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αναδεικνύει η γαλλική περίπτωση είναι η αδυναμία συνδυασμού οικονομικής προσαρμογής με κοινωνική δικαιοσύνη. Οι μεταρρυθμίσεις που θα μπορούσαν να βελτιώσουν την οικονομική βιωσιμότητα συχνά προκαλούν κοινωνικές εντάσεις και πολιτική αντίδραση. Η πρόκληση για τη Γαλλία και την Ευρώπη, συνολικά, είναι να βρεθεί η ισορροπία μεταξύ αυτών των δύο στόχων. Η αποτυχία σε αυτόν τον τομέα μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω κοινωνική διάσπαση, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι εντάσεις και να μειώνεται η δυνατότητα συλλογικής δράσης για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων.

Η κρίση της Γαλλίας προσφέρει επίσης μαθήματα για την ευρωπαϊκή συνεργασία. Η ανάγκη για κοινές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές στρατηγικές γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική. Η ατομική αντιμετώπιση των προβλημάτων από κάθε χώρα ενδέχεται να είναι αναποτελεσματική μπροστά σε παγκόσμιες προκλήσεις, όπως οι ενεργειακές κρίσεις, η κλιματική αλλαγή και η τεχνολογική μετάβαση.

Επιπλέον, η κρίση αυτή αναδεικνύει την ανάγκη για μεταρρυθμίσεις στο πολιτικό σύστημα. Οι παραδοσιακοί μηχανισμοί λήψης αποφάσεων συχνά αποδεικνύονται ανεπαρκείς μπροστά στις ταχείες

και πολύπλοκες αλλαγές της εποχής μας. Η συμμετοχή των πολιτών, η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών διαδικασιών πρέπει να ενισχυθούν για να επανακτηθεί η εμπιστοσύνη και να επιτευχθεί κοινωνική συνοχή.

Συνολικά, η Γαλλία λειτουργεί ως καθρέφτης της ευρωπαϊκής κρίσης. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά και θεσμικά, αναδεικνύουν τα δομικά ζητήματα τα οποία μπορούν να πλήξουν ολόκληρη την Ευρώπη. Η ικανότητα της Γαλλίας να προσαρμοστεί, να μεταρρυθμίσει και να διατηρήσει κοινωνική συνοχή θα καθορίσει το μέλλον της ίδιας της χώρας, αλλά και την πορεία της ευρωπαϊκής ηπείρου στο σύνολό της. Η κρίση αυτή αποτελεί μια ευκαιρία για αναστοχασμό και δράση, απαιτώντας συλλογική ευθύνη, στρατηγική όραση και αποφασιστικότητα από τους πολιτικούς, τους πολίτες και τους θεσμούς.

Η Ευρώπη, και ειδικότερα η Γαλλία, καλείται ν’ αντιμετωπίσει αυτήν την πρόκληση όχι μόνο με βραχυπρόθεσμα μέτρα, αλλά με μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που συνδυάζει οικονομική βιωσιμότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και πολιτική σταθερότητα. Η ιστορική εμπειρία δείχνει ότι η αποτυχία στη διαχείριση κρίσεων μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες, αλλά η σωστή στρατηγική και η συνεργασία μπορούν να μετατρέψουν την κρίση σε ευκαιρία για ανανέωση και πρόοδο.

Η Γαλλία και η οικονομική και κοινωνική κρίση ως καθρέφτης δομών

Φανερώνει πολλές από τις ενδογενείς αδυναμίες που πλήττουν ολόκληρη την ήπειρο

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ:

Το νέο πεδίο μάχης και τι φέρνουν τα νομοσχέδια

Συνθήκες έντονης παρέμβασης ή εργαλεία για πάταξη της φοροδιαφυγής;

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ
karaiskou@sigmatv.com

Σωρεία αντιδράσεων έχει προκαλέσει η προτεινόμενη φορολογική μεταρρύθμιση στην Κύπρο. Τα έξι νομοσχέδια, που δημοσιεύθηκαν στις 18 Ιουλίου, δημιούργησαν έντονες διαφωνίες φέρνοντας τα «πάνω-κάτω», με αποτέλεσμα η δημόσια διαβούλευση, που ήταν προγραμματισμένη αρχικά έως τις 25 Αυγούστου, να παραταθεί μέχρι τις 10 Σεπτεμβρίου. Στο επίκεντρο των αντιδράσεων βρίσκονται τα εργαλεία που δόθηκαν στο Τμήμα Φορολογίας για κλείσιμο σε «παράθυρα» φοροαποφυγής και την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Επαγγελματικοί σύνδεσμοι και επιχειρηματικοί φορείς κάνουν λόγο για «φορο-τρομοκρατία» και υπερεξουσίες που παρέχει η μεταρρύθμιση στον Έφορο Φορολογίας, υποστηρίζοντας ότι τα μέτρα ενδέχεται να πλήξουν την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα της Κύπρου. Επαγγελματίες του νομικού και λογιστικού κόσμου χαρακτήρισαν υπερβολικές ορισμένες προνοιές των νομοσχεδίων, επισημαίνοντας ότι προκαλούν ανησυχίες και χρήζουν διόρθωσης.

Σύμφωνα με το συνδικαλιστικό κίνημα, η φορολογική μεταρρύθμιση αφήνει εκτός το 50% των εργαζομένων που βρίσκονται κάτω από το φορολογητέο εισόδημα και την ίδια ώρα απουσιάζουν μέτρα για ανακούφισή τους από το βάρος της έμμεσης φορολογίας. Ανέφεραν, επίσης, ότι οι φοροελαφρύνσεις θα δίδονται κάτω από πολλές προϋποθέσεις, ενώ οι απόψεις τους δεν λήφθηκαν υπόψη.

Επικριτικά τοποθετήθηκαν τις προηγούμενες μέρες και τα δύο μεγαλύτερα κόμματα, ΔΗΣΥ

και ΑΚΕΛ.

«Πρόνοιες που πλήττουν της επιχειρηματικότητα, την ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προσέλκυση επενδύσεων δεν θα γίνουν αποδεκτές», ανέφερε η πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αννίτα Δημητρίου, μέσω γραπτής ανακοίνωσης (25/08).

Ο Επικεφαλής του Τομέα της Οικονομίας του ΑΚΕΛ, Χάρης Πολυκάρπου, υπογράμμισε ότι η φορολογική μεταρρύθμιση δεν θα γίνει με απειλές.

«Ο κ. Χριστοδουλίδης θα πρέπει ν' αντιληφθεί ότι οι αλλαγές στο φορολογικό σύστημα της χώρας επηρεάζουν τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα της κοινωνίας και των εργαζομένων και δεν πρόκειται να γίνουν στο πόδι με τελεσίγραφα», είπε, μεταξύ άλλων (28/08).

Κοινή συνισταμένη όλων των αντιδράσεων είναι ότι τα νομοσχέδια που παρουσιάστηκαν απέχουν από αυτό που αρχικά παρουσιάστηκε τον Φεβρουάριο στο Προεδρικό. Μεταξύ των αντιδράσεων, και ότι η προεκλογική δέσμευση του Προέδρου Χριστοδουλίδη προέβλεπε αφορολόγητο εισόδημα €24.000, ενώ με τη μεταρρύθμιση διαμορφώνεται στις €20.500.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας,

κληθείς τις προηγούμενες μέρες να τοποθετηθεί για τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι ακούει πολλά αλλά δεν βλέπει καμία ιδέα, καμία εισήγηση.

“

Η παραοικονομία στην Κύπρο βρίσκεται στο 23,7% του ετήσιου ΑΕΠ

Η «μάχη» για πάταξη της παραοικονομίας

Στην αντιπρόθεση πέρασε και το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο, σε ανακοίνωση (26/08), ζητούσε απ' όσους διαφωνούν να προσδιορίσουν τα σημεία αλλά και να εξηγήσουν τι ακριβώς αντιπροσωπεύουν.

«Μας προξενεί πραγματικά εντύπωση που κάποιοι εμφανίζονται να εναντιώνονται στα μέτρα για πάταξη της φοροδιαφυγής και της παραοικονομίας, τα οποία περιλαμβάνονται στα σχετικά νομοσχέδια, τη στιγμή μάλιστα που μελέτες δείχνουν ότι η παραοικονομία, που βασίζεται στη φοροδιαφυγή

και φοροαποφυγή, είναι περίπου στο 25% του ΑΕΠ», αναφέρει η ανακοίνωση.

Αφήνοντας αιχμές, η ανακοίνωση τονίζει ότι η πορεία για πάταξη της μαύρης οικονομίας είναι παράλληλα με την αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης να «καθαρίσει» το όνομα της Κύπρου από επιπτώσεις προηγούμενων πολιτικών.

Σύμφωνα με τη μελέτη του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου, η παραοικονομία στην Κύπρο βρίσκεται στο 23,7% του ετήσιου ΑΕΠ, κάτι που μεταφράζεται σε περίπου €8 δισ. ετησίως. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 17%, με την Κύπρο να κατατάσσεται πέμπτη μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών σε επίπεδο παραοικονομίας και ως αποτέλεσμα στερεί πολύτιμα έσοδα από το κράτος.

Μάκης Κεραυνός: Δεν θα καταθέσω «κουτσουρεμένη» μεταρρύθμιση

Ο Υπουργός Οικονομικών, Μάκης Κεραυνός, δήλωσε την Τετάρτη (27/08) ότι, σε περίπτωση που η Βουλή προχωρήσει σε εκτεταμένες αλλαγές στη μεταρρύθμιση, ο ίδιος δεν προτίθεται να την καταθέσει «κουτσουρεμένη»

και είναι διατεθειμένος ακόμη και να την αποσύρει.

Όπως είπε, οι πρόνοιες έχουν ελεγχθεί από εμπειρογνώμονα για συμβατότητα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και ο στόχος είναι η πάταξη της παραοικονομίας. Πρόσθεσε ότι έχει υπάρξει ίσως η μεγαλύτερη διαβούλευση για μεταρρύθμιση, με συναντήσεις με οργανωμένους φορείς.

Στις 15 Σεπτεμβρίου ο Υπουργός Οικονομικών θα έχει νέα συνάντηση με τους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Φόρος Εισοδήματος - Αλλάζουν οι συντελεστές

Η φορολογική μεταρρύθμιση προβλέπει τροποποιήσεις στους φορολογικούς συντελεστές στο Φορολογητέο Εισόδημα. Σύμφωνα με τις προτεινόμενες αλλαγές, τα εισοδήματα μέχρι €20.500 τον χρόνο δεν θα φορολογούνται. Τα εισοδήματα από €20.501 - €30.000 θα φορολογούνται 20%, από €30.001 - €40.000 με 25%, από €40.001 - €80.000 με 30%. Εισοδήματα άνω των €80.000 θα φορολογούνται με συντελεστή 35%.

Ουσιαστικά, το αφορολόγητο εισόδημα αυξάνεται κατά €1.000, δηλαδή από €19.500 που ισχύει σήμερα, ανέρχεται στις €20.500. Την ίδια ώρα, προβλέπεται και άνοιγμα των φορολογικών κλιμακίων, με τα πιο υψηλά στρώματα να φορολογούνται λιγότερο σε σύγκριση με το υφιστάμενο πλαίσιο.

Ο «Πίνακας 1» δείχνει τους συντελεστές στον φόρο εισοδήματος σήμερα και τι θα ισχύει με τη μεταρρύθμιση.

Πιστωτικές εκπτώσεις

Όπως αναφέρει το τροποποιητικό νομοσχέδιο (Νόμος που τροποποιεί τους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Κανονισμούς, για σκοπούς υπολογισμού του φορολογητέου εισοδήματος ατόμου που είναι κάτοικος της Δημοκρατίας), θα χορηγούνται οι εξής εκπτώσεις, εφόσον το οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις €80.000, και

pwc

We accelerate what's possible
so you can
turn vision into value

στην περίπτωση μονήρους προσώπου δεν υπερβαίνει τις €40.000:

- €1.000 σε κάθε γονέα για κάθε εξαρτώμενο τέκνο. Στην περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας ή στην περίπτωση γονέων που δεν είναι σύζυγοι ή σύμβιοι μεταξύ τους και ο ένας γονέας έχει πλήρη επιμέλεια των εξαρτώμενων τέκνων χορηγείται έκπτωση €2.000 ανά εξαρτώμενο τέκνο στον γονέα που έχει την επιμέλεια, εξαιρουμένου του φοιτητή, και δεν χορηγείται οποιαδήποτε έκπτωση στον γονέα που δεν έχει την επιμέλεια. Στην περίπτωση που οι γονείς δεν είναι σύζυγοι ή σύμβιοι μεταξύ τους και οι οποίοι έχουν κοινή επιμέλεια των εξαρτώμενων τέκνων τους, χορηγείται έκπτωση €1.000 ανά γονέα για κάθε εξαρτώμενο τέκνο. Στην περίπτωση με εξαρτώμενο τέκνο που είναι φοιτητής του οποίου οι γονείς δεν είναι σύζυγοι ή σύμβιοι μεταξύ τους, χορηγείται έκπτωση €1.000 ανά γονέα.

- Φορολογική έκπτωση έως €1.500 σε κάθε σύζυγο, ή σύμβιο ή μονήρες πρόσωπο για τους τόκους που καταβάλλονται σε εξυπρετούμενο δάνειο για αγορά πρώτης κατοικίας που βρίσκεται εντός της χώρας, ή για δαπάνη σε ενοίκιο με την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία. Διευκρινίζεται ότι η κύρια κατοικία είναι εντός της Δημοκρατίας και αποτελεί ιδιοκτησία τουλάχιστον ενός εκ των δύο συζύγων ή συμβίων ή του μονήρους προσώπου και το εξυπηρετούμενο δάνειο είναι επί ονόματι τουλάχιστον ενός εκ των δύο συζύγων ή συμβίων ή του μονήρους προσώπου. Επιπλέον, η φορολογική ελάφρυνση θα παρέχεται με την προϋπόθεση ότι κανένας εκ των δύο συζύγων ή συμβίων ή του μονήρους προσώπου δεν έχει άλλη κατοικία στη Δημοκρατία.

- Φορολογική έκπτωση έως €1.000 σε κάθε σύζυγο, ή σύμβιο ή μονήρες πρόσωπο αναφορικά με το σύνολο των δαπανών που έγιναν για ενεργειακή απόδοση κύριας κατοικίας, για συστήματα ΑΠΕ, για μπαταρίες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και για ηλεκτρικά οχήματα.

Τι άλλο θα θεωρείται «εισόδημα»

Σύμφωνα με το τροποποιητικό νομοσχέδιο για τον Φόρο Εισοδήματος, διευρύνεται «τι θεωρείται φορολογητέο εισόδημα».

Θα φορολογούνται οποιαδήποτε κίνητρα για την αποδοχή εργοδότησης ή διορισμού σε αξίωμα, φιλοδωρήματα που παραχωρούνται χαριστικά κατά την αφυπηρέτηση ή πρόωρη αφυπηρέτηση, καθώς και το όφελος που παραχωρείται βάσει Σχεδίου Πρόωρης Αφυπηρέτησης.

Ειδικότερα, θα φορολογούνται εισοδήματα και κέρδη που παρέχονται αναφορικά με αξίωμα ή μισθωτές υπηρεσίες, στο άτομο το οποίο κατέχει το αξίωμα ή παρέχει τις μισθωτές υπηρεσίες ή σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειάς του, και συγκεκριμένα:

- Η ετήσια αξία καταλύματος, στέγης, οικίας ή διατροφής.
- Οποιοδήποτε επίδομα.

- Όφελος που παρέχεται ως κίνητρο για την αποδοχή εργοδότησης ή διορισμού σε αξίωμα και όφελος που παρέχεται πριν από την έναρξη της εργοδότησης ή του διορισμού.

- Φιλοδώρημα που παραχωρείται χαριστικά κατά την αφυπηρέτηση ή την πρόωρη αφυπηρέτηση ή τη λήξη ή τον πρόωρο τερματισμό σύμβασης εργοδότησης ή σύμβασης διορισμού σε αξίωμα.

- Όφελος που παραχωρείται βάσει Σχεδίου Πρόωρης Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων.

- Αποζημίωση για τον τερματισμό εργοδότησης ή διορισμού σε αξίωμα, η καταβολή της οποίας δεν προνοείται σε σύμβαση εργοδότησης ή σύμβαση διορισμού σε αξίωμα ή σε συλλογική σύμβαση ή κανονισμούς ή οποιοσδήποτε άλλους όρους διέπουν την εργοδότηση ή τον διορισμό σε αξίωμα.

Συν τοις άλλοις, δεν θα φορολογούνται επιδόματα ή βοηθήματα που καταβάλλονται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, ή την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων.

Επιχειρήσεις

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ο εταιρικός φόρος αυξάνεται από το 12,5% στο 15%. Παράλληλα, μειώνεται η έκτακτη αμυντική εισφορά, από το 17,5% στο 5% (μείωση φόρου παρακράτησης σε πραγματική διανομή μερισμάτων) και καταργείται η λογιζόμενη διανομή μερισμάτων.

Τι άλλο προβλέπουν τα νομοσχέδια:

- Θα υπάρχει έλεγχος κατά πόσον οι μισθοί διευθυντών ή υπαλλήλων που είναι και μέτοχοι σε μία εταιρεία είναι ρεαλιστικοί, ώστε να δηλώνεται το σωστό εισόδημα για φορολογικούς σκοπούς.
- Θα φορολογούνται 8% τα κέρδη οποιουδήποτε προσώπου

που προκύπτουν από την διάθεση κρυπτοστοιχείων.

- Τα φορολογικά έγγραφα θα πρέπει να φυλάσσονται για περίοδο οκτώ ετών (σήμερα ισχύει για έξι χρόνια).

- Ο Έφορος Φορολογίας θα δικαιούται να εγγράφει στο Φορολογικό Μητρώο άτομο που το εισόδημά του εμπίπτει στο φορολογητέο και υπέχει υποχρέωσης να

“

Μάκης Κεραυνός:
Οι πρόνοιες έχουν ελεγχθεί από εμπειρογνώμονα για συμβατότητα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο

υποβάλει σχετική ειδοποίηση για εγγραφή και εξασφάλιση αριθμού φορολογικής ταυτότητας.

- Ο Έφορος θα δικαιούται να εγγράφει στο Φορολογικό Μητρώο εταιρεία που υπέχει υποχρέωσης να υποβάλει σχετική ειδοποίηση για εγγραφή και εξασφάλιση αριθμού φορολογικής ταυτότητας αμέσως μετά τη σύσταση ή εγγραφή της.

- Ο Έφορος Φορολογίας, μετά από ειδοποίηση, θα έχει το δικαίωμα, να ζητεί στοιχεία που αφορούν φορολογικά ζητήματα, ακόμη κι αν αυτά καλύπτονται από τραπεζικό ή επαγγελματικό απόρρητο και να απαιτεί την παρουσίαση λογαριασμών, βιβλίων ή άλλων σχετικών εγγράφων.

- Σε περίπτωση που μια εταιρεία δεν συμμορφώνεται φορολογικά, δεν εξέδωσε τιμολόγια (ή εξέδωσε ανακριβή τιμολόγια) ή δεν εξέδωσε απόδειξη για συναλλαγή άνω των €500, τότε ο δικαστής έχει τη δυνατότητα να εκδώσει διάταγμα αναστολής της επιχείρησης και

σφράγισης των υποστατικών της για χρονικό διάστημα 48 ωρών. Σε περίπτωση που δεν αποπληρωθεί το ποσό ή δεν γίνει διευθέτηση με τον Έφορο Φορολογίας, τότε ο δικαστής θα έχει τη δυνατότητα να σφραγίζει το υποστατικό για περαιτέρω χρονικό διάστημα (7 ημερών) ή μέχρι συμμόρφωσης.

- Ενοίκια άνω των €500 θα καταβάλλονται μόνο μέσω τραπεζικού εμβάσματος, πληρωμής με πιστωτική κάρτα ή οποιουδήποτε άλλου αναγνωρισμένου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

- Απαλείφονται κάποιες φοροπαλλαγές που τυχάνουν τα επενδυτικά ταμεία και θα υπάρχει φορολόγηση από την πώληση μεριδίων.

- Ειδικό φορολογικό καθεστώς «non-dom» (non-domiciled residents): Δυνατότητα στους δικαιούχους να το συνεχίσουν ακόμα και μετά τα 17 χρόνια που ισχύει σήμερα, χωρίς να καταβάλλουν έκτακτη αμυντική εισφορά στα μερίσματα και τους τόκους, με την καταβολή ποσού €250.000 επισίως για πέντε χρόνια, προκαταβολικά.

- Αν μία εταιρεία δεν υπάρχει φορολογικά, τότε θα φορολογούνται οι μέτοχοι (δυνατότητα άρσης του εταιρικού πέπλου).

- Καταργείται το κίνητρο που εξαιρούσε από τη φορολογία τους τόκους που προέκυπταν όταν μια κυπριακή εταιρεία αποκτούσε το 100% των μετοχών μιας άλλης εταιρείας.

- Όταν μια εταιρεία διαπράξει αδίκημα, θα ευθύνεται τόσο η ίδια όσο και οι εκτελεστικοί διευθυντές της. Αν οι διευθυντές δεν είναι φυσικά πρόσωπα αλλά άλλες εταιρείες, η ευθύνη θα επεκτείνεται στους δικούς τους συμβούλους και διευθυντές, συνεχίζοντας «αλυσιδωτά» μέχρι να φτάσει σε φυσικά πρόσωπα. Διευκρινίζεται ότι, ως «εκτελεστικός διευθυντής» θεωρείται οποιοδήποτε μέλος διοικητικού συμβουλίου, παραλήπτης, διαχειριστής ή εκκαθαριστής.

- Όταν μια εταιρεία οφείλει φόρους ή παρέλειψε να υποβάλει φορολογικές δηλώσεις για οποιοδήποτε έτος ή όταν διεξάγεται έλεγχος από το Τμήμα Φορολογίας, τότε δεν θα μπορεί να διαγραφεί από το μητρώο Εφόρου Εταιρειών. Επίσης, δεν θα έχει τη δυνατότητα να προβεί σε αλλαγή ή διαγραφή διευθυντών ή αξιωματούχων από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών.

- Σε περίπτωση που κάποιος χρωστάει περισσότερα από €3.000 σε φόρους και καθυστερεί να πληρώσει πάνω από 30 μέρες, τότε ο Έφορος Φορολογίας θα έχει τη δυνατότητα να δεσμεύσει μετοχές σε εταιρεία που κατέχει αυτό το πρόσωπο, ως εγγύηση για να εξασφαλίσει την πληρωμή. Η δεσμεύση σημαίνει ότι δεν θα είναι δυνατή η πώληση ή μεταβίβαση των μετοχών μέχρι να πληρωθεί το χρέος.

- Αν κάποιος οφείλει στον Φόρο ποσό πέραν των €10.000, τότε κατόπιν δικής του αίτησης στον Υπουργό Οικονομικών θα μπορεί να το καλύψει παραδίδοντας ακίνητο στη Δημοκρατία, έναντι της οφειλής. Μετά από πρόταση του Εφόρου Φορολογίας και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, δύναται να γίνει αποδεκτή η ανταλλαγή. Τέτοια ανταλλαγή θα μπορεί να γίνει με την προϋπόθεση ότι το προτεινόμενο ακίνητο είναι ελεύθερο από οποιαδήποτε βάρη/επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση που η αξία του ακινήτου είναι μεγαλύτερη των οφειλών, η διαφορά επιστρέφεται στον ιδιοκτήτη του ακινήτου. Σε περίπτωση που η αξία του ακινήτου είναι μικρότερη των οφειλών, τότε ο ιδιοκτήτης θα πληρώνει τη διαφορά, αλλιώς η μεταβίβαση του ακινήτου δεν προωθείται.

Φορολογική μεταρρύθμιση μετά από δύο δεκαετίες

Η τελευταία ευρεία φορολογική μεταρρύθμιση στην Κύπρο έγινε το 2002, ένεκα της ανάγκης εναρμόνισης της Κύπρου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Το έργο έχει ανατεθεί στο Κέντρο Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου και το προσχέδιο παρουσιάστηκε στις 26 Φεβρουαρίου στο Προεδρικό Μέγαρο.

Υπενθυμίζεται ότι, όταν είχε παρουσιαστεί το προσχέδιο, ο επιχειρηματικός κόσμος και η πλειονότητα των πολιτικών δυνάμεων το είχαν αποσιμώσει θετικά. ΔΗΣΥ, ΕΛΑΜ και κόμματα της συγκυβέρνησης, ως πρώτη αντίδραση είχαν αναφέρει ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, με τον ΔΗΣΥ να εντοπίζει και σημεία που προβληματίζουν. Από την άλλη, ΑΚΕΛ και Οικολόγοι είχαν προτάξει την απουσία κοινωνικών μέτρων και τόνισαν τον κίνδυνο έμμεσων φορολογιών.

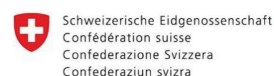
Στόχος της Κυβέρνησης είναι η Φορολογική Μεταρρύθμιση να τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2026.

Προκήρυξη Διαγωνισμού

Ο Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ) προκηρύσσει διαγωνισμό εκτιμώμενης αξίας €74.000 πλέον ΦΠΑ για την ανακαίνιση των γραφείων του στη Λευκωσία. Οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς μπορούν να λάβουν τα έγγραφα του Διαγωνισμού, χωρίς καμία χρέωση, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κατόπιν συνεννοήσεως με την Αρχιτέκτονα του έργου, κα Νάγια Σαββίδου (τηλ: 22765634).

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών: **08/09/2025 και ώρα 12:00 μ.**

Το έργο χρηματοδοτείται από τον Ελβετικό Μηχανισμό Χρηματοδότησης (Second Swiss Contribution 2019-29).

Γαλλία: Τα σενάρια της προδικασμένης κατάρρευσης της κυβέρνησης Μπαϊρού

Γνωρίζει ότι η μάχη είναι χαμένη, αλλά επιμένει να παρουσιάζεται ως «Κασσάνδρα»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

Η μαθημένη για Γαλλία βρίσκεται ξανά στο χείλος μιας νέας πολιτικής κρίσης, μετά την αιφνιδιαστική απόφαση του Πρωθυπουργού Φρανσουά Μπαϊρού να υποβάλει την κυβέρνησή του σε ψήφο εμπιστοσύνης στη Βουλή, στις 8 Σεπτεμβρίου. Πρόκειται για ένα σιόκιμα υψηλού ρίσκου, το οποίο «εγκλωβίζει» τον Πρόεδρο Εμμανουέλ Μακρόν σε μια πολιτική κατάσταση με ελάχιστες επιλογές διαφυγής. Την ίδια ώρα, η κοινωνική δυσσέρεσκεια φουντώνει. Το κίνημα «Bloquons Tout» («Να τα μπλοκάρουμε όλα»), που θυμίζει τα «Κίτρινα Γιλέκα», ετοιμάζει μεγάλη κινητοποίηση στις 10 Σεπτεμβρίου, με την υποστήριξη του Ζαν-Λικ Μελανσόν και τη συμπαράσταση των συνδικάτων που αντιδρούν στα μέτρα λιτότητας και στον σχεδιασμό για περικοπές και κατάρρευση αργιών.

Νέα πολιτική κρίση στη Γαλλία

Η νέα πολιτική αναταραχή δεν προκαλεί καμία εντύπωση, αφού δεν είναι τίποτε άλλο παρά απόρροια της αιφνιδιαστικής διάλυσης της Εθνοσυνέλευσης που αποφάσισε ο Μακρόν τον Ιούλιο του 2024, μετά την ήττα του στις ευρωεκλογές. Αντί να προσφέρει «σαφήνεια», όπως διακήρυξε, η νέα Βουλή αναδείχθηκε κατακερματισμένη σε τρεις πόλους - κεντρώους, λαϊκιστική δεξιά και αριστερά - χωρίς καμία παράταξη να μπορεί να σχηματίσει πλειοψηφία.

Ο πρώτος Πρωθυπουργός μετά τη διάλυση, Μισέλ Μπαρνιέ, κατάφερε να παραμείνει στη θέση του μόλις μέχρι τον Δεκέμβριο, όταν σύσσωμη η αντιπολίτευση καταψήφισε τον προϋπολογισμό του. Σήμερα, ο διάδοχός του, Φρανσουά Μπαϊρού, φαίνεται να βαδίζει στον ίδιο δρόμο. Ωστόσο, σε αντίθεση με τον προκατόχο του, δεν θέλησε να περάσει μήνες μαρτυρικών διαβουλεύσεων. Αντίθετα, αποφά-

σισε να ρισκάρει τα πάντα σε μια ψήφο εμπιστοσύνης, όπως ένας τζογαδόρος που ποντάρει όλα του τα χρήματα σε μία και μόνο ζαριά.

Πολιτικοί αναλυτές εξηγούν ότι τα μαθηματικά δεν βγαίνουν για την κυβέρνηση Μπαϊρού. Οι τέσσερις κυβερνητικοί εταίροι διαθέτουν 210 έδρες, ενώ οι αντίπαλοι από δεξιά κι αριστερά μαζί συγκεντρώνουν 353. Για να έχει κάποια πιθανότητα, ο Μπαϊρού θα χρειαζόταν είτε τους Σοσιαλιστές (66 έδρες) είτε το Εθνικό Μέτωπο της Μαρίν Λεπέν (123). Ακόμη και μια αποχή των βουλευτών της Λεπέν θα μπορούσε να του ανοίξει παράθυρο σωτηρίας, αν συνδυαζόταν με σιωπηρή ανοχή μικρότερων κομμάτων. Όμως οι Σοσιαλιστές αποκλείουν κάθε στήριξη, ενώ οι περισσότερες αντιπολιτευτικές φωνές διαμνύουν ότι δεν πρόκειται να σώσουν έναν ήδη αποδυναμωμένο πρωθυπουργό.

Ο ίδιος δείχνει να γνωρίζει ότι η μάχη είναι χαμένη, αλλά επιμένει να παρουσιάζεται ως «Κασσάνδρα» που προειδοποιεί για τον κίνδυνο χρεοκοπίας της Γαλλίας και την ανάγκη άμεσου ελέγχου του δημόσιου χρέους. Ίσως πρόκειται

για μιαν απέλπιδα προσπάθεια να καταγραφεί στην ιστορία ως εκείνος που είδε τον κίνδυνο, αλλά δεν εισακούστηκε. Ίσως, πάλι, να έχει στο μυαλό του την προεδρική εκλογή του 2027.

Αν η κυβέρνηση καταρρεύσει στις 8 Σεπτεμβρίου, η ανάγκη των εξαγγελθεισών κινητοποιήσεων ίσως εκλείψει, αλλά η χώρα θα βρεθεί αντιμέτωπη με ακόμη βαθύτερο θεσμικό αδιέξοδο. Ο Μακρόν δύσκολα θα υποκύψει

Στον αέρα η οικονομία

Η εβδομάδα που πέρασε βρήκε τους επενδυτές ν' αντιδρούν νευρικά στο ενδεχόμενο πολιτικής αστάθειας, με τις μετοχές να σημειώνουν πτώση έως και 2% και τις αποδόσεις των ομολόγων να εκτοξεύονται.

Εάν η κυβέρνηση καταρρεύσει, ο Μακρόν θα βρεθεί σε μια κατάσταση ακόμα πιο βαθιάς πολιτικής κρίσης, χωρίς σαφή δρόμο για την ψήφιση του προϋπολογισμού και

κράτος πρόνοιας που απορρόφησε το 51,4% του ΑΕΠ το 2024, αφήνοντας ελάχιστο χώρο για δαπάνες σε τομείς όπως η άμυνα. Και, όμως, ακόμη και αυτά τα δυσθεώρητα έσοδα δεν επαρκούν. Ο Μπαϊρού προειδοποίησε για μια «χρόνια ασθένεια του χρέους» που διογκώνεται κατά 12 εκατ. ευρώ την ώρα επί δύο δεκαετίες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι το δημόσιο χρέος της Γαλλίας θα εκτοξευθεί φέτος στο 116% του ΑΕΠ.

Αν θα περίμενε κανείς ένα τέτοιο δημοσιονομικό αδιέξοδο να δημιουργήσει την ανάγκη για έκτακτες πολιτικές πρωτοβουλίες, η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Το πολιτικό προσωπικό, από δεξιά έως αριστερά, δείχνει περισσότερο πρόθυμο να αυξήσει φόρους παρά να μειώσει δαπάνες ή να αγγίξει τις ευαίσθητες κοινωνικές παροχές. Ο Μακρόν, που ξεκίνησε τη θητεία του με φιλοδοξία να μεταρρυθμίσει την αγορά εργασίας και να προωθήσει αλλαγές στο συνταξιοδοτικό, έχει πλέον χάσει την ορμή του.

Ο Μπαϊρού, ήδη από τον Φεβρουάριο, είχε προωθήσει έναν προϋπολογισμό με έμφαση σε φορολογικές επιβαρύνσεις και χωρίς

Η νέα πολιτική αναταραχή είναι απόρροια της αιφνιδιαστικής διάλυσης της Εθνοσυνέλευσης που αποφάσισε ο Μακρόν τον Ιούλιο του 2024

στις φωνές που ζητούν την παραίτησή του, αλλά ποιος θ' αναλάβει πρωθυπουργός μετά την πτώση δύο διαδοχικών κυβερνήσεων; Η Μαρίν Λεπέν πιέζει ήδη για νέες εκλογές, τώρα που το Σύνταγμα το επιτρέπει, όμως μια νέα αναμέτρηση μάλλον θα ενισχύσει περαιτέρω την άνοδο της άκρας δεξιάς παρά θα λύσει το αδιέξοδο.

με το ενδεχόμενο νέων εκλογών να πλανάται, αν και κανείς δεν περιμένει διαφορετικό αποτέλεσμα από το σημερινό αδιέξοδο της κατακερματισμένης Εθνοσυνέλευσης.

Οικονομολόγοι περιγράφουν μια ζοφερή οικονομική κατάσταση. Η ανεργία παραμένει σταθερά υψηλή, ενώ η πραγματική παραγωγική οικονομία πιέζεται από ένα

ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, ενώ χρησιμοποίησε κοινοβουλευτικά τεχνάσματα για να τον περάσει. Το σχέδιο για το 2026 προβλέπει συγκράτηση της αύξησης των δαπανών, ώστε να εξοικονομηθούν περίπου 44 δισ. ευρώ, αλλά και πάλι οι συνολικές δαπάνες θα συνεχίσουν να αυξάνονται.

Ειδικοί εξηγούν ότι το μεγαλύτερο κενό παραμένει η απουσία συζητήσεων για την ανάπτυξη. Μόνο μέσω μιας πραγματικής ενίσχυσης της παραγωγικότητας μπορεί η Γαλλία να ξεφύγει από το δημοσιονομικό τέλμα. Ο Μακρόν απέδειξε στην αρχή ότι αλλαγές είναι εφικτές, όμως το αυταρχικό ύφος του απέτυχε να πείσει την κοινωνία. Κανένας άλλος πολιτικός δεν δείχνει διατεθειμένος ν' αναλάβει το κόστος μιας νέας προσπάθειας.

Τα τρία σενάρια

Μέσα σε αυτήν την αβέβαιη κατάσταση, η αντιπολίτευση από αριστερά έως δεξιά δείχνει αποφασισμένη να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία. Η ανυποχώρητη «Ανυπότακτη Γαλλία» του Ζαν-Λικ Μελανσόν ανακοίνωσε πρώτη ότι θα κινηθεί για την ανατροπή της κυβέρνησης, ενώ ακολούθησαν οι Σοσιαλιστές, που έχουν χάσει κάθε ανοχή προς τον παλιό κεντρώο πολιτικό. Ο Εθνικός Συναγερμός της Μαρίν Λεπέν, που μέχρι πρό-

σφατα έμοιαζε διατεθειμένος να περιμένει μέχρι τις διαπραγματεύσεις για τον προϋπολογισμό, φαίνεται τώρα αποφασισμένος να συμβάλει κι αυτός στο «αποτελείωμα» του Πρωθυπουργού.

Σε περίπτωση που η κυβέρνηση καταρρεύσει, η μπάλα περνάει στα χέρια του Μακρόν, ενώ, σύμφωνα με την Politico, τα σενάρια που συζητούνται είναι τρία. Το πρώτο είναι ο διορισμός νέου πρωθυπουργού. Το ενδεχόμενο αυτό φαντάζει όλο

μέλους των Ρεπουμπλικανών, που θεωρείται ευέλικτος διαπραγματευτής με ανοίγματα ακόμη και προς την άκρα δεξιά.

Δεύτερη επιλογή είναι μια νέα διάλυση της Εθνοσυνέλευσης και πρόωρες εκλογές. Μια τέτοια κίνηση, ωστόσο, μοιάζει με διπλό στοίχημα, αφού η περσινή προσφυγή στις κάλπες ήταν ακριβώς αυτή που βύθισε τη Γαλλία στο σημερινό αδιέξοδο. Παρά ταύτα, οι φωνές που ζητούν νέα εκλογική αναμέτρηση πληθαίνουν,

Αν η κυβέρνηση καταρρεύσει στις 8 Σεπτεμβρίου, η ανάγκη των εξαγγελθεισών κινητοποιήσεων ίσως εκλείψει, αλλά η χώρα θα βρεθεί αντιμέτωπη με ακόμη βαθύτερο θεσμικό αδιέξοδο

και πιο δύσκολο, καθώς το Κοινοβούλιο παραμένει τριχοτομημένο μεταξύ αριστεράς, κεντροδεξιών συμμάχων και ακροδεξιάς. Ο Μακρόν έχει ήδη «κάψει» δύο πρωθυπουργούς σε λιγότερο από έναν χρόνο, τον Μισέλ Μπαρνιέ τον Δεκέμβριο και τώρα, πιθανότατα, τον Φρανσουά Μπαϊρού. Ένα από τα ονόματα που κυκλοφορούν είναι αυτό του υπουργού Άμυνας, Σεμπαστιάν Λεκονρού, στενού συνεργάτη του Μακρόν και πρώην

με τους Σοσιαλιστές να δηλώνουν ήδη σε ετοιμότητα και τη Μαρίν Λεπέν να καλεί δημοσίως για «νέα λαϊκή εντολή» μέσω ανάρτησής της στα κοινωνικά δίκτυα.

Τρίτο και πιο απομακρυσμένο σενάριο είναι η παραίτηση του ίδιου του Μακρόν. Αν και ο Γάλλος Πρόεδρος το αποκλείει κατηγορηματικά, ο Ζαν-Λικ Μελανσόν ανακοίνωσε ότι θα καταθέσει πρόταση μομφής και κατά του ίδιου, παρότι είναι σχεδόν βέβαιο ότι δεν

θα περάσει. Παράλληλα, η δημόσια συζήτηση για το ενδεχόμενο μιας πρόωρης αποχώρησης του Μακρόν έχει αρχίσει να βρίσκει χώρο στα τηλεοπτικά πάνελ και στα πολιτικά άρθρα.

Παραμονεύει η ακροδεξιά

«Υπάρχει μόνο μία διέξοδος από αυτό το πολιτικό αδιέξοδο, η επιστροφή στις κάλπες», δήλωσε ο Ζορντάν Μπαρντιέ, πρόεδρος του κόμματος της Μαρίν Λεπέν, σε συνέντευξή του στο τηλεοπτικό δίκτυο TF1. «Ο Εμμανουέλ Μακρόν πρέπει ν' αναγνωρίσει τη θεσμική παράλυση που ο ίδιος προκάλεσε και είτε να διαλύσει την Εθνοσυνέλευση είτε, προφανώς, να υποβάλει την παραίτησή του».

Η ισοπέδωση του Μπαρντιέ προκαλεί έκπληξη, καθώς η Μαρίν Λεπέν, η ιστορική ηγέτιδα του κόμματος, δεν μπορεί να είναι υποψήφια ούτε στις βουλευτικές ούτε στις προεδρικές εκλογές των επόμενων μηνών, εξαιτίας της καταδίκης της για υπεξαίρεση τον Μάρτιο. Η ίδια επιμένει στην αθωότητά της, ενώ η πολιτική της επιβίωση θα κριθεί από την απόφαση του εφετείου, που θα εξετάσει την υπόθεσή της το καλοκαίρι του 2026.

Ο Μακρόν δεν δείχνει πρόθυμος να παραιτηθεί, αλλά κρατά κλειστά τα χαρτιά του. Σύμφωνα με πηγές που επικαλούνται ξένα ΜΜΕ, ο

Γάλλος Πρόεδρος προειδοποίησε τους στενούς του συνεργάτες να «είναι έτοιμοι» για τις 8 Σεπτεμβρίου, όταν η κυβέρνηση του Μπαϊρού αναμένεται να καταρρεύσει σε ψηφοφορία εμπιστοσύνης.

Αναλυτές εκτιμούν ότι ο Γάλλος Πρόεδρος «δεν είναι υπέρ» μιας νέας πρόωρης κάλπης, αλλά «ποτέ δεν απέκλεισε» την άσκηση του συνταγματικού του δικαιώματος να διαλύσει τη Βουλή. Παράλληλα, η κοινή γνώμη φαίνεται να τάσσεται υπέρ μιας τέτοιας κίνησης, αφού δημοσκοπήσεις της Elabe έδειξε ότι το 69% ζητούν διάλυση της Εθνοσυνέλευσης, ενώ το 67% υποστηρίζουν ακόμη και την παραίτηση του ίδιου του Μακρόν.

Ωστόσο, μια νέα εκλογική αναμέτρηση θα μπορούσε να παγιδεύσει εκ νέου τη χώρα. Η απόφαση-έκπληξη του Μακρόν το περασμένο καλοκαίρι να προκηρύξει εκλογές μετά τον θρίαμβο του Εθνικού Συναγερμού στις Ευρωεκλογές βύθισε τη Γαλλία σε πολιτικό αδιέξοδο, καθώς ούτε ο Μπαϊρού ούτε ο προκατόχός του, Μισέλ Μπαρνιέ, μπόρεσαν να περάσουν προϋπολογισμούς που θα έπειθαν τις αγορές και τους δανειστές. Τα τελευταία γκάλοπ δείχνουν ότι μια νέα κάλπη θα μπορούσε να φέρει παρόμοιο αποτέλεσμα, με ακόμη μια Βουλή χωρίς σαφή πλειοψηφία.

www.sigmatv.com

f

x

yt

ig

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 1/9 ΣΤΙΣ 9:30
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ΗΡΘΕ ΚΙ ΕΔΕΣΕ
ΜΕ ΤΗ ΓΙΩΤΑ ΔΑΜΙΑΝΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟ

www.sigmatv.com

f

x

yt

ig

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 8/9 ΣΤΙΣ 17:50
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ΧΡΥΣΩΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ
ΜΕ ΤΗ ΧΡΥΣΩ ΛΕΦΟΥ

Η σαπίλα της Ε.Ε. και οι... βραχνοκόκορες στην αυλή της

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΟΥΛΑ
ΓΚΙΟΥΡΩΦ

Οποιος τολμή-
σει ν' ασκήσει
κριτική για την
πολιτική των
Βρυξελλών
αμέσως στο-
χοποιείται ως
ευρωσκεπτικιστής,
ακροδεξιός,
λαϊκιστής και στη χειρότερη πε-
ρίπτωση φιλορώσος.

Ασφαλώς κανένας δεν θα μπο-
ρούσε να χαρακτηρίσει τον πρώην
επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κε-
ντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και πρώην
Πρωθυπουργό της Ιταλίας, Μάριο
Ντράγκι, ως ευρωσκεπτικιστή, ο
οποίος πρόσφατα μίλησε έξω από
τα δόντια και προσγέωσε ανώμαλα
το αφήγημα των βραχνοκόκορων
που θέλουν να γίνουν βασιλιάδες
στο κοτέτσι της Ε.Ε.

Ο Μάριο Ντράγκι, κατά την ομι-
λία του στην ιταλική πόλη Ρίμινι,
άσκησε κριτική για τη στάση της Ε.Ε.
«Αναγκαστήκαμε ν' αποδεχθούμε
τους δασμούς που μας επέβαλε ο
μεγαλύτερος εμπορικός μας εταίρος
και ιστορικός μας σύμμαχος - οι
Ηνωμένες Πολιτείες. Παράλληλα,
δεχθήκαμε πιέσεις από την ίδια
χώρα ν' αυξήσουμε τις αμυντικές
δαπάνες μας, μια επιλογή που ίσως
έπρεπε να έχουμε κάνει, αλλά όχι
με τους όρους και τη χρονική σιγ-
μή που επιβλήθηκε», υπογράμμισε.

Ο πρώην κεντρικός τραπεζίτης
επεσήμανε ακόμη πως η Ε.Ε. λει-
τουργεί ως απλός παρατηρητής
στις κρίσεις στη Μέση Ανατο-
λή, ενώ ακόμα και στον πόλεμο
της Ουκρανίας, όπου έχει δώσει τα
περισσότερα σε βοήθεια και έχει
το μεγαλύτερο συμφέρον για μια
«δίκαιη ειρήνη», ο ρόλος της είναι
περιθωριακός: «Διαδραματίσαμε
έναν οχεκά περιθωριακό ρόλο στις
διαπραγματεύσεις ειρήνης», είπε.

«Η οικονομία από μόνη της δεν αρκεί»

Με μια σαφή αιχμή προς την
ευρωπαϊκή αδράνεια και την
έλλειψη κοινής στρατηγικής, ο
Ντράγκι σημείωσε ότι: «Τα γεγο-
νότα αυτά κατέστρεψαν οριστικά
την ψευδαίσθηση ότι η οικονομική
ισχύς από μόνη της εξασφαλίζει και
γεωπολιτική δύναμη». Ο Ντράγκι,
σε άλλη παρέμβασή του, χαρακτή-
ρισε κλινικά νεκρή... την οικονομία
της Ευρώπης, καθώς οι δασμοί
Τραμπ είναι απλώς το άλλοθι της
δυσπραγίας της οικονομίας της.

Η ΕΕ σαπίζει

Ειδικά υπό την προεδρία της
Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η
Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δείξει
να παραμένει εγκλωβισμένη σε
γραφειοκρατικές διαδικασίες και
αναποτελεσματικές πολιτικές, που
συντά αποδυναμώνουν την ευρω-
παϊκή θέση στον παγκόσμιο χάρτη.
Η προσέγγιση της Κομισιόν, που
βασιίστηκε κυρίως σε λεκτικές
διακηρύξεις για «στρατηγική

αυτονομία» και «πράσινη μετά-
βαση», δεν κατάφερε ν' αντιμε-
τωπίσει ουσιαστικά τα διαρκή
προβλήματα γεωπολιτικής πίε-
σης από ΗΠΑ, Ρωσία και Κίνα.
Παρά τις προγραμματικές δηλώ-
σεις, η Ε.Ε. παραμένει διχασμένη και
χωρίς κοινή εξωτερική και αμυντι-
κή στρατηγική που ν' ανταποκρί-
νεται στις σύγχρονες απαιτήσεις.
Αυτή η «υποταγή» στις ΗΠΑ κατα-
δεικνύει την έλλειψη γεωπολιτικής
αυτονομίας της Ε.Ε., κάτι που προκα-
λεί ανησυχία σε κρίσιμους τομείς
όπως η ενέργεια, η οικονομία, και οι

στην Ομόσπονδη Δημοκρατία της
Γιουγκοσλαβίας ξεκίνησαν το 1992,
το 1995, για να κορυφωθούν τον
Μάρτιο του 1999. Η επίσημη κω-
δική ονομασία της επιχείρησης
του ΝΑΤΟ ήταν Operation Allied
Force, στις Ηνωμένες Πολιτείες
ονομαζόταν Operation Noble Anvil,
ενώ στη Γιουγκοσλαβία η επιχεί-
ρηση ονομάστηκε λανθασμένα ως
«Ελεήμων άγγελος».

Οι συμφωνίες του Ραμπουγιέ,
μεταξύ άλλων, απαιτούσαν την
ύπαρξη 30.000 ειρηνευτικών
στρατευμάτων του ΝΑΤΟ στο Κοσ-

**Τι κάνουν οι εταίροι σας, κ.κ. Χριστοδου-
λίδη και Μητσοτάκη, για να τερματισθεί η
βίαιη αλλαγή συνόρων στην Κύπρο;**

εμπορικές σχέσεις που να απολή-
γουν στην εξυπηρέτηση των συμφε-
ρόντων των Ευρωπαίων πολιτών.

Διέλυσαν τη Γιουγκο- σλαβία και μιλούν για σεβασμό της κυριαρχίας κρατών

Οι άθλιοι ηγετίσκοι της Ε.Ε. δια-
κηρύσσουν τον απόλυτο σεβασμό
τους στα κυριαρχικά δικαιώματα
της Ουκρανίας, εφαρμόζοντας
σειρά σκληρών μέτρων κατά της
Ρωσίας. Τονίζουν ότι δεν μπορούν
να δεχτούν βίαιη αλλαγή συνό-
ρων και ετοιμάζονται να στείλουν
στρατεύματα για να παράσχουν
δήθεν εγγυήσεις ασφάλειας στην
Ουκρανία. Εξοργίζει, ωστόσο, η
επιλεκτική τους μνήμη. Για να μην
αναφερθούμε ξανά στο Κυπριακό,
που δεν έπραξαν το ελάχιστο για να
επανακτηθούν τα κυπριακά εδάφη
(που είναι και εδάφη της Ε.Ε.), τα
οποία κατέχει με τη βία η Τουρ-
κία. Κραυγαλέα είναι η περίπτωση
της πρώην Γιουγκοσλαβίας, την
οποία με στρατιωτική «ειρηνευ-
τική» επιχείρησή του το ΝΑΤΟ
κατάφερε να διαλύσει. Οι βρόμικες
επεμβάσεις των Δυτικών ενάντια

συνοπέδιο, ένα ελεύθερο δικαίωμα
διέλευσης για τα στρατεύματα του
ΝΑΤΟ στο γιουγκοσλαβικό έδα-
φος, το δικαίωμα χρήσης τοπικών
δρόμων, λιμανιών, σιδηροδρόμων
και αεροδρομίων χωρίς πληρωμή
και επίταξη δημόσιων εγκαταστά-
σεων για δωρεάν χρήση. Οι ίδιοι
οι ΝΑΤΟϊκοί παραβίασαν βίαια
τα σύνορα της χώρας και, αφού
την βομβάρδισαν, δημιούργησαν
κράτη - δορυφόρους της Βορειο-
ατλαντικής Συμμαχίας.

Στη Βοσνία Ερζεγοβίνη δημι-
ούργησαν ένα εκτρισματικό κρά-
τος, όπου τίποτε δεν λειτουργεί.
Στο Κόσοβο, το οποίο θεωρείται
η Ιερουσαλήμ των Σέρβων, επικρά-
τησαν οι Ουτοσεκάδες Αλβανοί και
μουσουλμάνοι και μέχρι σήμερα
υπάρχουν συνεχώς εθνοτικές και
εμφύλιες διενέξεις, με το ΝΑΤΟ
να ελέγχει τα πάντα, να κινεί τα
νήματα και να υποδαυλίζει.

Φαίνεται πως κάτι τέτοια σενά-
ρια ονειρεύονται να εφαρμόσουν
και κατά της Ρωσίας οι πρόθυμοι
του πολέμου υπέρ του Κιέβου.
Λογαριάσανε, όμως, λάθος. Η
Ρωσία δεν είναι Βαλκάνια, ούτε
και παίξε-γέλασε.

Είναι εξοργιστικό να βγαίνουν
σήμερα οι κυβερνήσεις Ελλάδας
και Κύπρου και να φέρνουν ως
παράδειγμα την Κύπρο για να
δικαιολογήσουν την στάση τους
εναντίον της Ρωσίας.

Σε ανάρτησή του στο
facebook, ο κ. Μητσοτάκης
αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην
Ουκρανία και είπε ότι δεν μπο-
ρούμε να δεχτούμε την αλλαγή
συνόρων με τη βία ως συνήθη
πρακτική, υποστηρίζουμε την
άμεση εκκενρία και την παροχή
ισχυρών εγγυήσεων ασφαλείας
στην Ουκρανία.

«Όσοι μας κατηγορούν για τη
στήριξη στην Ουκρανία, όπως έκανε
όλη η Δύση, πλινν λίγων θαυμαστών
του αναθεωρητισμού, είναι οι ίδιοι
που με τη στάση τους μας ζητούν να
ξεχάσουμε το τραύμα της τουρκικής
εισβολής στην Κύπρο», είπε.

Ωραία, κ. Μητσοτάκη, τι κάνετε
εσείς και οι εταίροι σας για να επου-
λωθούν τα τραύματα της Κύπρου;
Μόνο ρητορείες που ηχούν σαν
χαρούμενες πορδές.

Είναι και κλέφτες

Σε μιαν άλλη εξέλιξη, η οποία
θεωρείται καθαρή ληστεία σύμφω-
να με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά
δεδομένα, η Ευρωπαϊκή Ένωση
μετέφερε 10,1 δισεκατομμύρια
ευρώ στην Ουκρανία τους πρώ-
τους επτά μήνες του 2025 από
έσοδα από παγωμένα κεφάλαια της
Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της
εφημερίδας Welt am Sonntag,
που επικαλείται στοιχεία της Ευ-
ρωπαϊκής Επιτροπής, οι Βρυξέλλες
χρησιμοποιούν αυτά τα κεφάλαια
για την υποστήριξη στρατιωτικών
και πολιτικών έργων. Τον Μάρτιο,
τον Μάιο, τον Ιούνιο και τον Ιούλιο,
όπως επισημαίνει η εφημερίδα,
η ουκρανική κυβέρνηση έλαβε
από 1 δισεκατομμύριο ευρώ από
κέρδη από παγωμένα ρωσικά πε-
ρυσσιακά στοιχεία, τον Ιανουάριο
3 δισεκατομμύρια ευρώ και τον
Απρίλιο 3,1 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ορισμένοι πολιτικοί υποστη-
ρίζουν ότι το Κίεβο θα πρέπει να
έχει πρόσβαση στο σύνολο των
ρωσικών κεφαλαίων και όχι
μόνο στους τόκους. Ωστόσο, οι
οικονομολόγοι προειδοποιούν
για τις καταστροφικές συνέπειες
μιας τέτοιας κίνησης για το χρη-
ματοπιστωτικό σύστημα.

Στις 11 Αυγούστου, η Ευρω-
παϊκή Επιτροπή έλαβε την τρίτη
δόση των κατασχεμένων εσόδων
από την επανεπένδυση παράνομα
δεσμευμένων κρατικών περιουσι-
ακών στοιχείων της Ρωσίας, ύψους
1,6 δισεκατομμυρίου ευρώ.

Νωρίτερα, ανακοινώθηκε ότι
το 95% αυτών των κεφαλαίων θα
διατεθούν για πληρωμές διεθνών
δανείων προς την Ουκρανία, συ-
μπεριλαμβανομένων εκείνων που
παρέχονται από την Ευρωπαϊκή

Ένωση και τα μέλη της, και το
υπόλοιπο 5% θα μεταφερθεί στις
«επείγουσες στρατιωτικές ανάγκες
της Ουκρανίας», ενώ οι προμή-
θειες όπλων με αυτά τα κεφάλαια
θα πραγματοποιηθούν μέσω του
Ευρωπαϊκού «Ταμείου Ειρήνης».

Δεν είναι μόνο υποκριτές και
ψεύτες, είναι και κλέφτες.

Ανύπαρκτη εξωτερική πολιτική και ο... βραχνο- κόκορας Μακρόν

Η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε.
είναι διχασμένη, με πολλούς ηγέτες
χωρών μελών να διαφωνούν έντονα
με την απόφαση των προθύμων να
στείλουν στρατεύματα στην Ουκρα-
νία. Μια αιχμηρή απάντηση στην
απαίτηση του Γάλλου Προέδρου
για αποστολή ευρωπαϊκών στρατι-
ωτικών δυνάμεων στην Ουκρανία
μετά από κατάπαυση του πυρός
έδωσε ο Ιταλός Αντιπρόεδρος, Μα-
τέο Σαλβίνι. Ο Σαλβίνι, απαντώντας
στις πολεμικές ιαχές Μακρόν, τον
προκάλεσε: «Αφού το θέλεις τόσο
πολύ, μπορείς να πας εσύ βάζοντας
κράνος και παίρνοντας όπλο!».

Τον σχολιασμό τον έκανε ερω-
τηθείς -ενώ βρισκόταν στο Μιλάνο-
για το ενδεχόμενο ανάπτυξης Ιτα-
λών στρατιωτικών στην Ουκρανία,
αν σταματήσουν οι εχθροπραξίες,
κάτι που θέλουν να κάνουν η Γαλ-
λία και η Βρετανία.

Ο επικεφαλής της Λέγκα είχε
χαρακτηρίσει «παλαβό» τον Γάλλο
Πρόεδρο τον Μάρτιο, κατηγορώ-
ντας τον πως ωθεί την Ευρώπη να
εμπλακεί σε πόλεμο με τη Ρωσία.

Δεν προκάλεσε καθόλου έκπλη-
ξη και η επίθεση του αθυρόστομου
Μεντβέντεφ εναντίον του Γάλλου
Προέδρου.

Ο πρώην Πρόεδρος της Ρωσίας
και Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου
Ασφαλείας της χώρας, Νμίτρι Με-
ντβέντεφ, επιτέθηκε εναντίον του
Γάλλου Προέδρου χαρακτηρίζοντάς
τον «βραχνοκόκορα που θέλει να
γίνει βασιλιάς στο κοτέτσι της Ε.Ε.».

Προηγήθηκε βέβαια μια σκληρή
επίθεση του Γάλλου Προέδρου
εναντίον του Βλ. Πούτιν, τον οποίο
αποκάλεσε ως «ένα τέρας έξω από
την πόρτα της Ευρώπης, το οποίο
θέλει συνεχώς να "τρώει" εδάφη».

Ο χαρακτηρισμός Μεντβέντεφ
δεν απέχει από την πραγματικότη-
τα. Η οικονομία της Γαλλίας βρί-
σκεται υπό κατάρρευση εξαιτίας
των μέτρων λιτότητας που θέλει
να επιβάλει η γαλλική κυβέρνηση,
μειώνοντας επιδόματα και κοινωνι-
κές παροχές, φτωχοποιώντας τους
Γάλλους υπέρ των Ουκρανών.

Οι βραχνοκόκορες υπέρ του
πολέμου οδηγούν δυστυχώς την
Ευρώπη στην καταστροφή και τον
 όλεθρο. Η Ε.Ε. σαπίζει κάτω από
τα λάθη και τις καταστροφικές
πολιτικές ηγετών της.

Καιρός οι Ευρωπαίοι πολίτες να
ξεσηκωθούν και να καθαρίσουν
το κοτέτσι από τους πολεμοχαρείς.

Ο Αφζάλ Καν, ο Φειδίας και εμείς

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ
ΜΟΡΦΙΤΗΣ*

Όπως είναι γνωστό, ο Άγγλος βουλευτής Αφζάλ Καν συνάντησε τον κατοχικό ηγέτη Ερσίν Τατάρ στο λεγόμενο προεδρικό του, συνομίλησε μαζί του, αντάλλαξε φιλοφρονήσεις και φωτογραφήθηκε αυτάρεσκα δεχόμενος και τα δώρα - ενθύμια της επίσκεψης και της φιλίας τους.

Το γεγονός αυτό προκάλεσε την αντίδραση του Υπουργείου Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο προέβη -καλώς- σε παραστάσεις διαμαρτυρίας προς τη βρετανική κυβέρνηση. Οι παρεμβάσεις αυτές του Υπουργού Εξωτερικών Κωνσταντίνου Κόμπου σε συνδυασμό με τις παραστάσεις και αντιδράσεις της ομογένειάς μας στο Λονδίνο έφεραν άμεσο αποτέλεσμα, με συνέπεια τον εξαναγκασμό σε παραίτηση του Βρετανού βουλευτή από το αξίωμα του Ειδικού Απεσταλμένου Εμπορίου στην Αγκυρα.

Πριν από την επίσκεψη του κ. Αφζάλ Καν στο κατεχόμενο μórφωμα, ο «δικός» μας ευρωβουλευτής Φειδίας Παναγιώτου πραγματοποίησε τη δική του επίσκεψη και συνάντηση με τον κατοχικό ηγέτη, συνομίλησε μαζί του και αντάλλαξε χαριεντισμούς, όπως είδαμε και στο σχετικό ρεπορτάζ.

Σε προγενέστερο στάδιο, ο περιβόητος πια Φειδίας της παραδοξότητας και των σκανδάλων δήλωνε ανερωθρίαστα ότι γνώριζε τη μισή αλήθεια για το Κυπριακό, μέχρι που συναντήθηκε με Τούρκους και Τ/κ και... έμαθε την άλλη μισή!

Συνεχίζοντας την εκτριμματική του πορεία ο νεοφανής ευρωβουλευτής της Κυπριακής Δημοκρατίας (αλήθεια, ποιος Δημοκρατίας και ποιανού κράτους είναι ευρωβουλευτής), επιχείρησε μόλις πρόσφατα σε συνέντευξη (podcast, όπως την ονομάζουν) με τον δημοσιογράφο του Άστρα Μιχάλη Μιχαήλ και

“
«Δεν είμαι βέβαιος αν έχεις την ικανότητα να διαβάσεις και να κατανοήσεις τους στίχους του Γιάννη Ρίτσου και του Κώστα Μόντη, για να συλλάβεις το μέγεθος της ύβρεως και της ιεροσυλίας σου απέναντι σε έναν ήρωα των ηρώων»

έριξε το υπονοούμενο -υπό τύπον ερωτήσεως- ότι ο Γρηγόρης Αυξεντίου... αυτοκτόνησε πριν καεί ζωντανός.

Δεν έχω καμιά πρόθεση να υπερασπιστώ τον δημοσιογράφο -υψηλό στέλεχος του ΑΚΕΛ- αλλά οφείλω να καταθέσω ότι ο κ. Μιχαήλ σε καμιά περίπτωση δεν άφησε αιχμή ή υπονοούμενο ότι ο Γρηγόρης Αυξεντίου αυτοκτόνησε. Απεναντίας, διατύπωσε την άποψη ότι ήταν αδύνατο ν' αυτοκτονήσει αφού, σύμφωνα με την έκθεση του Βρετανού ιατροδικαστή Israeli, η σφαίρα ρίχθηκε από απόσταση 60 εκατοστών από την κεφαλή του Σταυραετιού του Μαχαιρά και εκθείασε το μεγαλείο της ψυχής και του πατριωτισμού του.

Αντίθετα με τον δημοσιογράφο του Άστρα, ο Φειδίας είναι εκείνος που έριξε το υπονοούμενο ότι ο Γρηγόρης Αυξεντίου μήπως αυ-

τοκτόνησε!

Δεν είναι η πρώτη και προφανώς ούτε και η τελευταία φορά στη σύντομη θητεία του στο αξίωμα του ευρωβουλευτή, που ο φιλόδοξος και εκκεντρικός νέος επιχειρεί να υποσκάψει και να σπιλώσει μνήμες, αγώνες, θυσίες, θέσεις και πολιτικά συμφέροντα της ίδιας της πατρίδας του, προσφέροντας άλλοθι και απροσδόκητα δώρα στους κατακτητές μας και στην προπαγάνδα τους.

Εάν οι αντιδράσεις και παραστάσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ομογένειας έφεραν αποτέλεσμα στην περίπτωση του «ξένου» Βρετανού βουλευτή, διερωτάται κάποιος, γιατί παρόμοιες παραστάσεις και αντιδράσεις δεν γίνονται στην περίπτωση του «δικού» μας, που κατέλαβε ένα υψηλό αξίωμα εκπροσώπησης της χώρας του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

Πώς αντέδρασαν οι υπόλοιποι 5 συνάδελφοί του στην Ευρωβουλή και τι έπραξαν μέχρι τώρα, όχι για να φιμώσουν, αλλά για να συνετίσουν τον αλεξιπτωτιστή συνάδελφό τους;

Πώς αισθάνονται οι χιλιάδες των ψηφοφόρων του, που, πλανηθέντες από τα τεχνολογικά του τερτίπια, του πρόσφεραν μια καρέκλα για να υποσκάψει την ίδια την πατρίδα τους, τους αγώνες της για ελευθερία και τα ιερά και τα όσια τους;

Ακουσε, λοιπόν, νεαρέ ανθρωπάκο, που έχεις «απιωθεί» ανεπανόρθωτα καβαλικεύοντας το καλάμι της εξουσίας και της δημοσιότητας:

Είσαι πολύ μικρός, άσημος και τιποτένιος για να πάνεις στο βρομόστομμά σου ήρωες και ημίθεους, που έγιναν στάχτη μέσα στα κρησφύγεια, για να έχεις εσύ κράτος και πατρίδα και να εκμεταλλεύεσαι τη δυνατότητα να κάνεις τον σπουδαίο και τον επαναστάτη λοιδορώντας μνήμες, θυσίες και θρύλους.

Είσαι πολύ ερασιτέχνης, αμόρφωτος και άσχετος για να πουλάς πνεύμα και επιστημοσύνη σε αδαείς και αφελείς.

Είσαι επικίνδυνος για την ίδια την πατρίδα σου, την οποία τάχθηκες να υπηρετήσεις, ενώ περιφέρεσαι στα μίντια σκορπώντας ζημιά και καταστροφή στον ίδιο τον τόπο που σε γέννησε.

Έχεις κάνει τη γελοιότητα μέθοδο άσκησης των καθηκόντων σου και έχεις αναδείξει την ηλιθιότητα σε πολιτικό προσόν.

Δεν είμαι βέβαιος αν έχεις την ικανότητα να διαβάσεις και να κατανοήσεις τους στίχους του Γιάννη Ρίτσου και του Κώστα Μόντη για να συλλάβεις το μέγεθος της ύβρεως και της ιεροσυλίας σου απέναντι σε έναν ήρωα των ηρώων.

Έγραψε ανάμεσα στ' άλλα ο Γιάννης Ρίτσος στον «Αποχαιρετισμό»

του για τον Γρηγόρη Αυξεντίου:

«Λέω τον αριθμό των χρόνων μου και κλαίω, ξέροντας πως θα τον προσθέσεις στη δόξα του Έθνους μας...

Ποτέ δεν πίστεψα πως η σιενόπια μιας σπηλιάς μπορούσε να έχει τόση ευρυχωρία, μπορούσε να χωρέσει την Πατρίδα με τις ελιές της...

Μην κλαίτε. Και ξέρω τώρα, όσο ποτέ πως είναι δυνατή η ελευθερία...

Λάβετε φάγετε, τούτο εστί το σώμα μου και το αίμα μου - το σώμα και το αίμα του Γρηγόρη Αυξεντίου...

Οι άλλοι τέσσερεις έφυγαν. Στο καλό. Τι πούχια. Τι πούχια - σαν να 'ναι εδώ να γεννηθεί ένα παιδί ή να πεθάνει ένας μάρτυρας - και περιμένεις ν' ακουστεί μια πελώρια κραυγή (του παιδιού ή του θεού) μια κραυγή πιο τρανή από τη σιωπή...».

Αν δεν καταλάβεις από τον Γιάννη Ρίτσο τα νοήματα, απαί δευτε, αιθεροβάμονα νεαρέ, τότε προσπάθησε να καταλάβεις τον δικό μας Κώστα Μόντη:

«...Να πάρουμε μια σταγόνα από το αίμα σου να καθαρίσουμε το δικό μας/να μπολιάσουμε το δικό μας...Να πάρουμε την εκπνοή σου να 'χουμε οξυγόνο ν' αναπνέουμε χιλιάδες χρόνια».

Αυτά έγραφε ο Μόντης και για σένα, Φειδίδια της επιπολαιότητας και της ξεφύλας, αν και δεν νομίζω να τα κατανοείς αυτά.

Φαίνεται πως ούτε το αίμα σου μπορεί να μπολιαστεί και να καθαρίσει, ούτε οι πνεύμονές σου μπορούν να πάρουν από το οξυγόνο του για να αναπνέεις το δώρο της Ελευθερίας, που σου χάρισε με τον ηρωικό θάνατό του.

Ίσως οι... «οπαδοί σου» σε συμμορφώσουν επιτέλους.

*Αντιπρόεδρος του Κυπριακού Κέντρου Μελετών

Ένα βήμα αξιοπρέπειας για κάθε ιδιοκτήτη στα κατεχόμενα

ΑΠΟΨΗ “
ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ*

Για όσους έχουμε περιουσία στα κατεχόμενα, το 1974 δεν είναι παρελθόν. Είναι μια ανοιχτή πληγή, που δεν έκλεισε ποτέ. Είναι τα σπύτια που μέινανε άδεια. Είναι τα χωράφια που δεν καλλιεργήσαμε, οι αυλές που δεν μεγαλώσαμε τα παιδιά μας, οι περιουσίες που δεν μπορέσαμε να διαχειριστούμε, να κληροδοτήσουμε, ν' αξιοποιήσουμε. Πενήντα χρόνια μετά, η απώλεια χρήσης δεν είναι απλώς υλική. Είναι βαθιά ανθρωπινή.

Η πρόταση νόμου για τη σύσταση Εθνικού Ταμείου Απώλειας

Χρήσης δεν λύνει όλα τα προβλήματα. Δεν επιστρέφει τις περιουσίες, ούτε επουλώνει πλήρως την αδικία. Όμως, για πρώτη φορά, η Κυπριακή Δημοκρατία στέκεται έμπρακτα στο πλευρό μας και λέει: «Αναγνωρίζω την απώλειά σου. Αναλαμβάνω ένα μέρος της

ευθύνης. Σου δίνω φωνή, σου δίνω δικαίωμα και αξιοπρέπεια μπροστά στον κίνδυνο της εξαθλίωσης».

Η πρόταση αυτή εργάζεται για τη δικαιοσύνη. Όχι για προνόμια, όχι για διακρίσεις. Στοιχεύει ν' αναγνωρίσει ισότητα το δικαίωμα κάθε εκτοπισμένου ιδιοκτήτη

να έχει λόγο για τη γη του. Και είναι σημαντικό να τονιστεί ξεκάθαρα: κανένας άλλος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν θα επιβαρυνθεί. Ούτε φορολογικά, ούτε άμεσα ή έμμεσα. Το ταμείο θα λειτουργεί σταδιακά, με συγκεκριμένα κριτήρια και στοχευμένους πόρους, χωρίς να επηρεάζει τα ευρύτερα κοινωνικά ή δημοσιονομικά ισοζύγια.

Σε προσωπικό επίπεδο, αυτή η ψήφιση σημαίνει πολλά. Σημαίνει ότι το κράτος μάς βλέπει. Ότι δεν είμαστε στατιστικά σε ένα φάκελο ή αριθμοί σε μια απογραφή. Σημαίνει

ότι τα παιδιά και τα εγγόνια μας θα μπορούν να μιλούν για τη γη των προγόνων τους με αξιοπρέπεια, όχι με παράπονο.

Δεν ζητούμε θαύματα. Ζητούμε μια αρχή. Ζητούμε το αυτονόητο: να μας αναγνωρίσει το κράτος όχι μόνο ως πρόσφυγες, αλλά και ως ιδιοκτήτες. Η ψήφιση του Ταμείου είναι ένα βήμα προς τη δικαιοσύνη. Και σε αυτό το βήμα, κανείς δεν πρέπει να λείπει.

*Αντιπρόεδρος ΔΗ.ΣΥ., Μέλος Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Βουλευτής Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου

“
Δεν ζητούμε θαύματα. Ζητούμε μια αρχή. Ζητούμε το αυτονόητο: να μας αναγνωρίσει το κράτος όχι μόνο ως πρόσφυγες, αλλά και ως ιδιοκτήτες

Σύγκρουση Τραμπ - Μασκ και νέο κόμμα: Παγκόσμιες προεκτάσεις

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΡ.
ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ*

Η σύγκρουση μεταξύ του Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ και του Έλον Μασκ εξελίσσεται πλέον σε έναν από τους σημαντικότερους άξονες κατανόησης της διεθνούς δυναμικής της εποχής. Το φαινομενικά προσωπικό ρήγμα ανάμεσα στον πολιτικό ηγέτη των ΗΠΑ και τον πιο προβεβλημένο τεχνολογικό διοικητή της εποχής αποκαλύπτει τη βαθύτερη μετατόπιση της παγκόσμιας εξουσίας από τους θεσμούς προς τις πλατφόρμες, και από τις κυβερνήσεις προς τις τεχνολογικές αυτοκρατορίες. Η επιστροφή του Τραμπ στον Λευκό Οίκο το 2024 έφερε στην επιφάνεια μίαν ανοιχτή πολιτική ατζέντα αυταρχικού ελέγχου, εθνικής αυτάρκειας και κρατικού παρεμβατισμού, η οποία ήρθε αναπόφευκτα σε σύγκρουση με τις φιλοδοξίες και τη δράση του Έλον Μασκ, ενός ανθρώπου που διατηρεί ενεργό παρουσία σε τομείς στρατηγικής σημασίας: διαστημική τεχνολογία, τεχνητή νοημοσύνη, επικοινωνία, αυτοκινητοβιομηχανία και νευροεπιστήμη.

Η αρχική περίοδος της σχέσης τους είχε στοιχεία συγκαλυμμένης ανοχής. Κατά την πρώτη θητεία του Τραμπ, ο Μασκ διαφοροποιήθηκε δημόσια σε κρίσιμα θέματα, όπως η κλιματική αλλαγή και η αποχώρηση των ΗΠΑ από τη Συμφωνία των Παρισίων. Ωστόσο, δεν υπήρξε μετωπική σύγκρουση. Η στρατηγική ανοχή μετατράπηκε σε πολιτικό πόλεμο κατά τη δεύτερη θητεία, όταν ο νέος κρατικός προϋπολογισμός και τα νομοθετήματα για τις στρατιωτικές συμβάσεις ήρθαν να επαναπροσδιορίσουν το πλαίσιο δράσης των τεχνολογικών κολοσ-

σών υπό εθνική οπτική. Ο Μασκ αντέδρασε μετωπικά, καταγγέλλοντας τον «κρατικό παρεμβατισμό» ως «αντιαναπτυξιακό» και «δημοσιονομικά τοξικό», ανοίγοντας έναν φαύλο κύκλο αντιπαράθεσης με το επιτελείο Τραμπ. Ο ίδιος ο Πρόεδρος απάντησε άμεσα, αποκαλώντας τον «υπονομευτή» και «αχάριστο», αφήνοντας σαφείς αιχμές για τον τερματισμό κάθε μορφής κρατικής στήριξης προς τις εταιρείες του.

Σε θεσμικό επίπεδο, η διακυβέρνηση Τραμπ παρουσιάζει ολοένα και εντονότερα χαρακτηριστικά συγκεντρωτισμού και ελέγχου. Το Πεντάγωνο, η NASA και το

έναν από τους βασικούς λόγους της ενόχλησης του προεδρικού επιτελείου. Σε μια εποχή κατά την οποία η διαμόρφωση της κοινής γνώμης πραγματοποιείται μέσω των κοινωνικών δικτύων, το γεγονός ότι ο Μασκ ελέγχει ένα από τα βασικά παγκόσμια δίκτυα επικοινωνίας θεωρείται στρατηγική απειλή.

Η σύγκρουση αποκτά διεθνείς διαστάσεις. Η Ευρώπη παρακολουθεί με σκεπτικισμό τις εξελίξεις, διαπιστώνοντας την επικίνδυνη εξάρτησή της από εξωτερικούς τεχνολογικούς παρόχους, και καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη διαστημικά και τηλεπικοινωνιακά προγράμματα με ευρωπαϊκή εμπλοκή. Η Γαλλία

ανησυχία στην Ουάσινγκτον, η οποία μέσω του Νόμου περί Εχθρικών Επενδύσεων (FIRRMA) δηλώνει πρόθεση να επανεξετάσει νομικά όλες τις διεθνείς συνεργασίες του Μασκ, εξετάζοντας ενδεχόμενες παραβιάσεις εθνικής ασφάλειας.

Το διακύβευμα δεν είναι απλώς οικονομικό ή πολιτικό. Η σύγκρουση ανοίγει ένα νέο μέτωπο γεωπολιτικής τεχνολογίας, όπου η τεχνητή νοημοσύνη, η δορυφορική επικοινωνία, η ηλεκτροκίνηση και η βιοτεχνολογία καθίστανται τα νέα πεδία μάχης για την παγκόσμια επιρροή. Ο Τραμπ προωθεί μια κρατική εκδοχή τεχνολογικής ανάπτυξης, επιχειρώντας να εθνικοποιήσει ή να ελέγξει τις υποδομές που μέχρι πρότινος ανήκαν σε ιδιώτες. Η στρατηγική αυτή δεν αποκρύπτει τον οικονομικό εθνικισμό που τη διαπνέει, ενώ ενισχύει τον κρατικό παρεμβατισμό έναντι της ιδιωτικής καινοτομίας. Ο Μασκ, από την πλευρά του, προχωρεί σε κινήσεις που παραπέμπουν σε πολιτική φιλοδοξία. Η ίδρυση του νέου πολιτικού σχηματισμού «Κόμμα της Αμερικής» αποκαλύπτει μια διαφορετική πρόθεση: να διεκδικήσει θεσμικά ρόλο στο πολιτικό παιχνίδι των ΗΠΑ. Αν και η επιτυχία τέτοιων κομμάτων είναι ιστορικά περιορισμένη στο αμερικανικό σύστημα του «πλειοψηφικού νικητή», ο Μασκ φαίνεται να στοχεύει στη δημιουργία πολιτικής σύγχυσης και στην πρόκληση ρωγμών στη κοινοκρατική κυριαρχία. Η δυνατότητά του να αντλήσει πόρους, να ενεργοποιήσει τεχνολογικές κοινότητες και να ελέγχει μέσα διαμόρφωσης κοινής γνώμης προσδίδει στην προσπάθεια βαρύνουσα σημασία. Το νέο κόμμα όμως αντιμετωπίζει

σοβαρές προκλήσεις: νομικές, γραφειοκρατικές, οργανωτικές και, κυρίως, κοινωνικές. Η απουσία συγκροτημένης πολιτικής ταυτότητας στο κέντρο του εκλογικού σώματος και η παραδοσιακή αδυναμία των ανεξάρτητων σχημάτων να διαπεράσουν τα κρατικά εμπόδια των ΗΠΑ αποτελούν τροχοπέδη στην προσπάθεια αυτή. Παρ' όλα αυτά, ακόμα και αν το κόμμα δεν επιτύχει εκλογικά, ενδέχεται να επηρεάσει καταλυτικά το πολιτικό κλίμα, ενισχύοντας τον κατακερματισμό και λειτουργώντας ως μοχλός ανατροπής σε κρίσιμες πολιτείες.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η διαμάχη Τραμπ-Μασκ δεν είναι απλώς σύγκρουση χαρακτήρων ή δημόσιο θέαμα για τα κοινωνικά δίκτυα. Είναι μια κρίσιμη δοκιμασία των ορίων ανάμεσα στην ιδιωτική εξουσία και την κρατική κυριαρχία. Αναδεικνύει τη ρευστότητα του παγκόσμιου συστήματος, όπου η ισορροπία μεταξύ πολιτικής και τεχνολογικής ηγεμονίας μεταβάλλεται βίαια, και όπου οι παραδοσιακοί θεσμοί καλούνται να επανακαθορίσουν τη σχέση τους με τις δυνάμεις που ορίζουν την εποχή της πληροφορίας. Το τίμημα αυτής της σύγκρουσης ίσως αποδειχθεί ιδιαίτερα υψηλό, όχι μόνο για τις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά και για την παγκόσμια σταθερότητα. Διότι όταν οι θεσμοί υποτάσσονται στα πρόσωπα και η γεωπολιτική αναλύεται ως προσωπικό αφήγημα, τότε ολόκληρος ο κόσμος παραμένει έκθετος στις ορέξεις εκείνων που ελέγχουν είτε τα κουμπιά των κυβερνήσεων είτε τους διακόπτες των υποδομών του μέλλοντος.

*Καθηγητής-Ανθρωπολόγος στο Philips University και πρώην Πρόεδρος

Το πρόβλημα της Ουκρανίας...

ΑΠΟΨΗ “
ΔΡ ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ
ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ*

Ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται καθώς και οι προσπάθειες για ειρήνευση στη διαμάχη. Ένα από τα προβλήματα της ειρήνευσης είναι και το θέμα των εγγυήσεων για την Ουκρανία, σε περίπτωση ειρήνευσης.

Και αυτό το εξετάζω με το θέμα της Κύπρου που έθεσαν τρεις εγγυήτριες Δυνάμεις και στο τέλος κατέληξε με τη μονομερή επέμβαση - εισβολή της Τουρκίας.

Στην Ουκρανία δεν χρησιμοποιούν το παράδειγμα της Κύπρου, σωστά πιστεύω, για εγγύηση, αλλά Δυτικές χώρες προσκαλούνται ν' αποστείλουν δυνάμεις για να εγγυηθούν την ασφάλεια της Ουκρανίας

σε περίπτωση ειρηνικής λύσης του προβλήματος.

Κι εδώ διερωτόμαστε, πάντα, χωρίς απάντηση: Η Κύπρος υπέστη εισβολή και η κατοχή μεγάλου μέρους του εδάφους της συνεχίζεται για 51 χρόνια. Κανείς δεν ενδιαφέρθηκε για την υπόθεσή μας, για την εισβολή, για τη συνεχιζόμενη κατοχή. Μας ζητήθηκε

δε όλων των ειδών η βοήθεια για την Ουκρανία. Είναι, ίσως, καιρός, οι σύμμαχοί μας και οι εταίροι μας να δουν και το δικό μας πρόβλημα και να αρθεί η αδικία και αυτήν τη φορά να μπουν διεθνείς και ρεαλιστικές εγγυήσεις, ως αρμόζει και ως επιχειρείται για την Ουκρανία.

Για να επιστρέψουμε στο πρόβλημα της Ουκρανίας, ο κ. Trump

ζητά όπως οι ευρωπαϊκές χώρες εγγυηθούν την Ουκρανία και αποστέλλουν στρατεύματα για εγγύηση, οι δε ΗΠΑ θα δώσουν άλλου είδους εγγυήσεις. Επιμένει, όμως, όπως η Ευρώπη πάρει κύριο μέρος.

Μερικές χώρες δήλωσαν ότι, αν χρειαστεί, θα εγγυηθούν και στρατιωτικά την Ουκρανία. Στη Γερμανία, όμως, η χώρα διχάσθηκε πριν καν ζητηθεί άμεσα εγγύηση. Ο Καγκελάριος Friedrich Merz εξέφρασε τη γνώμη ότι η Γερμανία μπορεί, αν χρειασθεί, να στείλει δυνάμεις για την ασφάλεια της Ουκρανίας. Αυτό έφερε αντιρρήσεις από αρκετά κόμματα, όπως το AfD. Το SPD δήλωσε ότι πρέπει και οι ΗΠΑ να λάβουν μέρος. Γενικά η κυβέρνηση

συνασπισμού του συντηρητικού καγκελάρου Merz διχάσθηκε (βλ. Elsa Corresa, “Tolli en Allernagne sur l'eventuel envoi des troupes en Ukraine”, Le Monde, 22 août, 2025, σελ. 4).

Ακόμα, βέβαια, είναι μακράν για θέματα ασφάλειας, προτού υπάρξει κάποια συμφωνία. Εκείνο, όμως, που έχει σημασία είναι η διαφορά μεταχείρισης μεταξύ Κύπρου και Ουκρανίας και ίσως ενδείκνυται η αντιμετώπιση του κυπριακού ζητήματος με διεθνείς εγγυήσεις, π.χ. από Δυτικές Δυνάμεις, ΟΗΕ, ΕΕ και λοιπές Δυνάμεις.

*Νομικός, πολιτικός επιστήμων, διευθυντής και πολιτικός αναλυτής c.a.theodoulou@theodoulou.cy

Εκείνο που έχει σημασία είναι η διαφορά μεταχείρισης μεταξύ Κύπρου και Ουκρανίας και ίσως ενδείκνυται η αντιμετώπιση του κυπριακού ζητήματος με διεθνείς εγγυήσεις

Βουλευτικές εκλογές με προεδρικό άρωμα: Ποιοι κερδίζουν και ποιοι φθείρονται

ΑΠΟΨΗ “
ΚΡΙΣ
ΜΙΧΑΗΛ

Οι επικείμενες βουλευτικές εκλογές του 2026 αναμένεται να διαμορφώσουν σε μεγάλο βαθμό το πολιτικό σκηνικό της Κύπρου για τα επόμενα χρόνια. Παρόλο που πρόκειται για κοινοβουλευτική εκλογική αναμέτρηση, η σημασία τους ξεπερνά την εκλογή των 56 βουλευτών. Τα αποτελέσματά τους ενδέχεται να επηρεάσουν άμεσα τις ισορροπίες εντός των κομμάτων, να προεξοφλήσουν εξελίξεις και να δώσουν κατευθύνσεις για την προεδρική εκλογή του 2028. Πίσω από τις προεκλογικές καμπάνιες και τις δηλώσεις στις κάμερες διαδραματίζονται σημαντικές μάχες παρασκηνίου, με στόχο την πολιτική επιβίωση, επικράτηση και, κυρίως, τον έλεγχο της επόμενης ημέρας.

Η Αννίτα Δημητρίου, Πρόεδρος της Βουλής και επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΣΥ, βρίσκεται στο επίκεντρο αυτών των εξελίξεων. Σύμφωνα με πρόσφατες δημοσκοπήσεις, σε περίπτωση που διεκδικήσει την Προεδρία της Δημοκρατίας, εμφανίζεται ως ιδιαίτερα ανταγωνιστική, με πιθανότητες να περάσει στον δεύτερο γύρο. Το γεγονός αυτό έχει ήδη προκαλέσει εντάσεις στο εσωτερικό του ΔΗΣΥ, καθώς φαίνεται πως η παρουσία της Αννίτας Δημητρίου απειλεί κατεστημένα συμφέροντα και μακροχρόνιες ισορροπίες εντός του κόμματος. Κάποιοι, εντός και εκτός ΔΗΣΥ, φαίνεται να βλέπουν την ενίσχυσή της όχι ως ευκαιρία αλλά ως απειλή, με αποτέλεσμα να τροφοδοτούνται κινήσεις που αποσκοπούν στην πολιτική της αποδυνάμωση.

Ο όρος «Πέμπτη Φάλαγγα» έχει χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει

Οι πολίτες καλούνται να επιλέξουν όχι μόνο ποιοι θα τους εκπροσωπήσουν στο Κοινοβούλιο, αλλά και ποιοι θα διαμορφώσουν το πλαίσιο στο οποίο θα διεξαχθούν οι μάχες του μέλλοντος - κυρίως η μάχη για την Προεδρία της Δημοκρατίας

άτυπα δίκτυα ή ομάδες επιρροής που δρουν εντός του κόμματος με στόχο τη δημιουργία ρήγματος στην ενότητα, ενδεχομένως και την υπονόμευση της εκλογικής του δύναμης. Το ζητούμενο γι' αυτές τις δυνάμεις δεν είναι μόνο η μείωση των ποσοστών του ΔΗΣΥ, αλλά η αναχαίτιση της πολιτικής πορείας της Αννίτας Δημητρίου, ειδικά εάν αυτή αποκτήσει περαιτέρω θεσμικό και κομματικό έρεισμα μετά τις Βουλευτικές. Η σύνδεση των αποτελεσμάτων των Βουλευτικών με τη μάχη για το χρίσμα του ΔΗΣΥ στις Προεδρικές είναι πλέον προφανής και ανοι-

χτά διατυπωμένη από πολλούς κύκλους.

Παράλληλα, σημαντική επίδραση στον προεκλογικό διάλογο έχει και η εικόνα της κυβέρνησης του Προέδρου Νίκου Χριστοδουλίδη. Οι πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές, αλλά και η γενικότερη αίσθηση αδυναμίας στη διαχείριση κρίσεων, έχουν πλήξει τη δημόσια εικόνα της Κυβέρνησης. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν σημαντική πτώση στη δημοφιλία του Προέδρου, στοιχείο που δεν περνά απαρατήρητο από τα κομματικά επιτελεία. Το αποτέλεσμα των Βουλευτικών θα λειτουργήσει,

για πολλούς, και ως ανεπίσημο δημοψήφισμα για την κυβερνητική πολιτική. Αν το κυβερνητικό στρατόπεδο καταγράψει απώλειες, αυτό θα ερμηνευτεί ως απόρριψη της διακυβέρνησης Χριστοδουλίδη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις μελλοντικές του πολιτικές κινήσεις και συμμαχίες.

Σε αυτό το σκηνικό, ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην παρουσία του Οδυσσέα Μιχαηλίδη, πρώην Γενικού Ελεγκτή, ο οποίος έχει επιχειρήσει να κεφαλαιοποιήσει τη δημόσια εικόνα του περί ακεραιότητας και αδιάλλακτης στάσης έναντι της διαφθοράς. Οι παρεμβάσεις του είναι συχνά αιχμηρές και στοχευμένες, και έχουν απήχηση σε ένα κομμάτι της κοινωνίας που διψά για διαφάνεια. Ωστόσο, προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι, μέχρι στιγμής, η πολιτική του ρητορική φαίνεται περιορισμένη σε αυτό το πεδίο, αποφεύγοντας ουσιαστικές τοποθετήσεις σε κείρια εθνικά ζητήματα, όπως το Κυπριακό ή οι σχέσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η επιλεκτική αυτή προσέγγιση ενδέχεται να υποδηλώνει στρατηγική, αλλά δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς τη συνολική του πολιτική πρόταση. Οι πολίτες ενδεχομένως να επιβραβεύουν τη διαφάνεια, αλλά δύσκολα πείθονται χωρίς μια ολοκληρωμένη τοποθέτηση για όλα τα κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν τη χώρα. Παρά ταύτα, εάν τα ποσοστά που καταγράφει στις μετρήσεις αποδειχθούν ακριβή και διατηρηθούν στις Βουλευτικές, δεν αποκλείεται να εξεταστεί σοβαρά ακόμη και η στήριξη του για θεσμικά αξιώματα,

όπως η προεδρία της Βουλής. Το ενδεχόμενο αυτό, σε συνδυασμό με πιθανές στρατηγικές συνεργασίες, φέρνει το ΑΚΕΛ σε μια ιδιαίτερως κρίσιμη φάση.

Το ΑΚΕΛ αναζητά εναγωνίως την επανασύνδεσή του με την κοινωνία, μετά από σειρά εκλογικών αποτυχιών και εσωτερικών αναταράξεων. Η στάση του στις Βουλευτικές και οι συνεργασίες που θα επιλέξει ή θα αποκλείσει, θα καθορίσουν και τη στρατηγική του πορεία προς το 2028. Η στήριξη μιας ανεξάρτητης υποψηφιότητας όπως του Οδυσσέα Μιχαηλίδη, εάν τελικά προχωρήσει, ενδέχεται να είναι μια ένδειξη για στροφή σε ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες, μακριά από το στενό πλαίσιο του παραδοσιακού κομματικού ανταγωνισμού.

Οι βουλευτικές εκλογές του 2026 αναμένεται να είναι μία από τις πιο ενδιαφέρουσες πολιτικές αναμετρήσεις των τελευταίων ετών. Το αποτέλεσμα δεν θα κριθεί μόνο από την κομματική ταυτότητα, αλλά από τις νέες δυναμικές που αναπτύσσονται μέσα στην κοινωνία: η ανάγκη για ειλικρίνεια, η επιθυμία για ανανέωση, η κόπωση από το πολιτικό κατεστημένο, αλλά και η αγωνία για σταθερότητα. Οι πολίτες καλούνται να επιλέξουν όχι μόνο ποιοι θα τους εκπροσωπήσουν στο Κοινοβούλιο, αλλά και ποιοι θα διαμορφώσουν το πλαίσιο στο οποίο θα διεξαχθούν οι μάχες του μέλλοντος - κυρίως η μάχη για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Το σίκοιημα είναι μεγάλο και τα πολιτικά διλήμματα πολλαπλά. Το βράδυ των εκλογών, οι αριθμοί θα μιλήσουν, αλλά η ερμηνεία τους θα απασχολήσει για καιρό.

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ*

Έπεα περόεντα

Για όσους ασχολούνται με το Κυπριακό, δεν πρέπει να διαφεύγουν της προσοχής τους δύο πολύ σημαντικές δηλώσεις. Η πρώτη προέρχεται από τον ούτω καλούμενο πρωθυπουργό της εισβολής, Μπουλέντ Ειζεβίτ, ο οποίος τον Αύγουστο του 1974, μετά την ολοκλήρωση της επιχείρησης «Ατίλας» για την κατάληψη μεγάλου τμήματος της Κύπρου, δήλωσε: «Διά την Τουρκία το Κυπριακό είναι λυμένο επί του εδάφους και του χάρτου».

Πολύ πρόσφατα, ο πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Προκόπης Παυλιόπουλος, τόνισε με έμφαση ότι σκοπός της Τουρκίας είναι σταδιακά να «καταβροχθίσει ολόκληρη την Κύπρο».

Όσοι αγνοούν αυτές τις δηλώσεις, φαίνεται πως δεν έχουν αναληφθεί ακόμα τους κινδύνους τους οποίους διατρέχει η Κύπρος. Δηλαδή, την τουρκοποίησης της και την υποδούλωση του Κυπριακού Ελληνισμού.

Όσοι λοιπόν μιλούν για «επανεένωση», απλώς εμπαίζουν τον Κυπριακό Ελληνισμό και αγνοούν τους κινδύνους που τον απειλούν. Τα υπόλοιπα είναι όλα πομφόλυγες

και «έπεα περόεντα».

Το «Στρατηγικό βάθος» της Τουρκίας και η ούτω καλούμενη «Γαλάζια Πατρίδα» αποκαλύπτουν τις επιθετικές προθέσεις, όχι μόνο εναντίον της Κύπρου αλλά και ολόκληρου του Ελληνισμού.

Και ενώ μερικοί μιλούν για επανένωση «ουσιαστικών συνομιλιών», η έναρξή τους συνεχώς αναβάλλεται από μια ημερομηνία

Ορθώς έχει λεχθεί ότι ο ΟΗΕ είναι μάλλον «λέσχη διεθνών απατεώνων», παρά Οργανισμός απονομής δικαιοσύνης και δημιουργίας συνθηκών ειρήνης και ευημερίας των λαών

σε άλλη, δηλαδή όπως λέει και η λαϊκή φράση «που σύλλον-σύλλον άνεσιν». Για 51 χρόνια δεν διεξήχθησαν ουσιαστικές συνομιλίες, παρά μόνο «κουβέντες του καφεενείου», όπως έγραψε πριν από πολλά χρόνια Άγγλος δημοσιογράφος. Τώρα τι θα συζητήσουν; Με ποιο σχοινί θα μας κρεμάσουν;

Αυτοί οι οποίοι από πλευράς μας παρακάθονται στις ούτω καλούμενες συνομιλίες, αντί να διεκδικούν τα δίκαια του Κυπριακού Ελληνισμού και την εφαρμογή των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, της ΕΕ, και άλλων διεθνών Οργανισμών, που ζητούν την εφαρμογή των ψηφισμάτων 541, 550 και άλλων, ακολουθούν πολιτική κατευνασμού και ικανοποίησης των εκάστοτε

αξιώσεων της Τουρκίας. Καταδικάζουν τη Ρωσία για την εισβολή στην Ουκρανία, αλλά ούτε λέξη για την Κύπρο. Μάλιστα, δε, θέλουν να καλέσουν και την Τουρκία ως «ειρηνοποιό» στις συνομιλίες που διεξάγονται στην Κωνσταντινούπολη, δήθεν για το Κυπριακό! Την ίδια Τουρκία που εισέβαλε στην Κύπρο, εισέβαλε στη Συρία, επιτίθεται κατά των Δρούζων και διαπράττει κάθε ατιμία σε βάρος των λαών της περιοχής μας.

Ορθώς λοιπόν έχει λεχθεί ότι ο ΟΗΕ είναι μάλλον «λέσχη διεθνών απατεώνων», παρά Οργανισμός απονομής δικαιοσύνης και δημιουργίας συνθηκών ειρήνης και ευημερίας των λαών.

*Πρώην συνδικαλιστής

Τουρκία: Η στρατηγική του εποίκισμού της Κύπρου

ΑΠΟΨΗ “
ΔΑΝΟΣ Π.
ΣΙΟΥΚΙΟΥΡΟΓΛΟΥ*

Από το 1974 και την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, η στρατηγική της Άγκυρας δεν περιορίστηκε στη στρατιωτική κατοχή. Ένα από τα πιο ύπουλα και μακροπρόθεσμα εργαλεία της είναι ο εποίκισμός: η συστηματική μεταφορά πληθυσμού από την Τουρκία στα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρόκειται για μια πολιτική που δεν στοχεύει απλώς στην αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης, αλλά στη γεωπολιτική αναδιάταξη του νησιού.

Η Τουρκία, αμέσως μετά την εισβολή, ξεκίνησε την εγκατάσταση χιλιάδων εποίκων από την Ανατολία. Οι άνθρωποι αυτοί δεν ήρθαν ως πρόσφυγες ή μετανάστες, αλλά ως εργαλεία μιας κρατικής στρατηγικής. Ο στόχος ήταν διπλός: αφενός να ενισχυθεί η παρουσία τουρκικού πληθυσμού στα κατεχόμενα, αφετέρου να δημιουργηθεί μια νέα κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα, που θα εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Άγκυρας. Σήμερα, οι έποικοι και οι απόγονοί τους ξεπερνούν κατά πολύ τον αριθμό των Τουρκοκυπρίων. Η τουρκοκυπριακή κοινότητα έχει μετατραπεί σε μειοψηφία μέσα στο ίδιο της το περιβάλλον, με αποτέλεσμα την απώλεια της πολιτισμικής της ταυτότητας και την υποταγή της στις επιταγές της Τουρκίας.

Η αλλοίωση του πληθυσμού δεν είναι απλώς στατιστικό γεγονός. Έχει βαθιές πολιτικές συνέπειες. Οι έποικοι ψηφίζουν, συμμετέχουν σε θεσμούς, επηρεάζουν τις εκλογές και τις πολιτικές αποφάσεις. Η Άγκυρα ελέγχει πλέον όχι μόνο τη

Ο εποίκισμός είναι όπλο σιωπηλό, αλλά θανάσιμο. Αν δεν αντιμετωπιστεί, η Κύπρος κινδυνεύει να χάσει όχι μόνο εδάφη, αλλά και την ιστορική της ταυτότητα

στρατιωτική αλλά και την πολιτική ζωή των κατεχομένων. Αυτός ο πληθυσμιακός μετασχηματισμός ακυρώνει κάθε έννοια δικαιοσύνης, αφού η τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν είναι πλέον η ίδια. Οι δύο κοινότητες του 1960 έχουν μετατραπεί σε μία κοινότητα υπό τουρκικό έλεγχο και μία στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Ο εποίκισμός αποτελεί κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 49 της Τέταρτης Συνθήκης της Γενεύης, η μεταφορά πληθυσμού από τη δύναμη κατοχής στα κατεχόμενα εδάφη απαγορεύεται. Η Τουρκία, όμως, συνεχίζει αιμώρμη, με τη διεθνή κοινότητα να σιωπά ή να αδιαφορεί. Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να ενεργοποιήσει διεθνείς μηχανισμούς και να καταγγείλει τον εποίκισμό ως έγκλημα. Δεν πρόκειται για εσωτερικό ζήτημα, αλλά για διεθνές αδίκημα

με γεωπολιτικές προεκτάσεις.

Ο εποίκισμός δεν αλλοιώνει μόνο τον πληθυσμό. Αλλοιώνει και την πολιτισμική ταυτότητα της Κύπρου. Χωριά και πόλεις με ιστορία αιώνων έχουν μετατραπεί σε τουρκικές αποικίες. Η γλώσσα, η αρχιτεκτονική, η θρησκεία, η καθημερινότητα - όλα έχουν αλλάξει. Η πολιτισμική κληρονομιά της Κύπρου οβήνεται σκόπιμα, αντικαθίσταται από σύμβολα και πρακτικές που δεν έχουν καμία σχέση με την ιστορία του νησιού. Οι εκκλησίες μετατρέπονται σε τζαμιά, εγκαταλείπονται ή χρησιμοποιούνται σαν στάβλοι, τα ελληνικά τοπωνύμια εξαφανίζονται, και η ιστορική μνήμη παραμορφώνεται.

Η στρατηγική του εποίκισμού ενισχύεται και από την οικονομική διεύδυση. Η Τουρκία χρηματοδοτεί έργα, υποδομές και υπηρεσίες στα κατεχόμενα, δημιουργώντας εξάρτηση και ενισχύοντας την επιρροή

της. Οι έποικοι αποκτούν προνόμια, ενώ οι Τουρκοκύπριοι συχνά περιθωριοποιούνται. Η κοινωνική συνοχή διαλύεται και η πολιτική αυτονομία της τουρκοκυπριακής κοινότητας εξαφανίζεται.

Η διεθνής κοινότητα, παρά τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου, επιλέγει τη σιωπή. Η γεωπολιτική σημασία της Τουρκίας, οι οικονομικές σχέσεις και η στρατιωτική της ισχύς λειτουργούν ως ανασταλτικοί παράγοντες για ουσιαστική παρέμβαση. Η ΕΕ, αν και η Κύπρος είναι κράτος-μέλος, αποφεύγει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα ως ευρωπαϊκό ζήτημα, περιορίζοντας τη δράση της σε γενικόλογες εκκλήσεις για επανέναρξη συνομιλιών.

Παραδείγματα εποίκισμού υπάρχουν και αλλού: στην Παλαιστίνη, στη Δυτική Σαχάρα, στο Θιβέτ. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η μεταφορά πληθυσμού χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο ελέγχου και αφομοίωσης. Η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση, αλλά μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής, που αγνοεί τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διεθνή νομιμότητα. Ιδιαίτερα χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Αλεξανδρέττας, η οποία αποσπάστηκε από τη Συρία το 1939 και προσαρτήθηκε στην Τουρκία μετά από συστηματικό εποίκισμό και δημογραφική αλλοίωση. Το παράδειγμα αυτό δείχνει πώς ο εποίκισμός μπορεί να οδηγήσει σε μόνιμη απώλεια εδαφών και εθνικής κυριαρχίας.

Η ειρηνευτική διαδικασία δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς αντιμετώπιση του εποίκισμού. Η παρουσία δεκάδων χιλιάδων εποίκων δημιουργεί νέα δεδομένα, που καθιστούν

αδύνατη τη λειτουργία ενός ενιαίου κράτους με ισονομία και ισοπολιτεία. Η αποδοχή των τετελεσμένων ισοδυναμεί με νομιμοποίηση της κατοχής και οδηγεί στην πλήρη τουρκοποίηση της Κύπρου.

Πρόσφατα, σε επίσκεψή του σε ένα χωριό της Καρπασίας, ένας ηλικιωμένος κάτοικος περιέγραφε πώς το σπίτι του έχει μετατραπεί σε κατοικία εποίκων, η εκκλησία σε αποθήκη, και το σχολείο σε στρατώνια. «Δεν είναι μόνο που μας πήραν τη γη», είπε, «είναι που μας πήραν τη μνήμη». Αυτή η μαρτυρία συνοψίζει την ουσία του εποίκισμού: την αφαίρεση της ιστορίας, της ταυτότητας και της συνέχειας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν μπορεί να συνεχίσει ν' αντιμετωπίζει τον εποίκισμό ως τετελεσμένο. Χρειάζεται στρατηγική απάντηση: διεθνοποίηση του ζητήματος, νομική τεκμηρίωση και καταγγελία, ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης, ανάδειξη της πολιτισμικής καταστροφής. Ο εποίκισμός είναι όπλο σιωπηλό, αλλά θανάσιμο. Αν δεν αντιμετωπιστεί, η Κύπρος κινδυνεύει να χάσει όχι μόνο εδάφη, αλλά και την ιστορική της ταυτότητα.

Η Τουρκία δεν εποίκίζει απλώς. Αλλάζει τον χάρτη της Κύπρου - γεωγραφικά, δημογραφικά, πολιτικά και πολιτισμικά, βάσει προγράμματος. Η απάντηση δεν μπορεί να είναι η σιωπή ή η διαχείριση. Πρέπει να είναι η απόρριψη της κατοχής και των τετελεσμένων και η διεκδίκηση της ελευθερίας, της κυριαρχίας και της ιστορικής συνέχειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

**Μόνιμος κάτοικος Μελβούρνης*

Το ψευδοκράτος συλλαμβάνει Ε/κ ως αντίποινα στις συλλήψεις σφετεριστών

ΑΠΟΨΗ “
ΛΟΥΚΑΣ
ΦΟΥΡΛΑΣ*

Η παράνομη σύλληψη πέντε Ελληνοκυπρίων συμπολιτών μας στα κατεχόμενα δεν αποτελεί έκπληξη. Είναι ακόμη μια απόδειξη του πραγματικού προσώπου του κατοχικού καθεστώτος και της Τουρκίας που το στηρίζει. Πρόκειται για πράξεις εκφοβισμού, αυθαιρεσίας και παραβίασης κάθε έννοιας δικαίου, που στόχο έχουν να στείλουν μήνυμα υποταγής.

Η πρακτική αυτή συνδέεται με το διαρκές έγκλημα των σφετερισμών ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα. Η Τουρκία και οι εγκαθιστά της στα κατεχόμενα επιδιώκουν να εδραιώσουν ένα καθεστώς κατοχής που, πέρα από τον έλεγχο της γης μας, προχωρεί τώρα και σε συλλήψεις

αθώων πολιτών για να καλλιεργήσει φόβο και ανασφάλεια. Το μήνυμα είναι σαφές. Όσο η Κυπριακή Δημοκρατία αντιδρά για σφετερισμούς περιουσιών, όσο καταγγέλλει την Τουρκία στα διεθνή φόρα για τις παρανομίες της, τόσο η Άγκυρα όσο και οι παράνομες κατοχικές «αρχές» θα ανυδρούν προβαίνοντας σε όποια

ενέργεια σκαρφιστούν.

Απέναντι σε αυτήν τη θρασύτητα, οφείλουμε να μιλήσουμε ξεκάθαρα. Η Τουρκία λειτουργεί ως κράτος-πειρατής στην Κύπρο, καταπατώντας ανθρώπινα δικαιώματα, διεθνείς συνθήκες και αποφάσεις του ΟΗΕ. Όσο οι παράνομες κατοχικές «αρχές» συλλαμβάνουν, εκφοβίζουν και

σφετερίζονται, τόσο αποκαλύπτεται η αλήθεια. Ότι το ψευδοκράτος είναι εργαλείο κατοχής και τίποτε περισσότερο.

Ως Κύπριος ευρωβουλευτής, δεν μένω απαθής. Μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας, από την πρώτη στιγμή σε συνεννόηση με την Πρόεδρο του κόμματός μου και με το Υπουργείο Εξωτερικών, ως Επικεφαλής της Κυπριακής Αντιπροσωπίας στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, έχω ήδη αιτηθεί μέσω της πολιτικής μου ομάδας, όπως εκτάκτως συμπεριληφθεί το θέμα στην πρώτη Ολομέλεια του Ευρωκοινοβουλίου.

Επικοινωνήσα για το μείζον αυτό θέμα, τόσο με την Πρόεδρο του ΕΛΚ, Μάνφρεντ Βέμπερ, όσο

και με την Πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, Ρομπέρτα Μέτσολα, ώστε ν' ασκηθούν πιέσεις για να αφεθούν ελεύθεροι οι πέντε συμπολίτες μας. Ένα ψήφισμα καταδίκης της παράνομης κράτησης των συμπατριωτών μας θ' αποτελέσει αναμφίβολα σημαντικό μοχλό πίεσης προς τις κατοχικές «αρχές».

Η δική μου υπόσχεση είναι σαφής: θα συνεχίσω ν' αξιοποιώ κάθε ευρωπαϊκό βήμα, κάθε δυνατότητα που μου δίνεται, για να σταθώ στο πλευρό των συμπατριωτών μας. Μέχρι να ελευθερωθούν οι πέντε συλληφθέντες και μέχρι να πάψει η πατρίδα μας να ζει τον παραλογισμό της κατοχής.

**Ευρωβουλευτής ΔΗΣΥ & ΕΛΚ*

«Η δική μου υπόσχεση είναι σαφής: θα συνεχίσω ν' αξιοποιώ κάθε ευρωπαϊκό βήμα, κάθε δυνατότητα που μου δίνεται, για να σταθώ στο πλευρό των συμπατριωτών μας»

Έσοδα

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρκινοπαθών και Φίλων, ΠΑΣΥΚΑΦ, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του οικονομικού ελέγχου που έγινε από την εταιρεία PwC, παρουσίασε τα εξής Οικονομικά Αποτελέσματα για το έτος 2025 με βάση την άδεια εράνου που εξασφάλισε από το Υπουργείο Εσωτερικών για την περίοδο 01/01/2025 - 30/06/2025. Αριθμός Αδείας Ν.Π 77/2024: Έσοδα €412.898,78 και έξοδα €83.759,27.

-Το ίδρυμα Always Ioanna Skordi Foundation διενήργησε διάφορες ερανικές δράσεις την περίοδο 15/11/2024 - 15/5/2025 (Αρ. Αδείας Ν.Π.66/2024). Από τις εγκριμένες δράσεις έγινε μόνο η μία με τη συμμετοχή των εσπαιτριών Ocean Basket, κατά τη διάρκεια 15/11/2024 - 15/1/2025. Αναλυτικά οι εισπράξεις: ΟΒ Coral Bay €2.004,33, ΟΒ Λάρνακας €2.303,36, ΟΒ Γερμασόγεια €2.351,33, ΟΒ Λεμεσού € 2.491,33, ΟΒ Πάφου €3.283,33, ΟΒ Mall of Cyprus €3.504,33, ΟΒ Δεκέλειας €3.597,33, ΟΒ Αγίας Νάπας €4.480,33 και ΟΒ Λακατάμειας €5.984,33. Σύνολο εσόδων: €30.000. Έξοδα: Mavros Ltd (Invoice INV/2024/4509) €6.561,01. Καθαρά έσοδα: €23.438,99.

Υποτροφίες

Το ίδρυμα Ανδρέα Κ. Παπακώστα προτίθεται να παραχωρήσει για το ακαδημαϊκό έτος 2025-26 αριθμό υποτροφιών σε αποφοίτους Σχολών Μέσων Παιδείας, για σπουδές στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ή στα Κρατικά Πανεπιστήμια της Ελλάδας. Οι αιτητές/τριες πρέπει να προέρχονται από οικογένεια με χαμηλά εισοδήματα και να κατέχουν απολυτήριο Σχολής Μέσων Παιδείας με γενικό βαθμό 18,5 και άνω (άριστα). Οι άρρενες πρέπει να έχουν συμπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν έντυπα αιτήσεων από τα γραφεία του ιδρύματος, οδός Ραχτιβάν 13, 1020 Λευκωσία (παρά το Γυμνάσιο και Λύκειο Παλουριώτισσας), κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας στο τηλ.99470330. Οι αιτήσεις θα πρέπει να φθάσουν στα γραφεία του Ιδρύματος ή τουλάχιστον να φέρουν σφραγίδα του ταχυδρομείου, το αργότερο μέχρι τη 15η Σεπτεμβρίου 2025.

Η KPMG Κύπρου στηρίζει γι’ ακόμη μία χρονιά την εκστρατεία «Όλα τα παιδιά με σχολικά»

Η KPMG Κύπρου παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην κοινωνική προσφορά, στηρίζοντας και φέτος την εκστρατεία του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) «Όλα τα παιδιά με σχολικά». «Η αλληλεγγύη και η προσφορά είναι βαθιά ριζωμένες στην εταιρική μας φιλοσοφία. Είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι για τους ανθρώπους μας, που γι’ ακόμη μια φορά ανταποκρίθηκαν με ζήλο και ευαισθησία στο κάλεσμα για στήριξη των παιδιών που το έχουν ανάγκη», δήλωσε η Μαρία Α. Παπακώστα, Διοικητική Σύμβουλος και Επικεφαλής Clients

& Markets της KPMG Κύπρου. Όπως και την προηγούμενη χρονιά, έτσι και φέτος, στα γραφεία της KPMG Κύπρου τοποθετήθηκαν ειδικά κουτιά συλλογής, όπου τα μέλη του προσωπικού συγκεντρώνουν σχολικά είδη πρώτης ανάγκης. Μαζί στηρίζουμε τη νέα γενιά, εξασφαλίζοντας ότι κάθε παιδί έχει τα απαραίτητα για μια επιτυχημένη σχολική χρονιά.

Θύμνες από την Ασία

Η επίσκεψη στο Ορνίθι, στον Τίμιο Πρόδρομο, στον Άγιο Γεώργιο, στην Παναγία ήταν για μένα σαν πορεία μέσα στον χρόνο. Κάθε βήμα πάνω σ’ εκείνη τη γη ξυπνούσε μνήμες, σαν να μην είχαν περάσει τόσα χρόνια. Έσκυψα και πήρα μια φούχτα κόνναρα και λίγο χώμα έξω από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Την κράτησα μέσα στις παλάμες μου σαν φυλαχτό, σαν να προσπαθούσα να χωρέσω όλη την Ασία σε λίγο χώμα.

Θυμήθηκα το χωριό, τα σπίτια, τις αυλές γεμάτες ζωή. Τη μυρωδιά από τα ψωμιά που έβγαιναν από τους φούρνους, τα παιδιά που έπαιζαν στις γειτονιές, την καθημερινότητα που κόπηκε απότομα με την εισβολή των Τούρκων το 1974. Ο φόβος από τότε μάς πνίγει, ο τρόμος και η ανασφάλεια κάθε μέρας για το αύριο του Ελληνισμού. Ακόμα νχέι στ’ αφιά μου ο θρήνος των ανθρώπων που άφηναν πίσω τα σπίτια τους.

Στη διαδρομή από το οδόφραγμα μέχρι την Ασία, ακούγαμε ο ένας τον άλλο να μιλά για το σπίτι του, τη γειτονιά, τους ανθρώπους. Άλλος για τον καφενέ όπου συχνάζε, άλλος για το δέντρο στην αυλή του. Κουβαλούσαμε τις αναμνήσεις

σαν πολύτιμο φορτίο, δεν θέλαμε να οβήσει τίποτα.

Κι όμως, η ελπίδα δεν πέθανε. Όσα κι αν χάσαμε, μέσα μας υπάρχει ακόμη η φλόγα πως θα γυρίσουμε. Η καρδιά μου δεν σταμάτησε ποτέ να χτυπά στον ρυθμό της Ασίας. Πιστεύω πως η φούχτα χώμα που κράτησα, δεν είναι μόνο ανάμνηση. Είναι υπόσχεση. Υπόσχεση πως η γη αυτή, μια μέρα, θα ξαναγίνει Ελεύθερη Πατρίδα.

Δημήτρης Παντοπώλης
Πρόεδρος Πολιτιστικού Συνδέσμου
Η ΑΣΣΙΑ
www.assia.org.cy

Μεγάλος διαγωνισμός της μπίρας ΚΕΟ

Η αγαπημένη μπίρα ΚΕΟ φέτος το καλοκαίρι χαρίζει 1.000 σούπερ δώρα στις φιάλες των 330ml και 630ml. Ένα αυτοκίνητο Renault Five E-Tech Electric, δύο σκούτερ VESPA Primavera, τηλεοράσεις, ψησταριές, ψυγεία, Apple iWatch και iPads, συλλεκτικές παγωνιέρες ΚΕΟ, ομπρέλες κήπου, σει παραλίας και μπύρες ΚΕΟ για να δροσίσετε το καλοκαίρι σας. Χίλια σούπερ δώρα κερασμένα από την μπίρα ΚΕΟ σάς περιμένουν να τα βρείτε κάτω από τα πόδια των φιαλών. Ήδη, κάποια

δώρα έχουν κερδηθεί. Βρείτε τα υπόλοιπα στις υπεραγορές, στα σουπερμάρκετ, στα εσπιατόρια, σε μπαρ και μπυραρίες σε όλη την Κύπρο. Όροι και κανονισμοί στο keobeer.com.cy.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Παιδική Λέσχη Καϊμακλίου: Το Σ.Κ.Ε. Καϊμακλίου ζητά για άμεση πρόσληψη προσωπικό για την Παιδική Λέσχη με πλήρη απασχόληση. Καθήκοντα: Επιτήρηση, δημιουργικές δραστηριότητες, ενίσχυση στο διάβασμα. Προσόντα: Πιστοποιητικό ή δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κοινωνική Εργασία, Ψυχολογία, Παιδαγωγικά, Φυσική Αγωγή. Υποβολή αιτήσεων μέχρι τις 10/09/2025, στις 12.00 το μεσημέρι, στην ηλεκτρονική διεύθυνση ske.kaimakliou@gmail.com, τηλέφωνο επικοινωνίας 99387338.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Νουρής Νίκος, Λεωφ. Διγενή Ακρίτα 33, έναντι Αγοράς Αγίου Αντωνίου, τηλ.: 22751801, 22374323.
Αντωνίου Μαργαρίτα, Δημοκρατίας 16, από φώτα Coca-Cola προς Οδόφραγμα Αγίου Δομετίου, τηλ.: 22322700.
Τσαγγαρίδης Χαράλαμπος, Μακεδονιτίσσης 92 Α+Β, πλησίον Κ-Σινεplex, Στρόβολος, τηλ.: 22871954, 22319608.
Παστελλίδου Αντρη, Ιφιγένειας 76, έναντι Δημοτικού Σχολείου Ακρόπολης, Στρόβολος, τηλ.: 22378880, 97723277.
Κουζούπη Ανδρούλλα (Αντρη), Τσερίου 184, μεταξύ κυκλικού κυκλοφοριακού κόμβου Θεόκτιστου και Food Park, Στρόβολος, τηλ.: 22444666.
Ραγκαβάς Ιωάννης, Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 115, 100 μ. από Β΄ Δημοτικό Σχολείο Λατσιών, απέναντι από ανθοπωλείο Casa Di Fiori, Λατσιά, τηλ.: 22486488, 22492717.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Θεοδώρου Δήμητρα, Ηλία Καννάουρου 19, πλησίον φωτών Ύψωνα, απέναντι από βενζινα ΕΚΟ, Ύψωνας, τηλ.: 25393171, 99134478.
Παπαφυλακτού - Τερίδη Ελένη, Λεωφ. Ομονοίας 37, δίπλα από το ζαχαροπλαστείο Ερμής, τηλ.: 25567526, 25714469.
Πατέλλης Νομικός, Αθηνών 31, πλησίον Σαριπόλου, απέναντι από πρώην βιβλιοπωλείο Ιωαννίδη, τηλ.: 25362373,

96747241.

Αγαθοκλέους Αγαθοκλής, Γρηγόρη Αυξεντίου 8 Δ΄, πλησίον Δημοτικού Σχολείου Χαλκούτσας, Μέσα Γειτονιά, τηλ.: 25751275, 25753942.
Γεωργίου Στανισλάβα, Σπύρου Κυπριανού 11, Ακαδημίας Complex, κατ. 13-14, δίπλα από Carrefour Columbia και δίπλα από PRIMETEL και MTN, Γερμασόγεια, τηλ.: 25250888, 99646595.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Ταμπουλλής Μιχάλης, Αγίου Λαζάρου 50-52, πλησίον εκκλησίας Αγίου Λαζάρου, τηλ.: 24628869, 24632890.
Νικολάου Νάσια, Κασταλίας & Λαρίσσης 23-25, Εμπορικό Κέντρο Παυλήμπεη, δίπλα από φούρνο Ζορπά, Καμάρες, τηλ.: 24322811, 99082025.
Σεβέρης Μάριος, Παύλου Βαλδασερίδη 8, πλησίον Σκλαβενίτη, τηλ.: 24639410, 24662497.

ΠΑΦΟΣ

Ηρακλέους Χαράλαμπος, Ελλάδας 74, 200 μ. πιο κάτω από την υπεραγορά Σκλαβενίτη, απέναντι από τη φρουταρία Κήπος της Εδέμ, τηλ.: 26942343, 99107608.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Παντελίδου Μαρία, Μαρίας Συγκλητικής 2, απέναντι από σωματείο ΠΕΚ, Παραλίμνι, τηλ.: 23730111, 23744313.
Μαρίνου Παρασκευή, Δημοκρατίας 20 Δ, Σωτήρα, κύριος δρόμος Σωτήρας - Λιοπετρίου, τηλ. 23743636.

ΚΕΝΤΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΠΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 22502019, Ιν-ποκράτειο Νοσοκομείο, 6-12 Ψαρών, 2408 Έγκωμη.
ΛΕΜΕΣΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 25200194, Mediterranean Hospital, Στυγός 9, 3117 Αγία Φύλα.
ΛΑΡΝΑΚΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 24636343, Ιατρικό Κέντρο Αγία Μαρίνα, Παύλου

Βαλδασερίδη 10, 6018 Λάρνακα.
ΠΑΦΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 26848113, Ιδιωτικό Νοσοκομείο Ευαγγελισμού, Βασιλέως Κωνσταντίνου 82, 8021 Πάφος.
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 23849400, Πολυκλινική Λητώ, Λεωφόρος Σωτήρας 8, 5286 Παραλίμνι.

Κανένα παιδί χωρίς σχολικά

Το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Στροβόλου και ο Δήμος Στροβόλου συλλέγουν σχολικά είδη, γραφική ύλη, βαλίτσες και άλλα απαραίτητα για τα παιδιά οικογενειών που υποστηρίζονται σε μηνιαία βάση με τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης από το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο. Το κοινό μπορεί να φέρει τα πιο κάτω αντικείμενα, καινούρια ή σε καλή κατάσταση, στα γραφεία του Δήμου (θα βρίσκεται ειδικό κιβώτιο στο ισόγειο), από την Τρίτη, 26 Αυγούστου 2025. Το ωράριο κατά το οποίο το κοινό μπορεί να φέρνει τα αντικείμενα είναι Δευτέρα μέχρι Παρασκευή από τις 7:30- 15:00, μέχρι την Τετάρτη 10 Σεπτεμ-

βρίου 2025. Κατάλογος ειδών: Σχολικές τσάντες/σακίδια, Κασετίνες, Τετράδια, Γραφική Ύλη (μολύβια, στυλό, ξύστρες, γόμες), Είδη αναγκαία για δημιουργική - καλλιτεχνική απασχόληση (παστέλ, μαρκαδόροι, χρωμαπιστά μολύβια κ.λπ). Παράλληλα, στο πλαίσιο της εκστρατείας «Κανένα παιδί χωρίς κασετίνα στο σχολείο», η Επιτροπή Εθελοντισμού του Δήμου Στροβόλου προχώρησε σε δωρεά κασετίνων για τα παιδιά που υποστηρίζονται από το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο. Θερμές ευχαριστίες στην κα Λένα Κατελάρη, μέλος της Επιτροπής, για τη συμβολή της στην προσπάθεια αυτή.

ΜΕΝΟΥ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΓΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΓΟΥΣΤΑ

ΑΠΟΕΛ-Πάφος (20.00), ΑΕΚ-ΑΕΛ (19.00) και Εθνικός-Ομόνοια (19.00)
σε τρία εξαιρετικά ενδιαφέροντα από κάθε πτυχή παιχνίδια

ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ

Είμαστε μόλις στο 3ο σκέλος της 2ης αγωνιστικής στο Πρωτάθλημα. Αλλά έτσι, τόσο νωρίς το σημερινό πρόγραμμα προκαλεί ειδικό ενδιαφέρον. Τρία παιχνίδια, τα δύο με τον χαρακτήρα του ντέρμπι και ένα ακόμη που συνήθως... γίνεται ντέρμπι. Τρία παιχνίδια, όπου οι τρεις ομάδες που συνεχίζουν στην Ευρώπη θα μπουκ με υπεροχή στο γήπεδο. Όμως, δίπλα στη λογική υπεροχή υπάρχουν τα αλλά...

Στη Λευκωσία

Απόψε, στο ΓΣΠ, ένα άκρως ενδιαφέρον ζευγάρι. Από τη μια η Πάφος. Που μπήκε στην κυρίως φάση του Τσάμπιονς Λιγκ. Που η κοινή ποδοσφαιρική λογική την κατατάσσει ως την πρώτη δύναμη στο ποδόσφαιρό μας. Με πλήρες ρόστερ, ποσοπικό και ποιοτικό. Που ο κάθε παίκτης της που μένει εκτός Πάδας, θα ήταν βασικός και ίσως αναντικατάστατος στις λοιπές πρωταγωνίστριες. Με ελάχιστες αλλαγές στην ομάδα, με έναν προπονητή που κάθεται για 3η σεζόν στον πάγκο. Άρα με βαθμό χημείας μέ-

γιστο. Αλλά και με μια νοοτροπία, που άγγιξε τα υψηλότερα επίπεδα επαγγελματισμού. Έχει σημασία, γιατί με τέτοια κουλούρα, μπορεί άμεσα ν' αφήνει πίσω πάρτι και πανηγύρια και να προσπλώνεται στην επόμενη υποχρέωση. Που είναι πανέτοιμη αγωνιστικά (6 πολύ ανταγωνιστικά ματς) και δεν καταλαβαίνει από έδρες. Από την άλλη, ο ΑΠΟΕΛ. Σε μεταβατικό στάδιο, με νέο προπονητή και περιορισμένους πόρους. Για τον οποίο δεν έχουμε ακόμη αντιπροσωπευτική επίδοση. Σαφέστατα ξεκίνησε με νίκη το πρωτάθλημα, αλλά ούτε το διπλό απέναντι στην ομάδα του Ύψωνα, ούτε και τα φιλικά (κυρίως λόγω της διαχείρισης του ρόστερ) μπορούν να οδηγήσουν σε συμπεράσματα. Από άποψης χημείας δεν υστερεί, άλλωστε στην Πάδα της προετοιμασίας υπήρχαν οκτώ παίκτες από τη σεζόν 2024-25. Το ερώτημα είναι η ποιότητα του συνόλου (αν κρίνουμε από την περσινή κακή

χρονιά) και ο βαθμός ετοιμότητας. Ουσιαστικά ο ΑΠΟΕΛ δίνει απόψε το πρώτο πραγματικό φεινό τεστ, με τον μέγιστο βαθμό δυσκολίας. Με βάση τα δεδομένα, μιλούμε φυσικά για ντέρμπι, αλλά η Πάφος υπερτερεί σε όλους τους τομείς και, άρα, έχει τον πρώτο λόγο να κερδίσει. Δείτε και τις αποδόσεις.

Κοντά στο 3,6 για τον άσο, στο 1,9 το διπλό. Αλλά... Ο ΑΠΟΕΛ θα έχει σπρώξιμο από το κοινό του. Ακόμη και σε περιόδους που δεν δείχνει πολύ ισχυρός, έχει κόκκαλο. Ακόμη και στα ζόρια του, βάζει πολλά ζόρια στην Πάφο. Συν ο άγνωστος παράγοντας «Χ», που δεν είναι άλλος από το μοντέλο παιχνιδιού που ετοίμασε ο Γκαρσία για ένα παιχνίδι τέτοιας μορφής.

Στη Λάρνακα

Υπάρχουν ομοιότητες με τον αγώνα της Λευκωσίας. Από τη μια η ΑΕΚ. Με 8 επίσημα παιχνίδια στα πόδια της, άρα σε εξαιρετικό βαθμό ετοιμότητας. Με ρόστερ ποιοτικό, δεμένο και, κυρίως, γνωστό σε όλους μας. Με προπονητή που ναι μεν ανέλαβε φέτος, αλλά κάνει την 3η του θητεία στην ομάδα. Με με-

γάλο δείγμα για το ψηλό ταβάνι που μπορεί να πιάσει στην απόδοσή της. Με ευρωπαϊκά εισιτήρια στο χέρι μέχρι τον Δεκέμβριο (δεν την χάλασε καθόλου ο αποκλεισμός από την Μπραν). Από την άλλη, η ΑΕΛ. Που, όπως και ο ΑΠΟΕΛ, μπήκε θετικά στο πρωτάθλημα, κερδίζοντας τον Ολυμπιακό. Η ομάδα της Λεμεσού έκανε όμως

και ο παράγοντας έδρα. Εδώ, η ΑΕΚ, η πιο έτοιμη και με βάση ποδοσφαιρική λογική ισχυρότερη ομάδα παίζει στο... σπίτι της. Άλλο ένα σημείο που θα κρίνει το κόκκαλο της ΑΕΛ... Τα προγνωστικά ξεκάθαρα. Στο 1,5 η νίκη της ΑΕΚ, στο 5,5 της ΑΕΛ. Ίδωμεν...

Στο Δασάκι

Ο Εθνικός ήταν μέτριος στην προετοιμασία και γενικώς δείχνει να ψάχνεται... Η Ομόνοια προέρχεται από επικλή προκρίση επί της Βόλφσμπουργκ και είσοδο στην κυρίως φάση του Κόνφερενς Λιγκ. Το νητικό της είναι άψογο. Οι εμφανίσεις της δείχνουν ένα πράγμα. Ότι, όταν η μηχανή της πάρει στροφές, είναι εξαιρετικά επικίνδυνη. Απέναντι σε κλειστές άμυνες, αλλά και σε ανοικτό γήπεδο. Συν την αμυντική της βελτίωση (λογικό με τον Μπεργκ στον πάγκο). Υπό φυσιολογικές συνθήκες, η Ομόνοια φαντάζει ως μεγάλο φαβορί με απόδοση περίπου στο 1,5. Αλλά, υπάρχει και εδώ αλλά. Πρώτον, η κούραση των «πρασίνων» μετά την παράδοση και τα πέναλτι την Πέμπτη. Συν ότι αγωνίστηκαν με παίκτη λιγότερο για 60 τόσο λεπτά. Συν άλλο ένα αλλά. Ακόμη και στα καλύτερά της, όταν η Ομόνοια εισέρχεται στο Δασάκι της Άκνας, αποπροσανατολίζεται. Συχνά χάνεται κιόλας, γνωρίζοντας απώλειες (και ήπιες). Για να είμαστε και δίκαιοι, βρίσκει πάντα και ο Εθνικός τον τρόπο να στέκεται εξαιρετικά. Οπότε, το μενού του ματς φαντάζει ενδιαφέρον.

Οι τρεις «Ευρωπαίοι» έχουν αποδείξει το πάνω χέρι με την έναρξη του αγώνα. Οι δύο «γαλαζοκίτρινοι» και οι Ακνιώτες φυσικά έχουν τους δικούς τους λόγους για ν' αμφισβητήσουν την υπεροχή αυτή

τεράστιες αλλαγές στο ρόστερ και βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα νέα (πολύ καλά από άποψης θητείας) αποκτήματα. Έχει νέο προπονητή (η προηγούμενη θητεία του Τραμετσάνι στην Κύπρο μετρά, αλλά ως ένα βαθμό). Είναι λοιπόν μια ομάδα για την οποία έχουμε επίσης μικρό δείγμα, οπότε αναμένουμε ένα πιο αντιπροσωπευτικό. Έχει όμως τη μαγιά για να πάει κόντρα στις προβλέψεις... Επιπρόσθετα εί-

